

**GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI
PĄTNÓW-ADAMÓW-KONIN SA**

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2019 ROKU**

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	11
ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	13
1. Informacje ogólne	13
2. Skład Grupy	14
3. Skład Zarządu jednostki dominującej	14
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	15
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	15
5.1. Profesjonalny osąd.....	15
5.2. Niepewność szacunków.....	17
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	19
6.1. Założenie kontynuacji działalności.....	19
6.2. Oświadczenie o zgodności.....	20
6.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	21
7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz zmiany danych porównawczych.....	21
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	21
9. Wdrożenie MSSF 16.....	22
10. Zmiana szacunków.....	26
11. Istotne zasady rachunkowości.....	27
11.1. Zasady konsolidacji	27
11.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej.....	28
11.3. Rzeczowe aktywa trwałe	28
11.3.1. Strategiczne części zamienne	29
11.3.2. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	30
11.4. Nieruchomości inwestycyjne	30
11.5. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	30
11.6. Nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych	31
11.7. Aktywa niematerialne	31
11.8. Leasing	32
11.9. Wycena do wartości godziwej	33
11.10. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	34
11.11. Koszty finansowania zewnętrznego.....	35
11.12. Aktywa finansowe	35
11.13. Utrata wartości aktywów finansowych	36
11.14. Pozostałe aktywa niefinansowe	36
11.15. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	37
11.15.1. Zabezpieczenie przepłyów pieniężnych	37
11.16. Zapasy.....	38
11.17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39
11.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	40
11.19. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne.....	40
11.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe.....	40
11.21. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	40
11.22. Fundusze specjalne na cele pracownicze	41
11.23. Płatności w formie akcji własnych	41
11.24. Rezerwy	41

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

11.25. Uprawnienia do emisji CO ₂	43
11.26. Przychody	43
11.26.1. Przychody z tytułu rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych	44
11.27. Koszty	45
11.28. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	45
11.29. Dotacje rządowe	45
11.30. Przychody i koszty finansowe	45
11.31. Podatki	46
11.31.1. Podatek bieżący	46
11.31.2. Podatek odroczony	46
11.31.3. Podatek od towarów i usług i akcyza	47
11.32. Zysk netto na akcję	47
11.33. Przejęcia pod wspólną kontrolą	47
12. Przejęcia przedsięwzięć	48
13. Segmenty operacyjne	48
14. Przychody i koszty	52
14.1. Przychody z umów z klientami	52
14.2. Pozostałe przychody operacyjne	52
14.3. Pozostałe koszty operacyjne	53
14.4. Przychody finansowe	53
14.5. Koszty finansowe	53
14.6. Koszty według rodzajów	54
14.7. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie	54
14.8. Umowy o usługę budowlaną	55
15. Podatek dochodowy	56
15.1. Obciążenie podatkowe	56
15.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	56
15.3. Odroczony podatek dochodowy	58
16. Majątek socjalny oraz zobowiązania MFŚS	60
17. Zysk przypadający na jedną akcję	61
18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	61
19. Rzeczowe aktywa trwałe	62
19.1. Test na utratę wartości aktywów Grupy Kapitałowej ZE PAK SA	64
20. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu	68
21. Aktywa niematerialne	70
22. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	72
23. Pozostałe aktywa	72
23.1. Pozostałe aktywa finansowe	72
23.2. Pozostałe aktywa niefinansowe	73
24. Świadczenia pracownicze	73
24.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	73
25. Zapasy	74
26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	75
27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	76
28. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe	78
28.1. Kapitał podstawowy	78
28.1.1. Wartość nominalna akcji	78
28.1.2. Prawa akcjonariuszy	78
28.1.3. Akcjonariusze o znaczącym udziale	78

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

29. Kapitał zapasowy	79
29.1. Pozostałe kapitały rezerwowe	79
29.2. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	79
29.3. Udziały niekontrolujące	80
30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	81
31. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	83
31.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne	83
31.2. Zmiany stanu rezerw	84
31.3. Opis istotnych tytułów rezerw	85
31.3.1. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych (EUA)	85
31.3.2. Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów i koszty likwidacji środków trwałych	86
31.3.3. Rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górnictwem	86
31.3.4. Rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii	87
31.3.5. Inne rezerwy	87
32. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	87
32.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe)	87
32.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (długoterminowe)	88
32.3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	88
32.4. Pochodne instrumenty finansowe	88
32.5. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (długoterminowe)	89
32.6. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (krótkoterminowe)	89
33. Zobowiązania warunkowe oraz opis istotnych spraw sądowych	89
33.1. Wpływ Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw	89
33.2. Sprawy sądowe	90
33.3. Rozliczenia podatkowe	92
33.4. Zobowiązania warunkowe związane z likwidacją elektrowni	94
34. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań	94
35. Informacje o podmiotach powiązanych	95
35.1. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu	96
35.2. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu	96
35.3. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	96
35.3.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy	96
35.3.2. Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej	96
36. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	97
37. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	97
37.1. Ryzyko stopy procentowej	97
37.2. Ryzyko walutowe	99
37.3. Ryzyko cen surowców	102
37.4. Ryzyko kredytowe	102
37.5. Ryzyko związane z płynnością	104
38. Instrumenty finansowe	107
38.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa poszczególnych klas instrumentów finansowych	107
38.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	109
38.3. Ryzyko stopy procentowej instrumentów finansowych	111
38.3.1. Zabezpieczenia	111
39. Zarządzanie kapitałem	113

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

---

40. Struktura zatrudnienia	113
41. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	114

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	<i>Nota</i>	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2019 roku	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2018 roku
Działalność kontynuowana			
Przychody, w tym	<i>14.1</i>	2 877 920	2 304 824
Przychody z umów z klientami		2 660 231	2 104 024
Inne przychody		217 689	200 800
Koszt własny sprzedaży	<i>14.6</i>	(3 185 762)	(2 627 910)
<i>w tym odpis aktualizujący wartość środków trwałych i aktywów górniczych</i>		<i>(632 042)</i>	<i>(372 540)</i>
(Strata)/Zysk brutto ze sprzedaży		(307 842)	(323 086)
Pozostałe przychody operacyjne	<i>14.2</i>	13 089	10 964
Koszty sprzedaży	<i>14.6</i>	(4 492)	(4 001)
Koszty ogólnego zarządu	<i>14.6</i>	(116 648)	(123 779)
Pozostałe koszty operacyjne	<i>14.3</i>	(7 696)	(37 360)
(Strata)/Zysk z działalności operacyjnej		(423 589)	(477 262)
Przychody finansowe	<i>14.4</i>	11 341	7 201
Koszty finansowe	<i>14.5</i>	(27 644)	(45 387)
(Strata)/Zysk brutto		(439 892)	(515 448)
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	<i>15.1</i>	(6 254)	51 775
(Strata)/Zysk netto z działalności kontynuowanej		(446 146)	(463 673)
(Strata)/Zysk netto za okres		(446 146)	(463 673)
(Strata)/Zysk przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		(445 179)	(460 196)
(Strata)/Zysk przypadający akcjonariuszom niekontrolującym		(967)	(3 477)
(Strata)/Zysk na jedną akcję (w złotych):			
Podstawowy/rozwodniony za rok obrotowy z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	<i>17</i>	(8,76)	(9,05)

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

		Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
	<i>Nota</i>		
(Strata)/Zysk netto za okres		(446 146)	(463 673)
Inne całkowite dochody			
<i>Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>			
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych		568	2 739
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	15.1	(108)	(520)
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		460	2 219
<i>Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>			
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia		(3 848)	(862)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	15.1	610	252
Inne całkowite dochody netto nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		(3 238)	(610)
Inne całkowite dochody netto		(2 778)	1 609
Całkowity dochód za okres		(448 924)	(462 064)
Całkowity dochód przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		(447 957)	(458 587)
Całkowity dochód przypadający akcjonariuszom niekontrolującym		(967)	(3 477)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2019 roku

	Nota	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	19	1 959 861	2 791 141
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	20	56 209	-
Nieruchomości inwestycyjne		2 172	2 365
Aktywa niematerialne	21	2 748	3 773
Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnictwa (długoterminowe)	22	70 620	80 326
Pozostałe aktywa finansowe	23.1	3 220	4 748
Pozostałe aktywa niefinansowe	23.2	2 608	3 873
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	15.3	84 593	81 817
Razem aktywa trwałe		2 182 031	2 968 043
Aktywa obrotowe			
Prawa do emisji	21	93 218	66 817
Zapasy	25	104 341	109 239
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26	228 578	354 183
Należności z tytułu podatku dochodowego		32 782	1 544
Pozostałe aktywa finansowe	23.1	-	36 698
Pozostałe aktywa niefinansowe	23.2	61 615	24 039
Kwoty należne od zamawiających z tytułu kontraktów długoterminowych	14.8	1 047	5 066
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27	414 634	304 658
Razem aktywa obrotowe		936 215	902 244
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		-	1 010
SUMA AKTYWÓW		3 118 246	3 871 297

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

	Nota	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	28	101 647	101 647
Kapitał zapasowy	29	1 124 376	1 124 376
Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających		-	(460)
Pozostałe kapitały rezerwowe	29.1	3 472	3 472
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty		389 831	915 020
Zysk (strata) netto		(445 179)	(460 196)
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		1 174 147	1 683 859
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących		2 321	3 288
Kapitał własny ogółem		1 176 468	1 687 147
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	30	29 773	59 424
Świadczenia pracownicze długoterminowe	24	45 505	45 555
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	32.2	8 796	11 468
Zobowiązania z tytułu leasingu długoterminowe		55 016	-
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów długoterminowe	32.5	41 793	43 007
Inne rezerwy długoterminowe i rozliczenia międzyokresowe	31	425 129	450 033
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15.3	382 282	364 652
Zobowiązania długoterminowe ogółem		988 294	974 139
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	32.1	108 969	154 890
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	30	46 767	360 955
Pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe (zobowiązania)	32.4	1 757	921
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	32.3	102 932	95 960
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		223	21
Świadczenia pracownicze krótkoterminowe	24	6 897	5 445
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów krótkoterminowe	32.6	1 502	1 502
Kwoty należne zamawiającym z tytułu kontraktów długoterminowych	14.8	1 730	2 482
Inne rezerwy krótkoterminowe i rozliczenia międzyokresowe	31	682 707	587 835
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		953 484	1 210 011
Zobowiązania razem		1 941 778	2 184 150
SUMA PASYWÓW		3 118 246	3 871 297

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
PrzepiŃwy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
(Strata)/zysk brutto		(439 892)	(515 448)
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	27	183 401	193 012
Odsetki i udziały w zyskach		3 117	17 158
(Zysk)/strata z tytułu różnic kursowych		3 083	1 217
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		536	(2 497)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	27	93 370	(115 290)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		(8 229)	(11 480)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	27	(29 754)	11 491
Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych oraz świadczeń pracowniczych	27	560 482	515 132
Podatek dochodowy zapłacony		(21 933)	(9 604)
Wydatki na nabycie uprawnień do emisji CO ₂	31.3.1	(530 408)	(93 103)
Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych i aktywów górniczych		632 042	372 540
Pozostałe		2 222	3 626
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		448 037	366 754
PrzepiŃwy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		18 543	8 854
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(2 181)	(70 293)
Wydatki i wpływy związane z pozostałymi aktywami finansowymi		2 793	641
Dywidendy otrzymane		49	93
Odsetki otrzymane		9	2
Pozostałe		(15)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		19 198	(60 703)
PrzepiŃwy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(1 421)	(1 571)
Wpływy z tytułu kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych		66 688	43 414
Splata kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych		(410 804)	(284 949)
Dywidendy wypłacone		-	(60 988)
Odsetki zapłacone		(10 380)	(21 218)
Pozostałe		-	7
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(355 917)	(325 305)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		111 318	(19 254)
Środki pieniężne na początek okresu		303 316	322 570
Środki pieniężne na koniec okresu	27	414 634	303 316

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane/Nie pokryte straty	Razem	Kapitały akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2019 roku	101 647	1 124 376	(460)	3 472	454 824	1 683 859	3 288	1 687 147
Korekta dotycząca MSSF 16	9	-	-	-	(61 754)	(61 754)	-	(61 754)
Dane przekształcone na 1 stycznia 2019 roku	101 647	1 124 376	(460)	3 472	393 070	1 622 105	3 288	1 625 393
(Strata)/zysk netto za okres	-	-	-	-	(445 179)	(445 179)	(967)	(446 146)
Inne całkowite dochody razem w tym:	-	-	460	-	(3 238)	(2 778)	-	(2 778)
<i>Zabezpieczenia przepływów pieniężnych</i>	-	-	460	-	-	460	-	460
<i>Zyski/(straty) aktuarialne</i>	-	-	-	-	(3 238)	(3 238)	-	(3 238)
Całkowity dochód za okres	-	-	460	-	(448 417)	(447 957)	(967)	(448 924)
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Stan na 31 grudnia 2019 roku	101 647	1 124 376	-	3 472	(55 348)	1 174 147	2 321	1 176 468

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty</i>	<i>Razem</i>	<i>Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących</i>	<i>Razem kapitał własny</i>
Stan na 1 stycznia 2018 roku	101 647	1 094 493	(2 678)	3 472	1 014 113	2 211 047	-	2 211 047
Korekta dotycząca MSSF 9	-	-	-	-	(4 338)	(4 338)	-	(4 338)
Dane przekształcone na dzień 1 stycznia 2018 roku	101 647	1 094 493	(2 678)	3 472	1 009 775	2 206 709	-	2 206 709
(Strata)/zysk netto za okres	-	-	-	-	(460 196)	(460 196)	(3 477)	(463 673)
Inne całkowite dochody razem w tym:	-	-	2 219	-	(610)	1 609	-	1 609
<i>Zabezpieczenia przepływów pieniężnych</i>	-	-	2 219	-	-	2 219	-	2 219
<i>Zyski/(straty) aktuarialne</i>	-	-	-	-	(610)	(610)	-	(610)
Całkowity dochód za okres	-	-	2 219	-	(460 806)	(458 587)	(3 477)	(462 064)
Podział zysków z lat ubiegłych	-	29 649	-	-	(29 649)	-	-	-
Dywidenda za lata poprzednie	-	-	-	-	(60 988)	(60 988)	-	(60 988)
Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi	-	-	-	-	(3 199)	(3 199)	6 765	3 566
Pozostałe zmiany	-	234	(1)	-	(309)	(76)	-	(76)
Stan na 31 grudnia 2018 roku	101 647	1 124 376	(460)	3 472	454 824	1 683 859	3 288	1 687 147

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Zespołu Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa ZE PAK SA”) składa się z Zespołu Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA („jednostka dominująca”, „Spółka”, „ZE PAK SA”) z siedzibą w Koninie przy ulicy Kazimierskiej 45 i jej spółek zależnych (patrz Nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku. Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000021374.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 310186795.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

- 1) wytwarzanie i sprzedaż energii elektrycznej,
- 2) produkcja i sprzedaż ciepła (pary wodnej i gorącej wody),
- 3) wydobywanie węgla brunatnego,
- 4) obrót energią elektryczną.

Pan Zygmunt Solorz posiada pośrednio akcje Spółki reprezentujące łącznie 61,30 % kapitału zakładowego Spółki.

Za pośrednictwem Pana Zygmunta Solorza Spółka posiada powiązania osobowe z innymi podmiotami.

Sprawozdanie skonsolidowane za 2019 rok Grupy Kapitałowej Elektrim SA jako jednostki na wyższym szczeblu zawiera także dane skonsolidowane Grupy Kapitałowej ZE PAK SA zamieszczone w niniejszym sprawozdaniu.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
			Na dzień 31 grudnia 2019 roku	Na dzień 31 grudnia 2018 roku
Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Usługi remontowo-budowlane	100,00%	100,00%
„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej z bloku 464 MW	100,00%*	100,00%*
„PAK Infrastruktura” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów inżynierskich gdzie indziej niesklasyfikowanych	100,00%	100,00%
„PAK Górnictwo” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Naprawa i konserwacja maszyn	100,00%	100,00%
„PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin” SA	62-540 Kleczew ul. 600-lecia 9	Wydobycie węgla brunatnego	97,68%*	97,68%
„PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów” SA	62-700 Turek Warenka 23	Wydobycie węgla brunatnego	99,35%	99,35%
„Aquakon” sp. z o.o. w likwidacji	62-610 Sompolno Police	Spółka w likwidacji	96,20%*	96,20%*
„PAK-Volt” SA	00-834 Warszawa ul. Pańska 77/79	Sprzedaż energii elektrycznej	100,00%	100,00%
„PAK Adamów” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Kupno i sprzedaż nieruchomości	100,00%	100,00%

* *Podmioty gdzie występuje częściowo lub w całości udział pośredni ZE PAK SA przez inne spółki z Grupy ZE PAK SA*

Na dzień 31 grudnia 2019 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

3. Skład Zarządu jednostki dominującej

Rok 2019 Zarząd Spółki rozpoczął w następujących składzie:

- 1) Adam Kłapszta – Prezes Zarządu,
- 2) Aneta Lato-Żuchowska – Wiceprezes Zarządu,
- 3) Zygmunt Artwik – Wiceprezes Zarządu,
- 4) Elżbieta Niebisz – Wiceprezes Zarządu,
- 5) Marcin Ginel – Wiceprezes Zarządu.

10 stycznia 2019 roku, rezygnację z członkostwa w Zarządzie Spółki oraz pełnienia funkcji Prezesa Zarządu złożył Pan Adam Kłapszta. Członkiem Zarządu Spółki przestała być także Pani Elżbieta Niebisz, która również z dniem 10 stycznia 2019 roku złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki. W związku z zaistniałą sytuacją na posiedzeniu odbytym w dniu 10 stycznia 2019 roku Rada Nadzorcza do czasu wyboru nowego Prezesa Zarządu Spółki kierowanie pracami zarządu Spółki w charakterze pełniącego obowiązki Prezesa Zarządu powierzyła panu Marcinowi Ginelowi – Wiceprezesowi Zarządu Spółki. W trakcie tego samego posiedzenia, tj. 10 stycznia 2019 roku, Rada Nadzorcza Spółki powołała do Zarządu Spółki Pana Pawła Markowskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu.

Z dniem 12 kwietnia 2019 roku rezygnację z członkostwa w Zarządzie Spółki oraz pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu pełniącego obowiązki Prezesa Zarządu złożył Pan Marcin Ginel. Tego samego dnia rezygnację z członkostwa w Zarządzie i funkcji Wiceprezesa złożyła również Pani Aneta Lato-Żuchowska. Na posiedzeniu odbytym w dniu 12 kwietnia 2019 roku Rada Nadzorcza Spółki działając na podstawie art. 383 § 1 Kodeksu spółek handlowych delegowała członka Rady Nadzorczej Spółki – Pana Henryka Sobierajskiego na okres 3 miesięcy, do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Spółki, z powierzeniem jemu obowiązków Prezesa Zarządu.

W dniu 10 maja 2019 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała Pana Pawła Lisowskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu.

Na posiedzeniu w dniu 2 lipca 2019 roku Rada Nadzorcza Spółki, działając na podstawie art. 383 § 1 kodeksu spółek handlowych delegowała członka Rady Nadzorczej Spółki – Pana Henryka Sobierajskiego na okres do 3 miesięcy, do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Spółki, z powierzeniem jemu obowiązków Prezesa Zarządu. Również w dniu 2 lipca 2019 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała w skład Zarządu Spółki Pana Macieja Nietopiela powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 10 października 2019 roku Pan Henryk Sobierajski złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki.

Na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki w dniu 10 października 2019 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Henryka Sobierajskiego do składu Zarządu powierzając mu funkcję Prezesa Zarządu. Uchwała o powołaniu weszła w życie z chwilą podjęcia.

W skład Zarządu ZE PAK SA na dzień publikacji sprawozdania wchodzi:

- 1) Henryk Sobierajski – Prezes Zarządu,
- 2) Zygmunt Artwik – Wiceprezes Zarządu,
- 3) Paweł Markowski – Wiceprezes Zarządu,
- 4) Paweł Lisowski – Wiceprezes Zarządu,
- 5) Maciej Nietopiel – Wiceprezes Zarządu.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 3 kwietnia 2020 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa, zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Umowy leasingu

Grupa zawiera umowy dotyczące korzystania z takich bazowych składników aktywów jak: grunty, w tym prawo użytkowania wieczystego gruntów, maszyny i samochody.

Stosowanie MSSF 16 wymaga od Grupy dokonywania różnego rodzaju osądów, obejmujących m.in. określenie które umowy wpisują się w definicję leasingu, jakie parametry (m.in. wysokość opłat, długość okresu leasingu, czy stopa procentowa) powinny zostać zastosowane do wyceny zobowiązania leasingowego oraz czy istnieją przesłanki świadczące o konieczności ponownej oceny okresu leasingu, stopy dyskontowej lub zmiennych opłat leasingowych.

Definicja leasingu

W sytuacjach, gdy ocena czy umowa zawiera leasing nie jest jednoznaczna, Grupa dokonuje profesjonalnego osądu w zakresie czy definicja leasingu zgodnie z MSSF 16 jest spełniona. W szczególności dotyczy to przypadków, w których należy określić czy występuje zidentyfikowany składnik aktywów, prawo do zamiany po stronie leasingodawcy, bądź czy leasingobiorca ma prawo do kierowania użytkowaniem.

Z zakresu MSSF 16 wyłączone są leasingi dotyczące poszukiwania lub wykorzystywania minerałów, ropy naftowej, gazu ziemnego oraz podobnych nieodnawialnych zasobów (MSSF 16.3.a). Grupa przeanalizowała możliwość skorzystania z powyższego wyłączenia z zakresu MSSF 16 w odniesieniu do umów leasingu gruntów

wykorzystywanych w celu wydobycia węgla brunatnego lub rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji węgla brunatnego, w tym praw wieczystego użytkowania gruntów. Grupa oceniła, że wskazane powyżej wyłączenie dotyczy jedynie koncesji na wydobycie nieodnawialnych zasobów naturalnych, a nie wykorzystywanych w tym celu gruntów. W konsekwencji Grupa ujęła składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu w odniesieniu do wszystkich umów leasingu gruntów, niezależnie od celu i sposobu ich użytkowania.

Komponenty nieleasingowe

Przedmiotem osądu jest określenie czy dana umowa zawiera komponenty nieleasingowe, które, zgodnie z polityką rachunkowości wybraną przez Grupę w odniesieniu do danej klasy aktywów, należy wyodrębnić lub traktować łącznie z komponentem leasingowym jako jeden komponent leasingowy na potrzeby ujęcia umowy zgodnie z MSSF 16.

Okres trwania umów leasingu

Grupa ustala okres leasingu, uwzględniając nieodwoływalny okres, przez który Grupa ma prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów, wraz z:

- okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa skorzysta z tego prawa; oraz
- okresami, w których można odstąpić od leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa nie skorzysta z tego prawa.

Przy ocenie długości nieodwoływalnego okresu leasingu i ustalaniu okresu leasingu Grupa bierze pod uwagę zapisy umowy oraz przeszłe praktyki w zakresie najmu określonego typu aktywów. W szczególności, Grupa przyjmuje poniższe założenia przy ustalaniu okresu leasingu:

- w przypadku prawa wieczystego użytkowania gruntów okres leasingu jest ustalany jako pozostały okres obowiązywania decyzji;
- w przypadku umów dzierżawy gruntów od Lasów Państwowych i właścicieli prywatnych:
  - gdy umowy są zawarte na czas określony, okres leasingu stanowi okres wynikający z umowy;
  - gdy umowy są zawarte na czas nieokreślony lub do czasu zaistnienia określonych zdarzeń (np. do momentu nabycia nieruchomości), Grupa dokonuje szacunku okresu dzierżawy, uwzględniając m.in. okres funkcjonowania odkrywki, na potrzeby której Grupa użytkuje dzierżawione grunty;
- w przypadku pozostałych umów leasingu (leasing samochodów, pras wulkanizacyjnych) okres leasingu stanowi okres wynikający z umów, z uwzględnieniem indywidualnego rozpatrzenia opcji przedłużenia.

Grupa przeprowadza analizę skorzystania z opcji przedłużenia leasingu dla każdej umowy osobno. Przy ocenie prawdopodobieństwa wykorzystania opcji przedłużenia umowy Grupa rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania bądź nie z takiej opcji, w tym np. istotność bazowego składnika z punktu widzenia działalności operacyjnej, czy kosztów zakończenia umowy, w tym również kosztów realokacji i poszukiwania nowego przedmiotu najmu odpowiadającego potrzebom najemcy. Grupa przy ocenie prawdopodobieństwa wykorzystania opcji odstąpienia od leasingu rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie przesłanek do skorzystania z takiej opcji.

Stopa procentowa

Grupa stosuje poniższe założenia w zakresie wyznaczania stopy dyskontowej:

- Grupa stosuje stopę procentową leasingu w przypadku umów, dla których można ją łatwo ustalić (leasing samochodów).
- W przypadku pozostałych umów leasingu Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.
- Obecne źródła finansowania Grupy mają zbyt krótki horyzont czasowy, aby posłużyć się nimi przy szacowaniu krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy. Grupa określa stopę szacując:
  - Stopę wolną od ryzyka na podstawie publicznie dostępnych danych,
  - Marżę kredytową
- Stopy dyskontowe są zróżnicowane w zależności od okresu leasingu.
- Grupa posiada jedynie umowy leasingu denominowane w walucie PLN, dlatego nie występuje zróżnicowanie stóp dyskontowych ze względu na walutę umów.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości aktywów trwałych

W wyniku przeprowadzonych analiz na dzień 31 grudnia 2019 roku, Grupa zidentyfikowała istnienie przesłanek, które mogłyby wskazywać na ewentualną utratę wartości składników aktywów, w postaci wyższej wartości bilansowej aktywów netto Grupy od wartości jej rynkowej kapitalizacji. W związku z tym Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości składników majątku trwałego. W oparciu o przeprowadzone testy stwierdzono, iż istnieje konieczność rozpoznania odpisów aktualizujących wartość rzeczowego majątku trwałego. Informacje o przeprowadzonym teście przedstawiono w nocie 19.1.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 24.1.

Szacunek został sporządzony w oparciu o następujące główne założenia:

- stopa dyskontowa 2,1%
- przewidywany wskaźnik inflacji 2,5%
- przewidywane stopy wzrostu wynagrodzeń 1,25% dla roku 2020, 3% dla późniejszych lat

Zmiany wskaźników finansowych będących podstawą szacunku spowodowałyby zmianę salda rezerwy o kwoty zaprezentowane w poniższej tabeli (w tysiącach złotych).

	(+) wzrost o 1 p.p.	(-) spadek o 1 p.p.
stopa dyskontowa	(3 744)	4 313
stopa wzrostu wynagrodzeń	4 228	(2 332)

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Szczegóły odnośnie podatku odroczonego zostały opisane w nocie 15.3.

Okres rozliczania dla aktywów z tytułu zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych

Grupa okresowo weryfikuje ustalone okresy rozliczania aktywów dotyczących zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych, na podstawie aktualnych prognoz co do okresu eksploatacji odkrywek. Dane na temat aktywów dotyczących zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych znajdują się w nocie 22.

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej

W nocie 33 przedstawiono opis istotnych zobowiązań warunkowych i opis istotnych spraw sądowych, w tym dotyczących rekompensat z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej.

Ujmowanie przychodów

Długoterminowe umowy o usługi budowlane

Grupa ujmuje przychody z tytułu długoterminowych umów o usługę budowlaną w miarę czasu mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia. Grupa stosuje metodę opartą na nakładach.

Stosowanie tej metody wymaga od Grupy obmiaru proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. Przychód ujmowany jest na podstawie ceny transakcyjnej z wyłączeniem kwot, które Grupa realizując umowy w ramach konsorcjum jako lider pobiera w imieniu konsorcjantów.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji ceny transakcyjnej i stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia tj. realizacji długoterminowej umowy budowlanej. Przewidywana całkowita strata na kontrakcie ujmowana jest jako koszty okresu, w którym została rozpoznana, zgodnie z MSR 37. Dane dotyczące długoterminowych umów o usługi budowlane znajdują się w nocie 14.8.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzowane są przez okres ekonomicznej użyteczności bazowego składnika aktywów, o ile umowa leasingu przenosi na Grupę prawo własności do bazowego składnika aktywów na koniec okresu leasingu lub jeżeli koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania uwzględnia to, że Grupa skorzysta z opcji kupna. W przeciwnym razie Grupa dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania od daty rozpoczęcia leasingu aż do końca okresu użytkowania tego składnika lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.

Rezerwa na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego w przypadku wystąpienia takiego obowiązku lub podjęcia takiego zobowiązania przez kierownictwo Grupy. Rezerwa tworzona jest w wysokości wynikającej z otrzymanych ofert dotyczących likwidacji składników aktywów trwałych. Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na każdy dzień bilansowy. Wartość rezerwy z tytułu likwidacji składników rzeczowego majątku trwałego jest dyskontowana na każdy dzień bilansowy. Rezerwa opisana w nocie 11.24.

Rezerwa na likwidację składowisk popiołów

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składowisk popiołów ze względu na wynikający z pozwoleń zintegrowanych obowiązków prawny. Podstawą szacowania rezerwy są opracowania, analizy techniczno – ekonomiczne sporządzone przez Grupę a także otrzymane oferty zewnętrzne dla planowanych kierunków rekultywacji. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy. Na dzień bilansowy Zarząd Grupy ZE PAK SA oszacował wartość kosztów rekultywacji do poniesienia w przyszłości na bazie wiedzy o powierzchni użytkowanych składowisk popiołów oraz obecnie ponoszonych kosztów rekultywacji dla podobnych terenów. Kalkulując rezerwę Grupa przyjęła następujące założenia: średnia stopa dyskonta liczona za okres 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%.

Rezerwa opisana w nocie 31.3.2.

Rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górniczą

Grupa tworzy rezerwę zarówno na koszty rekultywacji terenu związanej z bieżącym wydobyciem węgla na danej odkrywcę jak również na koszty rekultywacji wyrobiska końcowego. Rezerwa tworzona jest w oparciu o aktualne szacunki przyszłych kosztów rekultywacji jak również zakładane terminy rozpoczęcia i zakończenia rekultywacji, w oparciu o raporty niezależnych ekspertów szacujących koszty rekultywacji na zlecenie Zarządu, jak i wewnętrzne szacunki Grupy i dyskontowana na każdy dzień sprawozdawczy. Grupa przyjęła następujące założenia: średnia stopa dyskonta liczona za okres 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%.

Rezerwy opisane są w nocie 31.3.3.

Wycena certyfikatów energetycznych

Z tytułu produkcji energii w źródłach odnawialnych, gazowych oraz wysokiej kogeneracji Grupa rozpoznaje świadectwa pochodzenia energii (zielone i czerwone certyfikaty) według wartości godzinowej na koniec miesiąca, w którym zostały wyprodukowane. Na dzień bilansowy Grupa wycenia świadectwa pochodzenia do wartości netto możliwej do uzyskania – dla zielonych certyfikatów na dzień 31 grudnia 2019 do ceny 144,91 PLN/MWh. Dane na temat cen pochodzą z notowań na Towarowej Giełdzie Energii SA. Odpis aktualizujący wartość świadectw tworzony jest w przypadku, gdy cena sprzedaży możliwa do uzyskania pomniejszona o koszty zbycia jest niższa od historycznego kosztu wytworzenia. Kwota odpisu wynosi 101 tysięcy złotych. Wartość odpisu aktualizującego zmniejsza wartość

zapasów z tytułu świadectw pochodzenia i zwiększa koszt własny sprzedaży. Źródłem niepewności są regulacje prawne dotyczące rynku OZE.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych oraz rezerwy na umorzenie jednostek poświadczonych redukcji emisji (EUA)

Grupa rozpoznaje rezerwę na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych. Od 1 stycznia 2013 roku obowiązuje kolejny okres rozliczeniowy 2013 – 2020 dotyczący uprawnień do emisji. Założeniem tego okresu jest przyznanie dla Grupy darmowych uprawnień EUA wynikających z produkcji energii cieplnej, aczkolwiek energetyka została dodatkowo objęta możliwością derogacji, wynikającej z Art. 10c Dyrektywy ETS, polegającej na przyznaniu dodatkowych darmowych uprawnień pod warunkiem poniesienia zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych na inwestycje zgłoszone w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI).

Emisja w Grupie ZE PAK SA w 2018 roku wyniosła 7 234 878 ton CO₂, a w roku 2019 wyniosła 6 609 742 tony CO₂.

W kwietniu 2019 roku Grupa dokonała umorzenia emisji CO₂ za 2018 rok w ilości 7 234 878 tony CO₂.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku, Grupa utworzyła rezerwę na uprawnienia, w odniesieniu do faktycznej wielkości emisji za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku.

Na wartość rezerwy ma wpływ zmienny charakter cen CO₂ i związana z tym faktyczna wartość kosztów umorzenia.

Szczegóły odnośnie rezerwy na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych zostały zaprezentowane w nocie 31.3.1.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych i innych instrumentów finansowych.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczane.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

6.1. Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Mając w szczególności na uwadze podwyższone standardy sprawozdawczości jednostek zainteresowania publicznego oraz ochronę interesariuszy, Zarząd ZE PAK SA („Zarząd”) zwraca uwagę na następujące kwestie:

- 1) Grupa zamknęła 2019 rok ze stratą netto w kwocie (446 146) tysięcy złotych. Na wysokość straty netto istotny wpływ miały wyniki testów na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 615 300 tysięcy złotych. Dodatkowo w związku z dezaktualizacją dokumentacji projektowej oraz utratą ważności decyzji środowiskowej i pozwolenia na budowę, dotyczącej projektu gazowego w elektrowni Konin została podjęta decyzja o dokonaniu odpisu aktualizującego w pozycji środków trwałych w budowie na kwotę 16 001 tysiąca złotych. Wynik na poziomie EBITDA na koniec 2019 roku wyniósł 393 356 tysięcy złotych co oznacza znaczącą poprawę w stosunku do wyniku EBITDA za 2018 rok, który został zrealizowany na poziomie 89 792 tysiące złotych.
- 2) Na dzień 31 grudnia 2019 roku zobowiązania krótkoterminowe, w tym kredyty bankowe, przewyższają aktywa obrotowe Grupy o kwotę 17 268 tysięcy złotych, co oznacza poprawę w stosunku do końca 2018 roku, gdy różnica ta wynosiła 307 767 tysięcy złotych.

Poprawa w zakresie opisanych powyżej wielkości wyniku EBITDA, zysku netto (oczyszczonego o zdarzenia o jednorazowym charakterze) oraz różnicy pomiędzy zobowiązaniami krótkoterminowymi a aktywami obrotowymi mogą budzić optymizm. Jednak należy pamiętać, że na ocenę funkcjonowania Grupy w przyszłości, w tym również na ocenę zdolności Grupy do kontynuacji działalności wpływa duża liczba czynników, spośród których historyczne wyniki wcale nie są tymi najistotniejszymi.

Przed spółkami działającymi w branży węglowej stoi cała masa wyzwań dotyczących przyszłej działalności oraz ryzyk związanych m.in. ze stale zaostrzającą się ogólnie rozumianą polityką klimatyczną, zmniejszającą się skalą działalności oraz wahaniami relacji cen energii elektrycznej do cen uprawnień do emisji CO₂. Bez wątpienia dotychczasowy model działalności spółek zajmujących się wytwarzaniem energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych będzie musiał ulec przekształceniu w kierunku niskoemisyjnych technologii wytwarzania. Niewiadomą pozostaje jedynie tempo tego procesu. Zarząd będąc świadomym wyzwań związanych z dotychczasowym modelem działalności podejmuje kroki w kierunku zmniejszenia zależności Grupy od wysokoemisyjnych technologii. Jednak wzrastające koszty działalności, znaczące wahania poziomu uprawnień do emisji CO₂, poziom zadłużenia krótkoterminowego oraz niepewność dotycząca regulacji rynkowych determinujących ceny wytwarzanej energii oraz uzyskiwanych certyfikatów, wpływają na niepewność realizacji planów przyjętych przez Zarząd.

Istotnym źródłem ryzyka w kontekście kontynuacji działalności Grupy i wyceny jej aktywów pozostaje zbilansowanie planowanej produkcji energii elektrycznej z dostawami węgla z eksploatowanych oraz planowanych odkrywek. Aktualnie czynione są starania o przedłużenie posiadanych koncesji na złożach Pątnów IV oraz Drzewce. Bez ich przedłużenia okres eksploatacji złoża Pątnów IV kończy się 31 sierpnia 2020 roku a złoża Drzewce w 4 grudnia 2020 roku. Nadzieje w tym aspekcie budzą zakończone niedawno sukcesem starania o przedłużenie eksploatacji złoża Adamów. Kolejną niewiadomą pozostaje finał starań o uzyskanie koncesji wydobywczej dla złoża Ościsłowo. Proces pozyskiwania decyzji środowiskowej dla tego projektu trwa już od 2015 roku. Aktualnie obowiązująca data rozstrzygnięcia sprawy została wyznaczona przez GDOŚ w Warszawie na 30 czerwca 2020 roku. Należy mieć świadomość, że obecny model funkcjonowania Grupy stanowiący podstawę dla sporządzenia testów na utratę wartości aktywów zakłada przedłużenie eksploatacji obecnie wykorzystywanych złóż, jaki i uzyskanie koncesji dla złoża Ościsłowo. Oznacza to, że w przypadku braku możliwości pozyskania węgla z obecnie użytkowanych złóż lub nowej odkrywki Ościsłowo, skróceniu ulegnie okres eksploatacji bloków węglowych w elektrowniach Pątnów i Pątnów II.

W konsekwencji Zarząd zwraca uwagę na istnienie znaczącej niepewności, która może budzić poważne wątpliwości co do zdolności Grupy do kontynuacji działalności.

Należy również podkreślić, że obawy budzi także obecna sytuacja rynkowa wywołana z jednej strony niepewnością co do skali następstw społecznych i ekonomicznych rozprzestrzeniania się światowej pandemii związanej z chorobą COVID-19 (szerszy opis w punkcie 41 niniejszego sprawozdania, który odnosi się do zdarzeń po dniu bilansowym). Niewiadomą pozostaje skala zmniejszenia dynamiki rozwoju gospodarczego w Polsce i na świecie oraz skala spadku zapotrzebowania na energię elektryczną w najbliższych miesiącach i dalszej przyszłości. Niepokojący jest również obecnie notowany poziom zmienności cen na rynkach towarowych. Niezależnie od kierunku zmian giełdowych cen energii i uprawnień do emisji szczególną uwagę w kontekście wyników przykładać należy do poziomu różnicy cen energii elektrycznej i uprawnień do emisji, natomiast dynamika zmian cen może mieć wpływ na poziom płynności. Zarząd pragnie podkreślić, że kontynuowana jest w spółkach Grupy strategia jednoczesnego zabezpieczania cen sprzedawanej energii i kupowanych uprawnień do emisji CO₂. Cały czas kontynuowane są również działania na poziomie operacyjnym mające na celu poprawę efektywności działania wszystkich spółek Grupy.

Istotnym zadaniem koncentrującym uwagę Grupy jest poprawa płynności Grupy w krótkim horyzoncie czasowym. Zarząd dokonał szczegółowej analizy prognoz przepływów pieniężnych i potwierdza, że analiza przepływów pieniężnych wskazuje na możliwość generowania wystarczających, pozytywnych przepływów pieniężnych co najmniej w okresie kolejnych 12 miesięcy od daty niniejszego sprawozdania finansowego. Analiza ta zakłada odnowienie posiadanych limitów kredytowych dotyczących finansowania bieżącej działalności spółek w Grupie oraz pozyskanie finansowania dla nowych inwestycji. Prowadzone są rozmowy z instytucjami finansowymi mające na celu odnowienie kredytów i pozyskanie nowych środków na inwestycje. Zdaniem Zarządu, ryzyko zakończenia rozmów niepowodzeniem jest ograniczone.

Pomimo opisanych powyżej wydarzeń po dacie bilansowej założenia przyjęte przez Zarząd a dotyczące szacunków, w tym testu na utratę wartości, są aktualne.

6.2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”).

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej

podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

6.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz zmiany danych porównawczych

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku z wyjątkiem poniższych:

Wdrożenie MSSF 16 leasing

Zmiany dotyczące wyjścia w życie MSSF 16 opisano w nocie 9.

Istotne części zamienne

Po pogłębionej analizie Grupa zidentyfikowała istotne (kluczowe dla funkcjonowania elektrowni i kopalni) części zamienne, które dotychczas prezentowane były w linii zapasów sprawozdania z sytuacji finansowej. Począwszy od 1 stycznia 2019 roku takie części zamienne prezentowane są w linii środków trwałych tego sprawozdania. Zarząd uznał za nieistotny wpływ takiej zmiany na dane porównawcze, dlatego też nie dokonano zmiany w zaprezentowanych danych na dzień 31 grudnia 2018 roku.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- *Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”* – definicja przedsięwzięcia (obowiązujące w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejęcia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 roku lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później),
- *Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”* – Definicja istotności (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- *Zmiany do MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa* - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później,

- o *Zmiany do MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe* - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później,
- o *Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej* (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.
- o *Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7- reforma wskaźnika referencyjnego stopy procentowej* - (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia powyższych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

9. Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 *Leasing* („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 *Leasing*, KIMSF 4 *Ustalenie, czy umowa zawiera leasing*, SKI 15 *Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne* oraz SKI 27 *Ocena istotnych transakcji wykorzystujących formę leasingu*. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji. MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmienną względem rachunkowości leasingodawcy zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Pierwsze zastosowanie MSSF 16

Zgodnie z wymogami, z dniem 1 stycznia 2019 roku, Grupa zastosowała po raz pierwszy MSSF 16 *Leasing*. W konsekwencji, Grupa zmieniła politykę rachunkowości dotyczącą ujmowania umów leasingu. Zmiany polityki rachunkowości dokonano zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w MSSF 16.

Grupa dokonała wdrożenia MSSF 16 przy zastosowaniu zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, zgodnie z którym łączny efekt pierwszego zastosowania standardu został ujęty w zyskach zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2019 roku. Dlatego też dane porównawcze za 2018 rok nie zostały przekształcone.

Definicja leasingu

Grupa dotychczas stosowała definicję leasingu określoną zgodnie z MSR 17 i KIMSF 4. Zgodnie z MSSF 16, Grupa ocenia czy umowa stanowi lub zawiera leasing w oparciu o definicję leasingu zawartą w tym nowym Standardzie.

Grupa jako leasingobiorca

Zgodnie ze stosowanym dotychczas MSR 17 *Leasing*, Grupa klasyfikowała umowy leasingu jako leasing finansowy, bądź operacyjny w oparciu o ocenę, czy nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Zgodnie z MSSF 16, Grupa ujmuje w bilansie składnik

aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu dla większości leasingów (niezależnie od ich wcześniejszej klasyfikacji).

Dla umów leasingu klasyfikowanych do 31 grudnia 2018 roku jako leasingi operacyjne (oraz umów nieklasyfikowanych zgodnie z MSR 17 jako leasing), Grupa rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu następująco:

- zobowiązanie leasingowe zostało wycenione w wartości bieżącej pozostałych do dokonania płatności leasingowych, zdyskontowanych z wykorzystaniem krańcowej stopy procentowej w dniu pierwszego zastosowania,
- wartość prawa do użytkowania bazowych składników aktywów dla poszczególnych umów leasingowych (odrębnie dla każdej umowy) została ustalona w wartości równej zobowiązaniu leasingowemu, skorygowanemu o wcześniej rozpoznane przedpłacone lub naliczone opłaty leasingowe (według ich wartości na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Stosując zmodyfikowaną retrospektywną metodę wdrożenia MSSF 16, Grupa skorzystała z praktycznych rozwiązań w odniesieniu do leasingów uprzednio sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17 polegających na tym, że:

- Grupa zastosowała wyłączenie w stosowaniu, w odniesieniu do umów leasingu, których okres kończy się do 12 miesięcy od daty pierwszego zastosowania MSSF 16,
- Grupa wykorzystwała wiedzę zdobytą po fakcie przy określaniu okresu leasingu, dla umów zawierających opcję przedłużenia lub wypowiedzenia leasingu.

Dla leasingów, które zostały wcześniej sklasyfikowane jako leasingi finansowe zgodnie z MSR 17, wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku została określona jako wartość bilansowa składnika aktywów objętego leasingiem i zobowiązania z tytułu leasingu bezpośrednio sprzed tego dnia wyceniona zgodnie z MSR 17.

Stopy dyskontowe zastosowane do wyliczenia zobowiązań z tytułu leasingu ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2019 roku kształtowały się w następujący sposób:

- dla leasingów o okresie trwania do 5 lat – stopa dyskontowa przeciętnie na poziomie 3,49%,
- dla leasingów o okresie trwania od 5 do 10 lat – stopa dyskontowa na poziomie 5,07%,
- dla leasingów o okresie trwania powyżej 10 lat – stopa dyskonta na poziomie 8,01%.

Grupa przeprowadziła kompleksową analizę wpływu MSSF 16 na swoje sprawozdanie finansowe. Grupa przeanalizowała posiadane umowy pod kątem identyfikacji umów, które zgodnie z MSSF 16 zawierają leasing lub komponent leasingowy.

Grupa ustaliła, że jest leasingobiorcą w przypadku umów na korzystanie z gruntów, w tym praw wieczystego użytkowania gruntów, najmu i leasingu samochodów oraz leasingu maszyn.

Grupa skorzystała z możliwości uproszczonego ujęcia umów zawartych na okresy krótsze niż 12 miesięcy oraz umów, które kończą się w przeciągu 12 miesięcy od dnia 1 stycznia 2019 roku. Grupa nie zidentyfikowała umów leasingu dotyczących niskocennych składników aktywów.

Grupa przyjęła następujące założenia dotyczące wyznaczenia okresu leasingu:

- prawo wieczystego użytkowania gruntów – okres leasingu ustalony został jako pozostały okres obowiązywania decyzji,
- umowy dzierżawy gruntów zawarte na czas nieokreślony lub do czasu nabycia nieruchomości/demontażu infrastruktury – Grupa dokona szacunku okresu leasingu zgodnie z okresem funkcjonowania danej odkrywki,
- umowy na czas określony – okres leasingu ustalony został zgodnie z umową z uwzględnieniem indywidualnego rozpatrzenia opcji przedłużenia.

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień początkowego zastosowania przedstawia się następująco:

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa rozpoznała dodatkowo 60 830 tysięcy złotych aktywów z tytułu prawa do użytkowania i 54 579 tysięcy złotych zobowiązań z tytułu leasingu. Wpływ MSSF 16 na poszczególne pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy na dzień 1 stycznia 2019 został zaprezentowany poniżej.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	1 stycznia 2019 roku
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania ^{1, 3, 4}	60 830
Rzeczowe aktywa trwałe ^{2, 3, 4}	(68 005)
Razem aktywa	(7 175)
Zobowiązania	
Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego (wg MSR 17) ⁵	(2 670)
Zobowiązanie z tytułu leasingu ^{1, 5}	57 249
Razem zobowiązania	54 579
Kapitał własny	
Zyski zatrzymane ²	(61 754)
Razem kapitał własny	(61 754)

¹Ujęcie aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu na podstawie zidentyfikowanych umów leasingu zgodnie z MSSF 16

²Korekta z tytułu wyksięgowania efektu MSSF 1 (wycena PWUG do wartości godziwej) wg stanu na dzień 31.12.2018

³Przeniesienie wartości rzeczowych aktywów trwałych ujętych na 31.12.2018 na podstawie umów leasingu finansowego wg MSR 17 do pozycji Aktywo z tytułu prawa do użytkowania

⁴Przeniesienie wartości PWUG ujętej na 31.12.2018 w ramach rzeczowych aktywów trwałych do pozycji Aktywo z tytułu prawa do użytkowania. Spółka na dzień 1 stycznia 2019 roku skorygowała efekt MSSF 1 w księgach składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania wieczystego gruntu i ujęła go w zyskach zatrzymanych.

⁵Przeniesienie wartości zobowiązań z tytułu leasingu finansowego ujętych na 31.12.2018 do pozycji Zobowiązania z tytułu leasingu

W grupie nie występują zmienne składniki opłat leasingowych.

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie kwot przyszłych minimalnych opłat z tytułu leasingu operacyjnego zgodnie z MSR 17 Leasing z szacowanymi zobowiązaniami z tytułu leasingu zgodnie z MSSF 16 Leasing na dzień 31 grudnia 2019 roku:

Przyszłe minimalne opłaty z tytułu leasingu operacyjnego zgodnie z MSR 17 Leasing	170 653
Dyskonto przy zastosowaniu krańcowej stopy procentowej	(115 637)
Zobowiązanie z tytułu leasingu zgodnie z MSSF16 Leasing	55 016

Wpływ zastosowanie MSSF 16 na sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz rachunek zysków i strat za rok 2019

	31 grudnia 2019 roku	Wpływ zastosowania MSSF 16	31 grudnia 2019 roku bez MSSF 16
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	1 959 861	(68 900)	2 028 761
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	56 209	56 209	-
Nieruchomości inwestycyjne	2 172	-	2 172
Aktywa niematerialne	2 748	-	2 748
Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze (długoterminowe)	70 620	-	70 620
Pozostałe aktywa długoterminowe finansowe	3 220	-	3 220
Pozostałe aktywa długoterminowe niefinansowe	2 608	-	2 608

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	84 593	454	84 139
Razem aktywa trwałe	2 182 031	(12 237)	2 194 268
Aktywa obrotowe			
Krótkoterminowe aktywa niematerialne	93 218	-	93 218
Zapasy	104 341	-	104 341
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	228 578	-	228 578
Należności z tytułu podatku dochodowego	32 782	-	32 782
Pozostałe aktywa krótkoterminowe niefinansowe	61 615	-	61 615
Kwoty należne od zamawiających z tytułu kontraktów długoterminowych	1 047	-	1 047
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	414 634	-	414 634
Razem aktywa obrotowe	936 215	-	936 215
SUMA AKTYWÓW	3 118 246	(12 237)	3 130 483

<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Wpływ zastosowania MSSF 16</i>	<i>31 grudnia 2019 roku bez MSSF 16</i>
-----------------------------	-----------------------------------	---

PASYWA

Kapitał własny

Kapitał podstawowy	101 647	-	101 647
Kapitał zapasowy	1 124 376	-	1 124 376
Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających	-	-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe	3 472	-	3 472
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty	389 831	(61 754)	451 585
Zysk (strata) netto	(445 179)	(2 852)	(442 327)
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	1 174 147	(64 606)	1 238 753
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	2 321	-	2 321
Kapitał własny ogółem	1 176 468	(64 606)	1 241 074

Zobowiązania długoterminowe

Oprocentowane kredyty i pożyczki	29 773	-	29 773
Świadczenia pracownicze długoterminowe	45 505	-	45 505
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	8 796	-	8 796
Zobowiązania z tytułu leasingu długoterminowe	55 016	55 016	-
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów długoterminowe	41 793	-	41 793
Inne rezerwy długoterminowe i rozliczenia międzyokresowe	425 129	-	425 129
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	382 282	-	382 282
Zobowiązania długoterminowe ogółem	988 294	55 016	933 278

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	108 969	(2 647)	111 616
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	46 767	-	46 767
Pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe (zobowiązania)	1 757	-	1 757
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	102 932	-	102 932

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	223	-	223
Świadczenia pracownicze krótkoterminowe	6 897	-	6 897
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów krótkoterminowe	1 502	-	1 502
Kwoty należne zamawiającym z tytułu kontraktów długoterminowych	1 730	-	1 730
Inne rezerwy krótkoterminowe i rozliczenia międzyokresowe	682 707	-	682 707
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem	953 484	(2 647)	956 131
Zobowiązania razem	1 941 778	52 369	1 889 409
SUMA PASYWÓW	3 118 246	(12 237)	3 130 483

Rachunek zysków i strat

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Wpływ</i> <i>zastosowania</i> <i>MSSF 16</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019</i> <i>roku bez MSSF 16</i>
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	2 877 920	-	2 877 920
Koszt własny sprzedaży	(3 185 762)	883	(3 186 645)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	(307 842)	883	(308 725)
Pozostałe przychody operacyjne	13 089	-	13 089
Koszty sprzedaży	(4 492)	-	(4 492)
Koszty ogólnego zarządu	(116 648)	-	(116 648)
Pozostałe koszty operacyjne	(7 696)	-	(7 696)
Zysk/ (strata) z działalności operacyjnej	(423 589)	883	(424 472)
Przychody finansowe	11 341	-	11 341
Koszty finansowe	(27 644)	(4 189)	(23 455)
Zysk/(strata) brutto	(439 892)	(3 306)	(436 586)
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	(6 254)	454	(6 708)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	(446 146)	(2 852)	(443 294)
Działalność zaniechana			
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej	-	-	-
Zysk/(strata) netto za okres	(446 146)	(2 852)	(443 294)
Zysk/(strata) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(445 179)	(2 852)	(442 327)
Zysk/(strata) przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	(967)	-	(967)

10. Zmiana szacunków

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym miały miejsce następujące zmiany szacunków, wpływające na wartości wykazane w tym sprawozdaniu finansowym między innymi:

- szacunki w zakresie założeń dla wyceny rezerw aktuarialnych,
- szacunki w zakresie założeń dla wyceny instrumentów pochodnych,
- szacunki w zakresie założeń odnośnie kalkulacji przychodów z tytułu rekompensat KDT,
- szacunki w zakresie założeń odnośnie okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych,
- szacunki dotyczące realizacji aktywa z tytułu podatku odroczonego,

- szacunki w zakresie założeń dla wyceny rezerwy na rekultywację składowisk popiołów,
- szacunki w zakresie założeń dla wyceny rezerwy na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego,
- szacunki w zakresie wyceny kontraktów długoterminowych,
- szacunki w zakresie założeń dla wyceny rezerw rekultywacyjnych związanych z działalnością górnictwem
- szacunki w zakresie utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych.
- Szacunki w zakresie cen uprawnień do emisji CO₂.

Wpływ zmian szacunków na szacunek wartości odzyskiwalnej rzeczowych aktywów trwałych został przedstawiony w nocie 19.1.

Wpływ zmian szacunków na wysokość rezerw aktuarialnych został przedstawiony w nocie 5.2.

W przypadku wyceny instrumentów pochodnych (IRS, opcji) zmiana szacunków wynika ze zmiany rynkowych czynników ryzyka na rynku międzybankowym tj. kursu walutowego oraz rynkowych stóp procentowych. Opis stosowanych zabezpieczeń ujęto w nocie 38.3.1.

W zakresie kalkulacji przychodów z tytułu rekompensat zmiana szacunków dotyczy przede wszystkim zmiany cen sprzedaży i zakupu energii na Towarowej Giełdzie Energii oraz rynku bilansującym, wolumenu produkcji energii i zakupu energii w celu realizacji planów sprzedaży jak również oprocentowaniu 5 – letnich obligacji skarbowych oraz stopy depozytowej NBP, mających wpływ na stopę aktualizacji. Wartość korekty rocznej z tytułu rekompensat za rok 2019 wynosi (+) 47,05 mln złotych. Zasady rozpoznawania przychodów z tytułu rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych opisano w nocie 11.26.1.

Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych jest przedmiotem weryfikacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego w oparciu o przewidywany okres funkcjonalności, zweryfikowany o plany Zarządu co do modernizacji, sprzedaży i likwidacji głównych składników majątku. Efekt zmian ujmowany jest w roku, w którym została przeprowadzona weryfikacja.

W odniesieniu do aktywa z tytułu podatku odroczonego na każdy dzień bilansowy prowadzona jest analiza i w przypadku konieczności tworzony jest odpis aktualizujący wartość, co opisano szerzej w nocie 15.3.

Opis głównych tytułów rozpoznanych rezerw oraz zmiany pozycji rezerw w bieżącym i poprzednim roku obrotowym opisano w nocie 31.

W nocie 14.8 przedstawiono wartości przychodów z tytułu umów o usługi budowlane, z uwzględnieniem wyceny bilansowej oraz przewidywanych strat z tytułu tych umów.

11. Istotne zasady rachunkowości

11.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Zespołu Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku. Sprawozdania finansowe jednostek przez niego kontrolowanych (zależnych), po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce, wtedy gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,

- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółką analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

11.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
EUR	4,2585	4,3000
GBP	4,9971	4,7895
USD	3,7977	3,7597

11.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia / kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia. W wartości początkowej ujęte są koszty demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów. Grupa kapitalizuje tylko obowiązkowe remonty wynikające z przepisów prawa, gwarancji i tym podobnych. Okresem amortyzacji komponentów remontowych jest planowany czas do przeprowadzenia następnego remontu generalnego danego obiektu. Grunty sklasyfikowane jako kopalne podlegają amortyzacji do momentu przeklasyfikowania na inny rodzaj użytku.

11.3.1. Strategiczne części zamienne

Zapasy uznane za części do strategicznych remontów i awarii maszyn i urządzeń ujmowane są w pozycji rzeczowe aktywa trwałe. Głównymi kryteriami ujęcia materiałów w pozycji Rzeczowe aktywa trwałe są:

- kluczowy element dla utrzymania ciągłości produkcji, których zakup jest utrudniony ze względu na długi proces oczekiwania związany ze skomplikowanym procesem wytworzenia,
- element będący zespołem lub podzespołem maszyny lub urządzenia, którego zostanie wykorzystany w procesie produkcji przez czas dłuższy niż jeden rok,
- części zamienne mogą być wykorzystane wyłącznie do prawidłowego działania poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Strategiczne części zamienne są amortyzowane do momentu przewidywanego okresu ich wykorzystania. Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa dokonała przeniesienia części zamiennych o wartości netto 14 399 tysięcy złotych z pozycji zapasy do rzeczowych aktywów trwałych.

Odpis aktualizujący tworzony jest dla materiałów nierotujących powyżej 3 lat. Dla części zamiennych o wartości powyżej 100 tysięcy złotych odpis wynosi 100% wartości.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Grunty	2 - 18 lat
Budynki i budowle	2 - 40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2 - 32 lata
Środki transportu	2 - 30 lat
Inne środki trwałe	2 - 31 lat
Remonty generalne	3 - 8 lat
Strategiczne części zamienne	2 - 6 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania. Elementem wartości środków trwałych w budowie są także koszty finansowania podlegające kapitalizacji. Kwestię ich kapitalizacji opisano szerzej w nocie 11.11.

11.3.2. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i ich grupy uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości:

wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

11.4. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego.

Grupa jako nieruchomości inwestycyjne prezentuje grunty pokopalniane, dla których został zakończony proces rekultywacji. Grunty te zgodnie z planami spółek prowadzących działalność wydobywczą zostaną w przyszłości sprzedane.

11.5. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze

Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze obejmują aktywowane koszty poniesione w fazie przedprodukcyjnej kopalni, w szczególności nakłady związane z powstaniem wkopu udostępniającego.

W wartości początkowej aktywa Grupa ujmuje zdyskontowane koszty likwidacji tj. rekultywację, w części w jakiej dotyczy ona usuniętego nadkładu w ramach prac związanych z powstaniem wkopu pierwotnego, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności. Zasady ujmowania i wyceny kosztów likwidacji przedstawiono w notce 31.3.3.

W wartości początkowej aktywa ujmowane są także koszty związane z utworzeniem rezerw na znaczne, jednorazowe koszty związane z terenami na których postępują prace odkrywkowe na przykład likwidacja i przebudowa dróg, likwidacja cmentarzy, przeniesienie publicznych obiektów budowlanych.

W każdym z przypadków Grupa rozlicza aktywowane koszty liniowo w okresie ekonomicznej użyteczności trwania poszczególnych odkrywek (okres eksploatacji przyjęty dla poszczególnych odkrywek). Metodę liniową zastosowano ponieważ złoża są eksploatowane zgodnie z harmonogramem równomiernie w całym okresie posiadania koncesji. Przyjęte okresy amortyzacji oraz metody amortyzacji podlegają okresowej weryfikacji, nie rzadziej niż na zakończenie każdego roku obrotowego. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze o okresie ekonomicznej użyteczności poniżej 12 miesięcy są klasyfikowane w ramach aktywów krótkoterminowych. Okresy ekonomicznej użyteczności poszczególnych odkrywek są następujące:

Odkrywka Drzewce do 2021 roku, Odkrywka Tomisławice do 2030 roku, Odkrywka Józwin do 2021 roku, Odkrywka Adamów do maja 2026 roku. Termin obowiązywania koncesji dla Odkrywki Adamów został zmieniony decyzją Ministra Klimatu z dnia 28 lutego 2020 roku.

Odpis amortyzacyjny z tytułu rozliczenia aktywów górniczych ujmowany jest jako koszty operacyjne w ramach kosztów amortyzacji.

11.6. Nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych

W pozycji aktywów dotyczących zdejmowanie nadkładu i innych aktywów górniczych Grupa prezentuje także nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych.

Grupa aktywuje nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych do momentu zakończenia prac poszukiwawczych. Kolejnym etapem jest weryfikacja, czy zidentyfikowane zasoby wykazują techniczną wykonalność i ekonomiczną zasadność wydobywania. W przypadku braku zasadności wydobywania całość poniesionych nakładów odpisywana jest w pozostałe koszty operacyjne.

W ramach nakładów związanych z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych wyróżnia się m.in.:

- analizy topograficzne, geologiczne, geochemiczne i geofizyczne,
- wiercenia,
- prace odkrywkowe,
- próbkowanie,
- nabycie praw do wydobywania.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Testy na utratę wartości na pojedynczej jednostce (projekcie) Grupa przeprowadza obowiązkowo z chwilą wykazania technicznej wykonalności i komercyjnej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, gdy fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwalną. Ewentualne odpisy ujmuje się przed dokonaniem przeklasyfikowania wynikającego z wykazania technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

11.7. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Aktywa niematerialne są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	<i>Koncesje, patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Inne</i>
Okresy użytkowania	5 lat	2 lata	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Metoda liniowa	Metoda liniowa	Metoda liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte

Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.
-------------------------	---	---	---

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

Spółka prezentuje także jako aktywa niematerialne otrzymane lub nabyte na własne potrzeby uprawnienia do emisji CO₂. Szczegółowy opis polityki rachunkowości odnośnie uprawnień do emisji CO₂ został zawarty w nocie 11.25.

11.8. Leasing

Grupa jako leasingobiorca.

Umowy leasingu, najmu, dzierżawy oraz innych umów przyznających Grupie uprawnienie do korzystania ze składników aktywów, które wpisują się w definicję leasingu zgodnie z wymogami MSSF 16 są ujmowane jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania bazowych składników aktywów oraz drugostronnie jako zobowiązania z tytułu opłat leasingowych.

Grupa jest leasingobiorcą w przypadku umów leasingu maszyn i samochodów i użytkuje grunty, w tym w ramach użytkowania wieczystego.

Grupa stosuje zwolnienia przewidziane w MSSF 16 i nie ujmuje składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów obejmujących składniki aktywów o niskiej wartości. Leasingi krótkoterminowe są definiowane jako leasingi, które na datę rozpoczęcia mają okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (łącznie z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa). Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 5 000 USD.

Dla wszystkich pojedynczych umów leasingu, które spełniają kryteria leasingu, Grupa ustala:

- datę rozpoczęcia okresu leasingu, w której leasingodawca udostępnia bazowy składnik aktywów,
- okres leasingu, obejmujący nieodwołalny okres, przez który Grupa ma prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów wraz z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa oraz okresami, w których można odstąpić od leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z tego prawa,
- opłaty leasingowe, oraz
- stopę dyskontową, którą stanowi stopa procentowa leasingu (np. w przypadku umów leasingu samochodów) lub, jeżeli stopa procentowa leasingu nie jest łatwo dostępna, krańcowa stopa procentowa Grupy, rozumiana jako koszt oprocentowania kredytu, jaki Grupa musiałaby ponieść zaciągając kredyt na zakup danego składnika aktywów i przy odpowiednim zabezpieczeniu.

Na dzień rozpoczęcia leasingu, Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- płatności dokonane na rzecz leasingodawcy przed dniem lub na dzień rozpoczęcia leasingu, pomniejszone o otrzymane zachęty leasingowe,
- poniesione przez Grupę początkowe koszty bezpośrednie,
- szacunkowe koszty, które będą poniesione przez Grupę z tytułu demontażu i usunięcia składnika aktywów, przywrócenia terenu, na którym znajduje się składnik aktywów lub przywrócenia składnika do stanu wymaganego przez warunki i postanowienia umowy leasingu. Zobowiązanie dotyczące kosztów demontażu jest ujmowane i wycenianie zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Wycena składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w okresie późniejszym jest dokonywana przez Grupę przy zastosowaniu modelu ko-ztu - tj. według kosztu pomniejszonego o umorzenie oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości oraz skorygowanego w związku z ponowną wyceną zobowiązania leasingowego, będącą odzwierciedleniem zmian leasingu, nieskutkujących koniecznością ujęcia odrębnego składnika leasingu.

Składniki aktywów użytkowanych na podstawie umowy spełniającej definicję leasingu umarza się liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres trwania umowy leasingu lub okres użytkowania bazowego składnika aktywów, chyba, że Grupa posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu – wówczas prawo do użytkowania amortyzuje się od dnia rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania składnika aktywów.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlegają regulacjom w zakresie utraty wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”.

Na dzień rozpoczęcia okresu leasingu, Grupa wycenia wartość zobowiązania leasingowego w bieżącej wartości opłat leasingowych, które mają zostać uiszczone w okresie leasingu, obejmujących:

- stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe), pomniejszone o zachęty leasingowe otrzymane od leasingodawcy,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stopy, pierwotnie wycenione z użyciem indeksu lub stopy w wysokości obowiązującej na dzień rozpoczęcia leasingu,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji,
- kary pieniężne za wcześniejsze zakończenie umowy leasingu, jeżeli wyznaczając okres leasingu przyjęto, że leasingobiorca skorzysta z opcji odstąpienia od leasingu,
- kwoty, których zapłacenia przez leasingobiorcę oczekuje się w związku z gwarancją wartości końcowej.

Opłaty zmienne, które nie zależą od indeksu lub stopy i nie mają określonego minimalnego poziomu, nie są wliczane do wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Opłaty te są ujmowane w rachunku wyników w okresie zaistnienia zdarzenia, które powoduje ich wymagalność.

Po dacie rozpoczęcia, zobowiązanie z tytułu leasingu jest wyceniane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

W przypadku gdy umowa obejmuje komponenty usługowe, uznane przez Grupę za nieistotne w kontekście całej umowy, Grupa stosuje praktyczne rozwiązanie polegające na łącznym traktowaniu komponentów leasingowych i nie leasingowych jako jednego komponentu leasingowego i traktowaniu jako opłaty leasingowe również opłat przypisanych komponentom nie leasingowym.

11.9. Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty dłużne/kapitałowe oraz instrumenty pochodne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy - MSSF 9. Ponadto, wartość godziwa instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu została ujawniona w nocie 38.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Podsumowanie istotnych procedur postępowania dotyczących wyceny do wartości godziwej

Zarząd Grupy określa zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej nienotowanych aktywów finansowych jak i wycen jednorazowych np. w przypadku aktywów przeznaczonych do sprzedaży w działalności zaniechanej.

W celu ustalenia wartości godziwej, niezależni rzeczoznawcy są angażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów oraz zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej. Wykorzystywane są także wewnętrzne modele wyceny.

Do wykonywania powyższych wycen są angażowani niezależni rzeczoznawcy, niepowiązani z Grupą i posiadający kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzenia takich wycen, a także posiadający aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

11.10. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów, oraz nastąpiło zaprzestanie występowania przesłanek wskazujących na utratę wartości. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

11.11. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek. W zakresie różnic kursowych Grupa stosuje podejście kumulatywne.

11.12. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe są początkowo ujmowane według wartości godziwej.

Po ujęciu początkowym Spółka klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Klasyfikacja jest uzależniona od przyjętego przez Spółkę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych.

W lipcu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 *Instrumenty finansowe* („MSSF 9”). MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Grupa zastosowała MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

o Klasyfikacja i wycena

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej, dalej pozostaną wyceniane w wartości godziwej. Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy. Grupa nie posiada należności handlowych będących przedmiotem faktoringu. Grupa korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania.

Aktywa finansowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy. Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

11.13. Utrata wartości aktywów finansowych

Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie ich życia.

Na potrzeby oszacowania oczekiwanych strat kredytowych MSSF 9 wskazuje na zasadność wykorzystania zarówno danych historycznych w zakresie spłacalności, jak też dostępnych na datę bilansową, wiarygodnych danych mogących zwiększyć precyzję oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w okresach przyszłych.

Spółka zidentyfikowała poniższe klasy aktywów finansowych, dla których zgodnie z MSSF 9 dokonała oszacowania wpływu oczekiwanych strat kredytowych na sprawozdanie finansowe:

- Należności handlowe z tytułu dostaw i usług,
- Inne należności, w tym z tytułu rozrachunków KDT
- Kaucje, depozyty oraz lokaty w bankach,
- Środki pieniężne.

W odniesieniu do należności handlowych przyjmuje się, że dane dotyczące spłacalności mogą być wykorzystane do szacowania ryzyka kredytowego w przyszłości, w związku z czym straty kredytowe zostały oszacowane wykorzystując dane historyczne dotyczące przedziałów wiekowania należności handlowych i ich realizacji. Dla oszacowania oczekiwanej straty dla innych aktywów finansowych, ryzyko niewypłacalności zostało określone w oparciu o inne dane, w szczególności ocenę wiarygodności dokonaną przez agencje ratingowe bądź nadaną kontrahentom w ramach wewnętrznego procesu oceny ryzyka kredytowego, skorygowane dla potrzeb oceny prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania.

11.14. Pozostałe aktywa niefinansowe

Grupa ujmuje jako pozostałe aktywa niefinansowe rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają one z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostek,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

W ciągu okresu sprawozdawczego przedmiotem rozliczeń międzyokresowych są między innymi:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty opłat bieżących za wieczyste użytkowanie gruntów,

- odpisy na fundusz świadczeń socjalnych,
- prenumeraty,
- inne koszty dotyczące następnych okresów sprawozdawczych.

Do pozostałych aktywów niefinansowych zaliczane są w szczególności należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu CIT, które są prezentowane w oddzielnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

11.15. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone w wynik finansowy netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej podobnych instrumentów.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub
- zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.

Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Ponadto, Grupa zabezpiecza przepływy pieniężne związane z zakupem uprawnień do emisji CO₂, w ramach kontraktów terminowych forward. Ponadto Grupa zabezpiecza przepływy pieniężne związane z zakupem energii elektrycznej. Z uwagi na fakt, iż kontrakty na zakup aktywów niefinansowych zawierane są w celu zabezpieczenia własnych potrzeb, są one wyłączone za zakresu MSSF 9.

11.15.1. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach są wyłączone z kapitału własnego i włącza się je do kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji.

Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone na wynik finansowy netto za bieżący okres.

11.16. Zapasy

W ramach pozycji zapasów ujmowane są paliwo produkcyjne, niestrategiczne części zamienne i pozostałe materiały oraz świadectwa pochodzenia energii. Części zamienne prezentowane w zapasach są corocznie obejmowane odpisami aktualizującymi, które odzwierciedlają technologiczne i ekonomiczne zużycie tych części. Opis dotyczący strategicznych części zamiennych prezentowanych w rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w nocie 11.3.1.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia / kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Do ustalenia wartości rozchodu zapasów Grupa stosuje metodę ceny średnioważonej.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Na dzień bilansowy Grupa wycenia te zapasy według kosztu (tj. wartości początkowej) nie wyżej niż cena sprzedaży netto dokonując analizy wartości zapasów pod kątem utraty ich wartości. Ewentualny odpis z tytułu utraty wartości prezentowany jest w koszcie własnym sprzedaży.

Świadectwa pochodzenia energii

W ramach zapasów Grupa wykazuje świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu umorzenia, nabyte w celu dalszej odsprzedaży, jak również wytworzone we własnym zakresie. Prawa te są zbywalne i stanowią towar giełdowy.

Świadectwa pochodzenia energii otrzymane nieodpłatnie z tytułu produkcji w źródłach odnawialnych, gazowych i kogeneracji (świadectwa zielone, czerwone) wykazywane są na moment pierwszego ujęcia według wartości godziwej w momencie uprawdopodobnienia faktu ich otrzymania, tj. na koniec miesiąca, w którym zostały wyprodukowane. Wartość godziwa jest odzwierciedleniem sytuacji rynkowej tj. notowań na towarowej giełdzie energii (TGE). Nieodpłatne nabycie świadectw ujmowane jest w korespondencji z innymi przychodami. Grupa sprzedaje nadwyżki certyfikatów, które są prezentowane w zapasie.

Nabyte świadectwa pochodzenia energii ujmowane są jako zapas w cenie nabycia.

Rozchód świadectw pochodzenia energii wyceniany jest według metody FIFO.

Grupa ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia do 30 czerwca roku następującego po roku rozliczeniowym.

W przypadku braku na dzień sprawozdawczy wystarczającej ilości świadectw wymaganych do wypełnienia obowiązków nałożonych przez Prawo energetyczne i Ustawę o efektywności energetycznej, Grupa tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych. Patrz nota 31.

11.17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności handlowe

Należności handlowe wyceniane są na moment początkowy w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności handlowe oraz pozostałe należności o charakterze finansowym wycenia się według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (wszystkie należności handlowe spełniają test SPPI oraz są utrzymywane w celu osiągnięcia umownych przepływów), z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Grupa nie sprzedaje należności handlowych w ramach faktoringu.

Grupa korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania. Należności handlowe z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania), nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Zgodnie z MSSF 9 w przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa zastosowała uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie ich życia, stosując matrycę rezerw licząc współczynniki niewypełnienia na bazie danych historycznych.

Na potrzeby oszacowania oczekiwanych strat kredytowych MSSF 9 Grupa wykorzystała zarówno dane historyczne w zakresie spłacalności, jak też dostępne na datę bilansową, wiarygodne dane mogące zwiększyć precyzję oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w okresach przyszłych. Analiza historyczna przeprowadzana jest za okres 5 lat. Głównymi odbiorcami jest kilka dużych podmiotów z branży energetycznej o ugruntowanej pozycji. W odniesieniu do należności handlowych przyjmuje się, że dane dotyczące spłacalności mogą być wykorzystane do szacowania ryzyka kredytowego w przyszłości, w związku z czym straty kredytowe zostały oszacowane wykorzystując dane historyczne dotyczące przedziałów wiekowania należności handlowych i ich realizacji. Grupa dla wszystkich odbiorców stosuje analizę indywidualną. Należności nie są ubezpieczone.

Grupa zaklasyfikowała należności handlowe do Stopnia 2 klasyfikacji aktywów finansowych pod kątem ich utraty wartości przewidzianej przez MSSF 9, za wyjątkiem należności, dla których stwierdzono utratę wartości – te należności zaliczono do Stopnia 3 ww. klasyfikacji. Grupa za moment utraty wartości uznaje moment przekazania należności do windykacji, jednak nie później niż w 90 dniu przeterminowania. Należności nieściągalne są odpisywane w koszty w momencie stwierdzenia ich nieściągalności, to znaczy gdy nie ma uzasadnionego oczekiwania co do ich odzyskania.

Pozostałe aktywa finansowe

Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U. nr 163, poz. 981) Prawo Geologiczne i Górnicze Spółka zobowiązana jest do tworzenia funduszu likwidacji. Celem powyższego funduszu jest zabezpieczenie i pokrywanie kosztów związanych z likwidowaniem skutków działalności górniczej na terenach, które objęte były procesem wydobywczym. Spółka dokonuje okresowych odpisów w wysokościach wynikających z ustawy oraz przekazuje środki pieniężne z tego tytułu na wydzielony rachunek bankowy. Wydatki z tego funduszu można wykorzystywać na tereny likwidowanych odkrywek po uprzednim uzyskaniu zgody Urzędu Górniczego zatwierdzającego plan likwidacji zakładu górniczego. Odpis na fundusz likwidacji zakładu górniczego wynosi 10% opłaty eksploatacyjnej za wydobytą kopalinę.

Lokaty oraz udziały w pozostałych jednostkach

Obejmują lokaty oraz udziały w pozostałych jednostkach, które nie podlegają ocenie pod kątem utraty wartości.

Pozostałe należności

Pozostałe należności, które nie są instrumentem finansowym w zakresie MSSF 9, obejmują w szczególności należności z tytułu rozrachunków z pracownikami.

Zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów są ujmowane w pozycji pozostałych aktywów niefinansowych. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

Pozostałe należności nie stanowiące aktywów finansowych na dzień kończący okres sprawozdawczy wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

11.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Grupa klasyfikuje środki pieniężne i ich ekwiwalenty jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości ustalonych zgodnie z modelem strat oczekiwanych. Dla oszacowania oczekiwanej straty dla środków pieniężnych, ryzyko niewypłacalności zostało określone w oparciu o inne dane, w szczególności ocenę wiarygodności dokonaną przez agencje ratingowe bądź nadaną kontrahentom w ramach wewnętrznego procesu oceny ryzyka kredytowego, skorygowane dla potrzeb oceny prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania.

Analiza wykazała, iż aktywa te mają niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy. Grupa skorzystała z uproszczenia dozwolonego przez standard i odpis z tytułu utraty wartości ustalono na podstawie 12-miesięcznych strat kredytowych. Kalkulacja odpisu wykazała nieistotną kwotę odpisu z tytułu utraty wartości.

11.19. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

11.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Zobowiązania w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, przy czym wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty lub wielkości zobowiązania, zaś w okresie późniejszym zobowiązania finansowe wykazuje się według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej (w przypadku zobowiązań handlowych odpowiada to kwocie wymagającej zapłaty), natomiast pozostałe zobowiązania o charakterze niefinansowym - w kwocie wymagającej zapłaty.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

11.21. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług, inne zobowiązania o charakterze publiczno - prawnym (za wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych ujmowanego w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

11.22. Fundusze specjalne na cele pracownicze

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą jednostki mogą dokonać zasilenia funduszu socjalnego oraz innych funduszy specjalnych. W sprawozdaniu zgodnym z MSSF przekazane kwoty zalicza się do kosztów działalności okresu.

11.23. Płatności w formie akcji własnych

Płatności w formie akcji to transfer instrumentów kapitałowych jednostki lub ich ekwiwalentów dokonany przez nią lub jej akcjonariuszy na rzecz stron trzecich (również pracowników), które dostarczyły do danej spółki towary lub usługi, chyba że transfer ten jest dokonany w innym celu niż zapłata za towary i usługi dostarczone do jednostki.

Grupa ujmuje dobra lub usługi otrzymane bądź nabyte w ramach transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych oraz odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w momencie, gdy otrzymuje te dobra lub usługi. Jeżeli dobra lub usługi otrzymane lub nabyte w ramach transakcji płatności w formie akcji nie kwalifikują się do ujęcia jako aktywa, jednostka ujmuje je jako koszt.

Grupa wycenia otrzymane dobra lub usługi i odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, chyba że niemożliwe jest wiarygodne oszacowanie ich wartości godziwej. Jeżeli Grupa nie może wiarygodnie oszacować wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, określa ich wartość oraz odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych.

11.24. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W szczególności Grupa tworzy następujące rezerwy:

- o **rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe**

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do następujących świadczeń:

- odpraw emerytalno – rentowych, wypłacanych w momencie przejścia na emeryturę,
- świadczeń pośmiertnych przysługujących rodzinie zmarłych pracowników,
- deputatów węglowych dla pracowników PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA

Wysokość świadczeń uzależniona jest od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwy na powyższe przyszłe zobowiązania w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży oraz kosztach ogólnego zarządu.

- o **rezerwa z tytułu przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia energii**

Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii lub w wysokosprawnej kogeneracji ujmuje się:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości posiadanych świadectw,
- w części niepokrytej na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości niższej z wartości rynkowej świadectw niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy i ewentualnej kary.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży.

o **rezerwy na zobowiązania związane z uprawnieniami do emisji CO₂**

Otrzymane nieodpłatnie uprawnienia do emisji dwutlenku węgla (European Union Allowances – EUA) są ujęte w sprawozdaniu finansowym jako uprawnienia przeznaczone na własne potrzeby w wartości zerowej w pozycji aktywa niematerialne. Uprawnienia do emisji oraz ich ekwiwalenty kupowane przez Grupę na potrzeby własne wykazuje się jako aktywa niematerialne. Uprawnienia te wyceniane są w wartości ceny nabycia. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja produkcji pokazuje niedobór uprawnień do emisji w odniesieniu do uprawnień przyznanych na okres rozliczeniowy. Rezerwa ta tworzona jest zgodnie z zasadą FIFO. Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku zysków i strat w działalności operacyjnej oraz jest ewidencjonowany w układzie kalkulacyjnym w pozycji kosztu własnego sprzedaży, natomiast w układzie porównawczym w pozycji podatki i opłaty.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja produkcji pokazuje niedobór uprawnień do emisji w odniesieniu do uprawnień przyznanych na cały okres rozliczeniowy. Rezerwa jest tworzona w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży w pozycji podatki i opłaty.

Rezerwa tworzona jest metodą zobowiązań netto w wysokości:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości posiadanych uprawnień, tzn. w cenie nabycia (w przypadku zakupionych po wartości bilansowej), otrzymanych w wartości zerowej.
- w części niepokrytej na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości niższej z wartości rynkowej uprawnień niezbędnych do spełnienia obowiązku i ewentualnej kary.
- w części na którą zostały nabyte transakcje forward z realizacją na następny rok.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży.

o **rezerwy na rekultywację składowisk popiołów**

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składowisk popiołów ze względu na wynikający z pozwoleń zintegrowanych obowiązek prawny. Rezerwa ta tworzona jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów rekultywacji składowisk, wynikające z opracowań, analiz techniczno – ekonomicznych, przygotowanych przez zewnętrznego eksperta.

Grupa ujmuje aktywo i rezerwę z tytułu rekultywacji składowisk popiołów w zdyskontowanej wartości oszacowanych kosztów rekultywacji do poniesienia w przyszłości. W kolejnych okresach aktywo to jest amortyzowane metodą liniową przez szacunkowy okres eksploatacji danego składowiska popiołów. Jednocześnie w kolejnych okresach Grupa ujmuje wzrost rezerwy wynikający z efektu odwijania dyskonta w korespondencji z kosztami finansowymi. Późniejsze ewentualne zmiany szacunku kosztów rekultywacji korygują wartość aktywa i rezerwy.

Kalkulując rezerwę Grupa przyjęła następujące założenia: stopa dyskonta liczona za okres ostatnich 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży.

o **rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górnictwem**

- rezerwa na likwidację obiektów i terenów górniczych

Na podstawie ustawy prawo górnicze i geologiczne spółki prowadzące działalność wydobywczą są zobowiązane do dokonania rekultywacji terenów, na których prowadzone były prace wydobywcze. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę zarówno na koszty rekultywacji terenu związanej z bieżącym wydobyciem węgla na danej odkrywce jak również na koszty rekultywacji wyrobiska końcowego w stopniu zaawansowania wydobycia węgla w poszczególnych odkrywkach na dany dzień sprawozdawczy.

Rezerwa na rekultywację wyrobiska końcowego jest tworzona w korespondencji ze składnikiem aktywów (w części w jakiej dotyczy wkopu pierwotnego, na podstawie stosunku objętości wkopu pierwotnego do objętości wyrobiska końcowego) oraz w korespondencji z rachunkiem zysków i strat (w pozostałej części, uwzględniając stopień zaawansowania wydobycia węgla w poszczególnych odkrywkach na dany dzień sprawozdawczy). W korespondencji ze

składnikiem aktywów Grupa tworzy również rezerwę na rekultywację zwałowiska zewnętrznego. Rezerwa na koszty rekultywacji związane z bieżącym wydobywaniem węgla jest tworzona w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Rezerwa tworzona jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów rekultywacji na podstawie raportów niezależnych ekspertów szacujących koszty rekultywacji na zlecenie zarządów spółek prowadzących działalność wydobywczą. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów rekultywacyjnych aktualizuje się okresowo, z tym że na każdą datę sprawozdawczą weryfikowana jest wielkość rezerwy zgodnie z aktualnymi założeniami w zakresie stopy dyskontowej, inflacji oraz wielkości wydobywania. Odpis rezerwy dotyczący wydobywania danego roku obciąża koszty operacyjne (pozostałe koszty rodzajowe) natomiast różnica wynikająca z dyskonta rezerwy z lat ubiegłych wpływa na koszty finansowe. Wykorzystanie rezerwy jest rozliczane na koniec każdego okresu sprawozdawczego w korespondencji z kosztami operacyjnymi.

- rezerwa na koszty z tytułu przygotowania terenów eksploatacyjnych

Grupa w ramach prowadzonej działalności zobowiązana jest do przywrócenia stanu pierwotnego lub odbudowy zniszczeń spowodowanych ruchem zakładu górniczego. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę na przewidywane koszty, do których poniesienia jest zobligowana na podstawie zawartych porozumień. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów związanych z ruchem zakładu górniczego aktualizowane są na każdą datę sprawozdawczą. Utworzenie rezerwy ujmowane jest drugostronnie w ramach aktywów górniczych. Kalkulując rezerwy Grupa przyjęła następujące założenia: stopa dyskonta liczona za okres 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży.

11.25. Uprawnienia do emisji CO₂

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji CO₂ są ujęte w sprawozdaniu finansowym jako prawa przeznaczone na własne potrzeby w wartości zerowej w pozycji aktywa niematerialne. Prawa do emisji oraz ich ekwiwalenty kupowane przez Grupę na potrzeby własne wykazuje się jako aktywa niematerialne. Prawa te wyceniane są w wartości ceny nabycia. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja produkcji pokazuje niedobór uprawnień do emisji w odniesieniu do uprawnień przyznanych na okres rozliczeniowy. Rezerwa ta tworzona jest zgodnie z zasadą FIFO.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży.

11.26. Przychody

Grupa stosuje pięciokrokową metodę ujmowania / rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami tj.:

- 1: Identyfikacja umów z klientem;
- 2: Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie;
- 3: Ustalenie ceny transakcji;
- 4: Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie;
- 5: Rozpoznanie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spółki Grupy prowadzą działalność w obszarze wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej, produkcji i sprzedaży ciepła, wydobywaniu węgla brunatnego oraz usług serwisowych i remontowo-budowlanych.

Struktura rodzajowa przychodów ze sprzedaży oraz sposób ich ujmowania w Grupie są następujące:

Przychody ze sprzedaży dóbr:

- przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (z produkcji własnej i z obrotu)
- przychody ze sprzedaży energii cieplnej,
- przychody ze sprzedaży pozostałych towarów, produktów i materiałów ujmowane są w momencie dokonania transakcji sprzedaży/przekazania.

Przychody ze sprzedaży energii:

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej i ciepła Spółka ujmuje na koniec każdego okresu rozliczeniowego, który jest nie dłuższy niż miesiąc, według ilości energii elektrycznej i ciepła dostarczonej do klienta w danym okresie rozliczeniowym. Spółka ujmuje przychody w okresie czasu i korzysta z uproszczenia dot. ujmowania przychodów zgodnie z fakturowaniem, ponieważ odzwierciedla on stopień wykonania zobowiązania do wykonania świadczenia na dzień sprawozdawczy. Ceny sprzedaży wynikają z podpisanych umów, taryf lub ich wysokości na Towarowej Giełdzie Energii. W odniesieniu do akcyzy Grupa występuje w roli agenta, w związku z czym akcyza pomniejsza przychody ze sprzedaży.

Przychody ze sprzedaży usług:

Przedmiotem działalności Grupy jest także działalność usługowa skierowana w szczególności na zaspokojenie potrzeb i kompleksową obsługę przemysłu energetycznego. Odbiorcami usług są przede wszystkim podmioty zajmujące się wytwarzaniem i przesyłem energii elektrycznej. Wykonywane w ramach tych umów usługi są świadczeniami realizowanymi w czasie. Okres realizacji umów waha się od 2 miesięcy do 6 lat, choć często są to kontrakty 1-2 letnie. Umowy nie zawierają zobowiązań do wykonania więcej niż jednego świadczenia w ramach każdej z umów. Rozszerzenia zakresu prac nie powodują powstania nowego zobowiązania. Jednostka ujmuje przychody w miarę upływu czasu, mierząc stopień całkowitego spełnienia swojego zobowiązania do wykonania świadczenia metodą opartą na nakładach, porównując poniesione dotąd nakłady do całkowitych oczekiwanych nakładów koniecznych do realizacji umowy.

Kontrakty realizowane przez Grupę charakteryzują się stałą ceną. Jeśli dochodzi do rozszerzenia zakresu prac nie powodują to powstania odrębnego zobowiązania – prace dodatkowo realizowane stanowią integralną część zobowiązania Spółki.

Grupa nie posiada niespełnionych zobowiązań do wykonania świadczeń o okresie realizacji powyżej 12 miesięcy.

Inne przychody:

Inne przychody obejmują:

- rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT są ujmowane jako przychody ze sprzedaży energii elektrycznej, przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat na koniec każdego roku obrotowego, do końca okresu ich obowiązywania. Na każdy moment ujmowania przychodu Spółka określa wskaźnik szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych). Kwota przychodu za dany rok obrotowy stanowi iloczyn wskaźnika i kwot otrzymanych dotychczas zaliczek skorygowanych o korekty roczne, pomniejszonych o ujęte w poprzednich latach przychody z tytułu u rekompensat. Patrz także polityki opisane poniżej.
- przychody z praw majątkowych ze świadectw pochodzenia energii są ujmowane w momencie ich wyprodukowania, świadectwa pochodzenia przeznaczone do sprzedaży są ujmowane w przychodach w momencie dokonania transakcji sprzedaży. W momencie ich późniejszej sprzedaży za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii (TGE) ma miejsce ujęcie faktury sprzedaży w pozycji Innych przychodów, natomiast koszty sprzedanych certyfikatów ujmowane są jako korekta tych przychodów,
- dotacje

11.26.1. Przychody z tytułu rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych

Grupa otrzymuje rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych zgodnie z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat na koniec każdego roku obrotowego, do końca okresu ich obowiązywania.

Na każdy moment ujmowania przychodu Grupa określa wskaźnik szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych). Kwota przychodu za dany rok obrotowy stanowi iloczyn wskaźnika i kwot otrzymanych dotychczas zaliczek skorygowanych o korekty roczne, pomniejszonych o ujęte w poprzednich latach przychody z tytułu rekompensat.

Różnicę pomiędzy łączną kwotą ujętego przychodu a łączną kwotą otrzymanych zaliczek do wysokości całkowitej kwoty kosztów osieroconych Grupa ujmuje jako:

- należności, w przypadku wystąpienia ujemnej różnicy pomiędzy łączną kwotą otrzymanych zaliczek a ujętych przychodów z tytułu rekompensat,
- zobowiązania, w przypadku wystąpienia dodatniej różnicy pomiędzy łączną kwotą otrzymanych zaliczek a ujętych przychodów z tytułu rekompensat.

11.27. Koszty

Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów,

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych z uwzględnieniem zasad wyceny środków trwałych oraz zapasów.

11.28. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

11.29. Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako dochód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli Grupa otrzymuje dotację niepieniężną, zarówno składnik aktywów jak i dotacja ujmowane są w wartości nominalnej i stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowane są w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania otrzymanego składnika aktywów.

11.30. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,

- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej, których skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny,
- odsetek (w tym efekt wyceny zamortyzowanym kosztem),
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, za wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej środka trwałego, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek oraz różnic kursowych,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Przychody i koszty z tytułu różnic kursowych prezentowane są po kompensacie.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości bilansowej netto danego instrumentu finansowego przy uwzględnieniu zasady istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

11.31. Podatki

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w wyniku finansowym, z wyłączeniem zakresu, w którym odnosi się on bezpośrednio do pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. W tym przypadku podatek również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym.

11.31.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

11.31.2. Podatek odroczony

Zobowiązanie i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością księgową w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą bilansową.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółki Grupy kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

11.31.3. Podatek od towarów i usług i akcyza

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

Kwota netto podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

11.32. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

11.33. Przejęcia pod wspólną kontrolą

Sytuacja, w której dana transakcja lub zjawisko gospodarcze wymagające ujęcia w sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z MSSF nie są uregulowane zapisami poszczególnych standardów, została uregulowana zapisami MSR 8 punkt 10–12. Zapisy te nakładają na jednostkę sporządzającą sprawozdanie zgodnie z MSSF obowiązek stworzenia własnego zestawu zasad rachunkowości, wskazując na cechy takich zasad rachunkowości: wierna prezentacja pozycji finansowej, wyników działalności oraz przepływów pieniężnych, odzwierciedlenie treści ekonomicznej transakcji, neutralność, ostrożność oraz kompletność we wszystkich aspektach.

Z przeprowadzonych przez Spółkę analiz wynika, iż powszechnie stosowaną metodą do rozliczenia tego typu transakcji jest metoda łączenia udziałów i taką też metodę zastosowała Spółka. U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty

łącznie były zarówno przed, jak i po transakcji kontrolowane przez tego samego akcjonariusza i w związku z tym skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli oraz nie odzwierciedla zmian wartości aktywów netto do wartości godziwych (lub też rozpoznania nowych aktywów) lub wyceny wartości firmy, ponieważ żaden z łączących się podmiotów nie jest w istocie nabywany. Rozliczenie następuje na dzień połączenia i dane wcześniejsze nie są korygowane.

12. Przejęcia przedsięwzięć

W okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku nie miały miejsca żadne nowe przejęcia przedsięwzięć.

13. Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi.

Wyodrębniono zatem następujące segmenty operacyjne:

- Segment Wytwarzanie obejmujący wytwarzanie energii elektrycznej zarówno w źródłach konwencjonalnych (w tym również w kogeneracji) jak również wytwarzanie energii elektrycznej przy spalaniu i współspalaniu biomasy. Podstawowe paliwa wykorzystywane przez Segment Wytwarzanie to węgiel brunatny oraz biomasa. Segment Wytwarzanie obejmuje następujące jednostki:
  - Zespół Elektrowni „Pątnów – Adamów – Konin” SA
  - „Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.
  - „PAK Infrastruktura” sp. z o.o.
- Segment Wydobywanie, który obejmuje wydobywanie węgla brunatnego. W Segmencie Wydobywanie w ramach Grupy Kapitałowej ZE PAK SA działają:
  - „PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin” SA
  - „PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów” SA
- Segment Remontowy świadczący usługi w obszarze usług budowlanych i remontowych. Segment obejmuje działalność spółki Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.
- Segment Sprzedaż świadczący usługi sprzedaży energii elektrycznej. Do segmentu Sprzedaż należy spółka „PAK-Volt” SA

Grupa ZE PAK SA prowadzi również inne rodzaje działalności, które zostały ujęte w kolumnie „Pozostałe”. W 2019 roku zawiera się tam działalność spółek PAK Górnictwo sp. z o.o., Aquakon sp. z o.o. w likwidacji oraz PAK Adamów sp. z o.o.

Ceny transakcyjne stosowane w transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak w transakcjach ze stronami niepowiązanymi. Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji.

Organem podejmującym kluczowe decyzje w Grupie jest Zarząd ZE PAK SA. Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej oraz EBITDA. EBITDA należy postrzegać jako dodatek, a nie zastępstwo dla wyników działalności przedstawionych zgodnie z MSSF. EBITDA jest użytecznym wskaźnikiem zdolności zaciągania i obsługi zadłużenia. Poziom EBITDA nie jest zdefiniowana przez MSSF i może być wyliczana inaczej przez inne podmioty. Poniżej przedstawiono uzgodnienie i definicje, jakie stosuje Grupa ZE PAK SA przy ustalaniu tych mierników.

Grupa definiuje EBITDA jako zysk netto bez przychodów i kosztów finansowych, podatku dochodowego oraz amortyzacji i odpisów aktualizujących.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

EBITDA łącznie dla Całej Grupy Kapitałowej ZE PAK SA:

	<i>Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku</i>
Zysk/(Strata) netto	(446 146)	(463 673)
Przychody finansowe	-11 341	- 7 201
Koszty finansowe	+27 644	+ 45 387
Podatek dochodowy	+6 254	- 51 775
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	<u>+816 945</u>	<u>+ 567 054</u>
EBITDA	<u><u>393 356</u></u>	<u><u>89 792</u></u>

Poniżej przedstawiono wyniki segmentów dla lat zakończonych dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	Wytwarzanie	Wydobycie	Remont	Sprzedaż	Pozostałe	Korekty konsolidacyjne	Suma
Przychody z umów z klientami	1 922 337	9 876	75 179	650 775	2 064	-	2 660 231
Inne przychody	217 689	-	-	-	-	-	217 689
Przychody ze sprzedaży między segmentami	243 430	626 066	76 047	-	210 738	(1 156 281)	-
Przychody ze sprzedaży	2 383 456	635 942	151 226	650 775	212 802	(1 156 281)	2 877 920
Koszt własny sprzedaży	(2 721 900)	(630 924)	(135 596)	(649 313)	(208 427)	1 160 398	(3 185 762)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	(338 444)	5 018	15 630	1 462	4 375	4 117	(307 842)
Pozostałe przychody operacyjne	7 944	15 784	496	4 325	689	(16 149)	13 089
Koszty sprzedaży	(2 005)	-	-	(1 938)	(549)	-	(4 492)
Koszty ogólnego zarządu	(54 415)	(42 498)	(10 201)	(2 956)	(6 578)	-	(116 648)
Pozostałe koszty operacyjne	(1 422)	(2 468)	(361)	(2 991)	(454)	-	(7 696)
Przychody finansowe	4 888	34	287	7 060	41	(969)	11 341
Koszty finansowe	(11 717)	(16 208)	(462)	(12)	(214)	969	(27 644)
Zysk/(strata) brutto	(395 171)	(40 338)	5 389	4 950	(2 690)	(12 032)	(439 892)
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	(11 684)	6 703	(1 325)	(1 949)	(285)	2 286	(6 254)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	(406 855)	(33 635)	4 064	3 001	(2 975)	(9 746)	(446 146)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej, bez operacji finansowych i podatku dochodowego	(388 342)	(24 164)	5 564	(2 098)	(2 517)	(12 032)	(423 589)
Amortyzacja	114 935	57 920	3 490	20	5 324	3 214	184 903
Odpis aktualizujący	603 001	29 041	-	-	-	-	632 042
EBITDA	329 594	62 797	9 054	(2 078)	2 807	(8 818)	393 356

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

	Wytwarzanie	Wydobycie	Remont	Sprzedaż	Pozostałe	Korekty konsolidacyjne	Suma
Przychody z umów z klientami	1 478 303	5 743	82 567	532 987	4 424	-	2 104 024
Inne przychody	200 800	-	-	-	-	-	200 800
Przychody ze sprzedaży między segmentami	305 864	564 866	78 194	4	241 016	(1 189 944)	-
Przychody ze sprzedaży	1 984 967	570 609	160 761	532 991	245 440	(1 189 944)	2 304 824
Koszt własny sprzedaży	(2 137 301)	(766 226)	(148 842)	(540 015)	(228 936)	1 193 410	(2 627 910)
(Strata)/Zysk brutto ze sprzedaży	(152 334)	(195 617)	11 919	(7 024)	16 504	3 466	(323 086)
Pozostałe przychody operacyjne	4 557	3 885	1 459	1 034	612	(583)	10 964
Koszty sprzedaży	(1 921)	-	-	(1 064)	(1 016)	-	(4 001)
Koszty ogólnego zarządu	(56 686)	(43 839)	(11 460)	(3 898)	(7 896)	-	(123 779)
Pozostałe koszty operacyjne	(32 029)	(3 518)	(1 400)	(1)	(412)	-	(37 360)
Przychody finansowe	7 616	226	32	272	56	(1 001)	7 201
Koszty finansowe	(22 604)	(16 406)	(379)	(6 770)	(229)	1 001	(45 387)
(Strata)/Zysk brutto	(253 401)	(255 269)	171	(17 451)	7 619	2 883	(515 448)
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	45 271	6 366	(497)	3 211	(2 027)	(549)	51 775
(Strata)/Zysk netto z działalności kontynuowanej	(208 130)	(248 903)	(326)	(14 240)	5 592	2 334	(463 673)
(Strata)/Zysk netto, bez przychodów i kosztów finansowych oraz podatku dochodowego	(238 413)	(239 089)	518	(10 953)	7 792	2 883	(477 262)
Amortyzacja	120 884	67 043	3 585	67	5 884	(2 949)	194 514
Odpis aktualizujący	226 584	145 956	-	-	-	-	372 540
EBITDA	109 055	(26 090)	4 103	(10 886)	13 676	(66)	89 792

14. Przychody i koszty

14.1. Przychody z umów z klientami

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Struktura rzeczowa		
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług, w tym:		
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej z produkcji własnej	1 602 553	1 303 787
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej z obrotu	922 626	674 033
Przychody ze sprzedaży energii cieplnej	46 205	36 745
Pozostałe przychody ze sprzedaży	30 517	25 860
Przychody z umów o usługi budowlane	60 575	71 119
Razem przychody ze sprzedaży dóbr i usług	2 662 476	2 111 544
Akcyza	(2 245)	(7 520)
Razem przychody ze sprzedaży dóbr i usług z uwzględnieniem podatku akcyzowego	2 660 231	2 104 024
Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii	54 524	48 221
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	143 788	152 579
Przychody z tytułu kwoty różnicy ceny	19 377	-
Przychody ogółem	2 877 920	2 304 824

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Polska	2 866 541	2 297 931
Kraje UE	11 379	6 893
Poza UE	-	-
Przychody ze sprzedaży ogółem	2 877 920	2 304 824

Przychody realizowane na moment	2 802 910	2 221 783
Przychody realizowane w okresie	75 010	83 041

14.2. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Przychody ze sprzedaży uprawnień CO ₂	1 384	-
Przychody z tytułu odszkodowań	1 753	1 206
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności	172	262
Rozliczenie dotacji	1 502	1 502
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	919	1 600
Zwrot kosztów wcześniej uznawanych za NKUP	-	1 500
Rozwiązanie rezerwy na koszty i straty oraz umorzenie zobowiązań	5 117	1 013
Inne	2 242	3 881
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	13 089	10 964

14.3. Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	394	1 959
Utworzenie rezerw	-	30 821
Odpis aktualizujący należności	3 536	407
Koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych	181	325
Szkody energetyczne	424	597
Przekazane darowizny	182	256
Podatek od nieruchomości za lata poprzednie	851	32
Renty wyrównawcze	204	231
Inne	1 924	2 732
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	<u>7 696</u>	<u>37 360</u>

14.4. Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Przychody z tytułu odsetek	3 403	3 875
Dodatnie różnice kursowe	259	174
Wycena instrumentów zabezp. kurs walutowy (forward)	667	2 746
Rozwiązanie odpisu na kontrakty terminowe	6 765	-
Inne	247	406
Przychody finansowe ogółem	<u>11 341</u>	<u>7 201</u>

14.5. Koszty finansowe

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Odsetki	9 506	13 367
Wycena i realizacja pochodnych instrumentów finansowych	1 208	3 300
Wycena kontraktów terminowych	-	6 765
Ujemne różnice kursowe	3 235	5 534
Dyskonto rezerwy na likwidację bloków energetycznych	799	799
Dyskonto rezerw aktuarialnych	1 191	1 251
Dyskonto rezerwy na rekultywację	10 438	13 290
Inne	1 267	1 081
Koszty finansowe ogółem	<u>27 644</u>	<u>45 387</u>

W pozycji „Inne” w 2019 roku prezentowane są głównie prowizje bankowe w kwocie 986 tysięcy złotych.

14.6. Koszty według rodzajów

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Amortyzacja	184 903	194 514
Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	632 042	372 540
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	1 536	8 890
Zużycie materiałów	314 341	243 126
Usługi obce	102 558	99 747
Podatki i opłaty z wyłączeniem podatku akcyzowego	176 742	173 709
Koszty emisji CO ₂	587 450	492 367
Koszty świadczeń pracowniczych w tym:	406 080	423 628
<i>Wynagrodzenia</i>	<i>319 146</i>	<i>331 507</i>
<i>Ubezpieczenia społeczne i pozostałe świadczenia</i>	<i>86 934</i>	<i>92 121</i>
Pozostałe koszty rodzajowe	35 111	44 092
Wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz sprzedanej energii zakupionej z obrotu	879 128	743 682
Koszty według rodzaju ogółem	3 319 891	2 796 295
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	3 185 762	2 627 910
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	4 492	4 001
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	116 648	123 779
Zmiana stanu produktów	10 747	35 110
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	2 242	5 495

14.7. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
<i>Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia sprzedanych produktów:</i>		
Amortyzacja środków trwałych	156 392	172 020
Amortyzacja aktywa górniczego	9 100	8 579
Amortyzacja wartości niematerialnych	806	819
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	7 265	-
Utrata wartości zapasów	-	8 890
Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych	632 042	372 540
	805 605	562 848
<i>Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:</i>		
Amortyzacja środków trwałych	3	5
	3	5

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:

Amortyzacja środków trwałych	10 844	12 646
Amortyzacja wartości niematerialnych	493	445
	11 337	13 091
	11 337	13 091

14.8. Umowy o usługę budowlaną

Grupa realizuje kontrakty, które rozlicza w trakcie realizacji prac – wystawiając częściowe faktury adekwatnie do stopnia zaawansowania robót oraz fakturę końcową po zakończeniu realizacji prac.

Wykonywane w ramach tych umów usługi są świadczeniami realizowanymi w czasie. Okres realizacji kontraktów waha się od 2 miesięcy do 6 lat, choć często są to kontrakty 1-2 letnie. W czasie trwania kontraktów wystawiane są faktury częściowe, których termin płatności wynosi 30 dni. W przypadku realizacji niektórych kontraktów o dużej wartości Grupa ma możliwość uzyskania zaliczki. Zaliczki są rozliczane fakturami częściowymi oraz fakturą końcową.

W przychodach roku 2019 nie została ujęta ta część przychodów, dla których zobowiązanie do spełnienia świadczenia zostały już ujęte w poprzednich okresach sprawozdawczych.

W Grupie w trakcie roku 2019 nie wystąpiły korekty przychodów, które miałyby wpływ na aktywa lub zobowiązania z tytułu zawartych umów wynikające ze zmiany sposobu pomiaru stopnia zaawansowania bądź też zmiany umowy.

Aktywa i zobowiązania z tytułu zawartych umów o usługi budowlano-montażowe

	01.01.2019	Zmiana wyceny kontraktów	Przychody ujęte w 2019 r. uwzględnione w saldzie zobowiązań na 31.12.2018	Zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe	31.12.2019
Wycena kontraktów budowlanych	5 601	1 563		(5 601)	1 563
Aktywa z tytułu umów z klientami	5 601	1 563		(5 601)	1 563
Wycena kontraktów budowlanych	2 683	1 231	(1 835)		2 079
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	2 683	1 231	(1 835)		2 079

Zmiana wyceny kontraktów dotyczy zarówno zmian związanych z podpisanymi aneksami do umów z kontrahentem oraz zmian stopnia zaawansowania prac na kontrakcie.

Pozycja zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe oznacza realizację przychodu na kontraktach w 2019 roku (w 2018 roku ustalona kwota przychodu była wyższa od faktur częściowych netto, a nadwyżka była zarachowana statystycznie).

Przychody ujęte w 2019 roku są wykazane w wielkościach ujemnych, ponieważ o te kwoty w 2019 roku została pomniejszona wycena kontraktów po stronie pasywów (w 2018 roku suma faktur częściowych była wyższa od wartości wykonanych usług, a nadwyżka została przeniesiona na rozliczenia międzyokresowe przychodów).

Pozostałe do realizacji zobowiązania do wykonania świadczeń

Łączna kwota ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego do zrealizowania:

	31.12.2019	31.12.2018
- do 1 roku	11 346	24 720
- powyżej 1 roku		
Razem	11 346	24 720

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2019 roku	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2018 roku
Kwota brutto należna od zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy:	1 047	5 066
Kwota brutto należna zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy:	1 730	2 482

15. Podatek dochodowy

15.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2019 roku	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2018 roku
<i>Ujęte w zysku lub stracie</i>		
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	15 770	2 086
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(9 552)	(53 720)
Inne zmiany	36	(141)
Obciążenie podatkowe w skonsolidowanym zysku lub stracie	6 254	(51 775)
<i>Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów</i>		
Podatek od zysku/(straty) netto z tytułu aktualizacji wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(108)	(520)
Podatek dotyczący zysków/strat aktuarialnych	610	252
Korzyść podatkowa/(obciążenie podatkowe) ujęta/e w innych całkowitych dochodach	502	(268)

15.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz dnia 31 grudnia 2018 roku przedstawia się następująco:

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2019 roku	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2018 roku
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	(439 892)	(515 448)
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(83 579)	(97 935)
Nieujęte straty podatkowe	52 741	23 822
Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanych strat podatkowych	-	393
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	43 847	5 468

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Przychody trwale niebędące podstawą do opodatkowania	(5 202)	(528)
Pozostałe	(1 553)	17 005
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 1,42% (w roku 2018 10,04%)	6 254	(51 775)
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	6 254	(51 775)

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

15.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczonego podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Rezerwy bilansowe	66 869	127 458	(60 589)	14 429
Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	5 478	5 105	373	(2 841)
Odsetki i różnice kursowe	181	4 947	(4 766)	115
Instrumenty zabezpieczające	-	175	(175)	(86)
Wycena niezakończonych umów o usługi budowlane	493	612	(119)	(998)
Strata podatkowa z lat ubiegłych	19 735	19 384	351	(10 977)
Odpis aktualizujący wartość zapasów	7 370	2 972	4 398	1 497
Odpis aktualizujący wartość należności	849	738	111	102
Odpis aktualizujący wartość majątku trwałego	15 087	8 773	6 314	6 996
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością środków trwałych	15 384	35	15 349	28
Rozrachunki z pracownikami	3 580	3 169	411	(644)
Inne	3 693	34 677	(30 984)	9 498
Razem	<u>138 719</u>	<u>208 045</u>	<u>(69 326)</u>	<u>17 119</u>
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością środków trwałych	422 069	471 631	(49 562)	(15 677)
Należności z tytułu KDT	8 939	10 961	(2 022)	(117)

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Certyfikaty energetyczne	4 728	3 948	780	3 596
Odsetki i różnice kursowe	62	1 029	(967)	573
Wycena niezakończonych umów o usługi budowlane	364	1 103	(739)	(748)
Nabyte uprawnienia do emisji CO ₂	-	2 203	(2 203)	(47 942)
Inne	246	5	241	29
Razem	436 408	490 880	(54 472)	(60 286)

Po skompensowaniu *sald na poziomie spółek z Grupy Kapitałowej*
podatek odroczony prezentowany jest jako:

Aktywo:	84 593	81 817
Rezerwa:	382 282	364 652

Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

- w korespondencji z całkowitymi dochodami	(381)	1 594
- w korespondencji z wynikiem finansowym	(110 102)	205 113

Spadek aktywa z tytułu podatku odroczonego w pozycji rezerwy bilansowe w stosunku do 2018 roku wynika ze zmiany momentu ujęcia kosztu podatkowego emisji CO₂.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Poniższa tabela prezentuje straty podatkowe w spółkach Grupy:

	<i>Strata podatkowa</i>				
	2015	2016	2017	2018	2019
Aquakon sp. z o.o. w likwidacji	-	-	458*	2*	-
PAK KWB Adamów SA	-	-	-	72 942*	-
PAK KWB Konin SA	-	-	-	46 834*	12 573*
Elektrownia Pątnów II sp. z o.o.	-	48 030	-	-	-
ZE PAK SA	12 075*	22 990*	37 586*	248 115*	33 903*
ZE PAK SA	-	-	-	-	53 642
PAK Serwis sp. z o.o.	-	11	-	2 188	-
PAK Górnictwo sp. z o.o.	-	269*	-	-	1 577*
Razem straty podatkowe	12 075	71 300	38 044	370 081	101 695
Razem straty podatkowe od których rozpoznane jest aktywo	-	48 041	-	2 188	53 642
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	-	9 128	-	416	10 192
Rok rozliczenia	2020	2021	2022	2023	2024

*nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

16. Majątek socjalny oraz zobowiązania MFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w oparciu o kwoty uzgodnione ze związkami zawodowymi. Dodatkowo Spółki Grupy wnoszą niektóre socjalne aktywa do Funduszu. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółki zależne PAK KWB Konin SA, PAK KWB Adamów SA, Aquakon sp. z o.o. w likwidacji, PAK-Volt SA, PAK Adamów sp. z o.o. nie należą do Międzyzakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 8 991 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2018 roku - odpowiednio 9 374 tysiące złotych).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Pożyczki udzielone pracownikom	6 578	5 020
Środki pieniężne	5 633	6 303
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(3 220)	(1 949)
Saldo po skompensowaniu	8 991	9 374
	<i>Rok zakończony</i>	<i>Rok zakończony</i>
	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	3 883	4 724

17. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozważających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	(445 179)	(460 196)
Zysk na działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	-	-
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(445 179)	(460 196)
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych, zastosowana do obliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję	50 823 547	50 823 547

Tabela poniżej przedstawia zysk na jedną akcję w złotych polskich za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku zaprezentowane w rachunku zysków i strat.

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Podstawowy i rozwodniony z zysku za rok obrotowy, przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(8,76)	(9,05)
Podstawowy i rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej, przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(8,76)	(9,05)

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

ZE PAK SA nie wypłaciła ani nie deklarowała dywidendy w roku 2019.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

19. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	<i>Grunty*</i>	<i>Budynki i budowle</i>	<i>Urządzenia techniczne</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 roku (dane przekształcone)	218 269	2 033 360	4 995 479	68 092	33 721	176 500	7 525 421
Zakup bezpośredni	288	-	8 120	4 463	386	17 877	31 134
Remonty	-	-	(49)	-	-	-	(49)
Transfer ze środków trwałych w budowie	6 434	30 983	6 317	-	88	(43 822)	-
Sprzedaż i likwidacja	(1 743)	(7 235)	(10 839)	(4 286)	(500)	-	(24 603)
Reklasyfikacja części strategiczne	-	-	46 982	-	-	(46 982)	-
Zaniechane inwestycje	-	-	-	-	-	(33 204)	(33 204)
Pozostałe zmiany	-	(2 534)	(37 176)	-	-	39 710	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 roku	223 248	2 054 574	5 008 834	68 269	33 695	110 079	7 498 699
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2019 roku (dane przekształcone)	46 383	1 223 454	3 324 187	46 528	22 150	131 412	4 794 114
Odpis amortyzacyjny za okres	3 789	45 184	111 902	4 915	1 449	-	167 239
Odpis aktualizujący (zmiana stanu)	-	222 180	392 134	986	-	16 742	632 042
Sprzedaż i likwidacja	(284)	(5 421)	(10 668)	(3 191)	(486)	(653)	(20 703)
Reklasyfikacja części strategiczne	-	-	31 274	-	-	(31 274)	-
Zaniechane inwestycje	-	-	-	-	-	(33 899)	(33 899)
Pozostałe zmiany	-	-	-	45	-	-	45
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2019 roku	49 888	1 485 397	3 848 829	49 283	23 113	82 328	5 538 838
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	171 886	809 906	1 671 292	21 564	11 571	45 088	2 731 307
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	173 360	569 177	1 160 005	18 986	10 582	27 751	1 959 861

*w tej pozycji ujęte są także grunty eksploatowane pod wydobycie kopalni metodą odkrywkową

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

	<i>Grunty*</i>	<i>Budynki i budowle</i>	<i>Urządzenia techniczne</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 roku (dane przekształcone)	264 070	2 019 714	4 941 958	69 440	29 741	222 654	7 547 577
Zakup bezpośredni	-	48	4 454	6 971	5 278	52 297	69 048
Remonty	-	2 218	689	-	-	2	2 909
Transfer ze środków trwałych w budowie	24 777	15 237	57 620	659	162	(98 455)	-
Sprzedaż i likwidacja	(5 170)	(4 951)	(19 428)	(2 324)	(1 460)	-	(33 333)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 roku	283 677	2 032 266	4 985 293	74 746	33 721	176 498	7 586 201
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2018 roku	11 065	1 169 349	2 892 319	44 041	21 404	124 896	4 263 074
Odpis amortyzacyjny za okres	3 487	42 151	130 018	6 886	2 129	-	184 671
Odpis aktualizujący (zmiana stanu)	31 844	16 593	316 821	724	41	6 517	372 540
Sprzedaż i likwidacja	(13)	(4 639)	(17 062)	(2 086)	(1 425)	-	(25 225)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2018 roku	46 383	1 223 454	3 322 096	49 565	22 149	131 413	4 795 060
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku (dane przekształcone)	253 005	850 365	2 049 639	25 399	8 337	97 758	3 284 503
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	237 294	808 812	1 663 197	25 181	11 572	45 085	2 791 141

*w tej pozycji ujęte są także grunty eksploatowane pod wydobycie kopalin metodą odkrywkową

W dniu 23 kwietnia 2019 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. oraz w dniu 20 grudnia 2019 roku ZE PAK SA dokonały przedterminowych spłat kredytów. W związku z tym w dniach 2 lipca 2019 roku (Elektrownia Pątnów II sp. z o.o.) oraz 20 stycznia 2020 roku (ZE PAK SA) złożyły do Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Koninie wnioski o wykreślenie hipotek stanowiących zabezpieczenie tych kredytów.

Grupa sprzedała grunty pokopalniane o wartości netto 588 tysięcy złotych.

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku wyniosła 6 035 tysięcy złotych (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wyniosła 5 137 tysięcy złotych). Stopa kapitalizacji wyniosła 43,9% liczona jako procent ogółu kosztów finansowych dotyczących kredytów ogólnych.

19.1. Test na utratę wartości aktywów Grupy Kapitałowej ZE PAK SA

Zgodnie z MSR 36 na koniec każdego okresu sprawozdawczego Zarząd Grupy ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składników aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną składników aktywów. W związku z powyższym Grupa każdorazowo dokonuje analizy przesłanek mogących mieć wpływ na utratę wartości któregokolwiek ze składników aktywów oraz ustalenia ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU) w ramach spółek Grupy.

Głównymi czynnikami, które Zarząd wziął pod uwagę przy ocenie konieczności przeprowadzenia testu były:

- utrzymująca się niższa wartość rynkowa aktywów netto Grupy od ich wartości bilansowej,
- wzrost ryzyka związanego z uruchomieniem perspektywicznych złóż węgla brunatnego w związku z propozycją radykalnego podwyższenia celu redukcji emisji na 2030 rok w przedstawionej przez Komisję Europejską propozycją prawa klimatycznego.

Zgodnie z MSR 36 „ośrodki wypracowujące środki pieniężne (CGU) to najmniejsze identyfikowalne grupy aktywów generujące wpływy z bieżącego użytkowania, które są niezależne od wpływów z innych aktywów lub grup aktywów. Jeśli istnieją jakiegokolwiek przesłanki świadczące o tym, że dany składnik aktywów mógł utracić część swojej wartości, szacuje się wartość odzyskiwalną tego pojedynczego składnika aktywów. Jeśli oszacowanie wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, jednostka ustala wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów)”.

Przy wyodrębnianiu CGU w ramach spółek Grupy dokonano analizy niezależności generowania przepływów pieniężnych w aspekcie funkcjonowania poszczególnych spółek.

Jednostka dominująca w Grupie, tj. ZE PAK SA oprócz działalności wytwórczej, w ramach której odpowiada za zapewnienie określonego poziomu sprawności jednostek wytwórczych i realizację grafików produkcyjnych, skupia na sobie również istotne funkcje operacyjne i finansowe na poziomie Grupy.

Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. – drugi producent energii elektrycznej w Grupie na mocy ustawy o rozwiązaniu kontraktów długoterminowych uczestniczy w programie pokrywania kosztów osieroconych do końca 2025 roku. Finalne rozliczenie tego programu planowane jest w 2026 roku.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku kopalnie węgla brunatnego PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA prowadzą działalność gospodarczą na odkrywkach Józwin, Tomisławice, Drzewce oraz Adamów. PAK KWB Konin SA planuje rozpoczęcie wydobycia w odkrywce Ościsłowo. Kwestia pozyskiwania zgód na odkrywkę Ościsłowo została opisana w nocie 33.2.

W spółkach tych, jako ośrodkach wypracowujących zysk nie zidentyfikowano mniejszych zespołów aktywów generujących niezależne wpływy pieniężne, gdyż z wielu względów generowane przez poszczególne zespoły aktywów wpływy są bardzo ściśle z sobą powiązane. W efekcie bowiem kopalnia ma dostarczyć do elektrowni określoną ilość węgla, bez znaczenia jest fakt, z której odkrywki będzie on pochodził. W rezultacie węgiel jest dostarczany do elektrowni z kilku odkrywek zamiennie. Również struktura organizacyjna i systemy ewidencji są podporządkowane tak postawionemu celowi produkcyjnemu.

Powyższe argumenty przesądziły o wydzieleniu w ramach Grupy Kapitałowej ZE PAK SA następujących ośrodków wypracowujących środki pieniężne:

- aktywa trwałe (wytwórcze) ZE PAK SA takie jak elektrownia Pątnów I, elektrownia Konin kolektor, elektrownia Konin blok biomasowy („CGU ZE PAK”),

- aktywa trwałe (wytwórcze) Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. takie jak elektrownia Pątnów II („CGU Elektrownia Pątnów II”),
- aktywa trwałe (wydobywcze) oraz aktywa górnicze PAK KWB Konin SA dotyczące odkrywek w Józwinie, Tomisławicach i Drzewcach („CGU PAK KWB Konin”),
- aktywa trwałe (wydobywcze) oraz aktywa górnicze PAK KWB Adamów SA dotyczące odkrywki w Adamowie („CGU PAK KWB Adamów”).

Ponadto, dokonano wydzielenia pozostałych CGU w ramach segmentów: Remonty, Sprzedaż oraz Pozostałe.

Przeprowadzając test na utratę wartości aktywów trwałych Grupa bazowała na modelu finansowym odzwierciedlającym strategiczne założenia spółki dominującej, ZE PAK SA na lata 2020-2047.

Dla każdej z powyższych jednostek możliwe jest określenie wypracowanych korzyści ekonomicznych, jednak wpływy te są w pewnym stopniu zależne od siebie, w związku z tym należało je rozpatrywać łącznie jako jeden ośrodek.

Przyjęto następujące założenia do oszacowania wartości użytkowej rzeczowych aktywów trwałych segmentu Wytwarzanie:

- Produkcję energii elektrycznej z Pątnowa I założono do 2030 roku, produkcję z Pątnowa II założono do 2036 roku, produkcję z biomasy z Konina założono do 2047 roku.
- Produkcję ciepła założono do 2047 roku w związku z założoną do tego roku eksploatacją bloku biomasowego, z którego wytwarzane jest ciepło do miasta Konin.
- Założenia produkcyjne wynikają z przyjętego programu inwestycyjnego i remontowego dla segmentu Wytwarzanie.
- Przyjęto wpływy z rynku mocy w latach 2021-2040 w oparciu o wyniki aukcji, założono także udział we wtórnym rynku mocy.
- Ceny sprzedaży energii elektrycznej przyjęto na bazie opracowanych prognoz z podziałem na BASE, PEAK i OFFPEAK przygotowanych dla ZE PAK SA przez niezależnego, zewnętrznego doradcę, uwzględniając szacunki własne, na bazie aktualnej sytuacji na rynku dla pierwszych lat prognozy.
- Ceny sprzedaży ciepła przyjęto na podstawie aktualnie realizowanych dostaw wraz z prognozowanym równomiernym wzrostem w kolejnych latach.
- Prognozy cen uprawnień do emisji CO₂, przyjęto na podstawie założeń z dokumentu Ministerstwa Energii – „Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030” (Projekt – w. 3.1 z 4 stycznia 2019 roku), uwzględniając szacunki własne, na bazie aktualnej sytuacji na rynku dla pierwszych lat prognozy.
- Koszty zakupu węgla brunatnego zakupionego do produkcji określono na podstawie harmonogramu dostaw i cen uzgodnionych z odpowiednimi harmonogramami ujętymi w projekcjach finansowych spółek wydobywczych.
- Koszty zakupu biomasy ustalono na poziomie zakontraktowanych cen dla 2020 roku wraz z prognozowanym równomiernym wzrostem w kolejnych latach.
- Prognoza marży na bloku biomasowym została oszacowana przy założeniu mechanizmów wsparcia. Zakłada się spadek marży w cenach stałych po roku 2027, przy rosnącej cenie biomasy. Przedłożona do konsultacji publicznych Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku oraz Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 - 2030 nakreślają jasny kierunek dalszego rozwoju OZE, który jest niezbędny dla dochowania przyjętych przez Polskę wskaźników spełniających obowiązek OZE. By cel ten został osiągnięty, a w kolejnych latach co najmniej utrzymywany Polska jako kraj członkowski UE musi zadbać o utrzymanie istniejących źródeł OZE w tym w istniejących jednostkach biomasowych, które w okresie najbliższych kilku lat zakończą uczestnictwo w systemie wsparcia, a ze względu na swój dobry stan techniczny będą mogły pracować dalej. Czynnikiem dającym dziś takie uprawnienia do przyjęcia powyższego myślenia są obecne zapisy o transferze statystycznym, które z jednej strony nakładają kary na kraj członkowski, który nie wypełni obowiązku a z drugiej strony zawarte już zapisy w ustawie OZE dające sygnał o organizacji przez PURE aukcji dla jednostek, które po zakończonym okresie wsparcia będą mogły dalej uczestniczyć w nowo powstałych mechanizmach. Uprawniają do tego zapisy obowiązującej ustawy OZE. Zapisy ustawy dają jednocześnie możliwość przedłużenia wsparcia pracy instalacji OZE powyżej 15 lat. Istotnym także jest fakt, że Ministerstwo Energii wycofało się z propozycji zmian w zasadach wyznaczania opłaty zastępczej. Ministerstwo uwzględniło rekomendacje zarówno branży OZE jak i też międzynarodowych izb handlowych, banków i reprezentantów

energetyki konwencjonalnej, które alarmowały o szkodliwych skutkach tych zapisów dla istniejących instalacji OZE. W ocenie TGPE utrudniłoby to planowanie pracy jednostek na biomasę, co uderzyłoby w polskich wytwórców. W konsekwencji pogłębiałaby się luka w realizacji celu OZE.

- Spółka założyła wykorzystanie darmowych uprawnień do emisji CO₂ w wysokości wynikającej z art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 roku.
- Uwzględniono efekty optymalizacji kosztów pracy, wynikające ze zrealizowanej polityki etatyzacji.
- Przyjęto średnioważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji na poziomie 7,686%.
- W zakresie konkluzji BAT w przypadku ZE PAK SA, założono otrzymanie odstępstw od wymaganych granicznych wielkości emisyjnych z uwagi na zakładany krótki okres żywotności aktywów wytwórczych, natomiast w przypadku Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., założono okresowe zwolnienie do 2024 roku, aby zrealizować inwestycje w ramach zaplanowanego na ten rok remontu generalnego.
- W przypadku Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. przyjęto uczestnictwo tej jednostki w programie pokrywania kosztów osieroconych (KDT).

Podstawą testów dla spółek segmentu Wydobycia są długoterminowe projekcje finansowe obejmujące okresy funkcjonowania (życia) obu kopalń i ich poszczególnych odkrywek, które zostały uzgodnione z założeniami przyjętymi do modelu spółek segmentu Wytwarzania.

Projekcje finansowe spółek z segmentu Wydobycia, zostały zbudowane z uwzględnieniem następujących parametrów:

- Wolumen produkcji (wydobycia węgla) i przychodów ustalono w oparciu o prognozy głównych odbiorców węgla, tj. ZE PAK SA i Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. i przewidywane ścieżki cenowe dla węgla w oparciu o porozumienie w zakresie finansowania odkrywek. Planowane wydobycie węgla brunatnego na poszczególnych odkrywkach jest następujące :
  - odkrywka Adamów – 3,95 mln ton do 2023 roku,
  - odkrywka Tomisławice – 25,47 mln ton do 2030 roku,
  - odkrywka Józwin – 3,85 mln ton do 2021 roku,
  - odkrywka Drzewce – 4,55 mln ton do 2021 roku,
  - odkrywka Ościsłowo – 31,32 ton od 2024 roku do 2036 roku.
- Przyjęto poziom nakładów inwestycyjnych umożliwiających budowę nowej odkrywki Ościsłowo zapewniającej zaopatrzenie elektrowni i utrzymywanie określonych zdolności produkcyjnych w trakcie ich funkcjonowania.
- Uwzględniono efekty procesów restrukturyzacyjnych zatrudnienia.
- Uwzględniono koszty takich zdarzeń, jak:
  - koszty rekultywacji odkrywek,
  - rezerwy emerytalne,
  - dla PAK KWB Adamów SA koszty odpraw z tytułu zwolnień grupowych,
  - dla PAK KWB Adamów SA przychody ze sprzedaży majątku po zakończeniu eksploatacji odkrywki,
  - zawarto wydłużenie koncesji w PAK KWB Adamów SA dla złoża O/Adamów.
- przyjęto średnioważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji dla PAK KWB Adamów SA na poziomie 7,09% a dla PAK KWB Konin SA na poziomie 7,55%, wyższa stopa dyskontowa odzwierciedla wyższe ryzyko związane z funkcjonowaniem PAK KWB Konin SA w dłuższym okresie (dłuższy horyzont prognozy), w szczególności w odniesieniu do działań inwestycyjnych związanych z zagospodarowaniem nowych złóż węgla brunatnego.

Wartość odzyskiwalną poszczególnych CGU oszacowano na podstawie wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie sporządzonych projekcji finansowych.

Testy wykonano na dzień 31 grudnia 2019 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

W oparciu o przeprowadzone testy stwierdzono, iż wystąpiła konieczność dokonania odpisu dla spółek: Elektrownia Pątnów II sp. z o.o., ZE PAK SA, PAK KWB Konin SA, PAK KWB Adamów SA.

Poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonych testów dla poszczególnych CGU, dla których stwierdzono utratę wartości:

<i>Wyniki testów na dzień 31 grudnia 2019</i>	<i>ZE PAK SA</i>	<i>Elektrownia Pątnów II sp. z o.o.</i>	<i>PAK KWB Konin SA</i>	<i>PAK KWB Adamów SA</i>
Wartość testowana	565 811	1 454 247	535 039	27 147
Wartość po odpisie	431 811	1 001 247	508 039	25 847
Stwierdzona utrata wartości	134 000	453 000	27 000	1 300

W odniesieniu do pozostałych CGU funkcjonujących w ramach segmentów Remonty, Sprzedaż oraz Pozostałe nie zidentyfikowano przesłanek świadczących o możliwej utracie wartości aktywów.

Analiza wrażliwości

Zmiany parametrów finansowych będących podstawą szacowania wartości odzyskiwalnej spowodowałyby zmianę wartości bieżącej zdyskontowanych przepływów pieniężnych o kwoty zaprezentowane poniżej.

Wyniki analizy wrażliwości wykazały, że istotny wpływ na wartość użytkową testowanych aktywów dla CGU ZE PAK ma kwestia uwzględnienia wsparcia dla bloku biomasowego po 2027 roku. W scenariuszu pesymistycznym, w przypadku braku mechanizmu wsparcia po 2027 roku, cena biomasy musiałaby być niższa o 18,28% w badanym okresie, przy niezmienności pozostałych założeń, aby pokryć utratę przychodów.

<i>Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA</i>	<i>(+) wzrost o 1,0 p.p.</i>	<i>(-) spadek o 1,0 p.p.</i>
średnioważony koszt kapitału	(54 mln zł)	64 mln zł
	(+ wzrost o 1%	(-) spadek o 1%.
zmiana przychodów ze sprzedaży (cena energii elektrycznej)	66 mln zł	(66 mln zł)
	(+ wzrost o 5%	(-) spadek o 5%.
zmiana kosztu własnego sprzedaży (cena 1 EUA)	(96 mln zł)	96 mln zł
	(+ wzrost o 5%	(-) spadek o 5%
Zmiana cen biomasy (zł/GJ)	(115 mln zł)	115 mln zł

W przypadku wzrostu przychodów ze sprzedaży o 2,03% w horyzoncie prognozy przy niezmiennych pozostałych parametrach modelu, a także w przypadku spadku średnioważonego kosztu kapitału o 1,96 p.p. przy niezmiennych pozostałych parametrach modelu, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

<i>Elektrownia Pątnów II sp. z o.o.</i>	<i>(+) wzrost o 1,0 p.p.</i>	<i>(-) spadek o 1,0 p.p.</i>
średnioważony koszt kapitału	(63 mln zł)	70 mln zł
	(+ wzrost o 1%	(-) spadek o 1%.
zmiana przychodów ze sprzedaży (cena energii elektrycznej)	71 mln zł	(76 mln zł)
	(+ wzrost o 5%	(-) spadek o 5%.
zmiana kosztu własnego sprzedaży (cena 1 EUA)	(113 mln zł)	106 mln zł

W przypadku wzrostu przychodów ze sprzedaży o ok. 6,45% w horyzoncie prognozy przy niezmiennych pozostałych parametrach modelu, a także w przypadku spadku średnioważonego kosztu kapitału o 5,2 p.p. przy niezmiennych pozostałych parametrach modelu, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

<i>PAK KWB Konin SA</i>	<i>(+) wzrost o 1,0 p.p.</i>	<i>(-) spadek o 1,0 p.p.</i>
średnioważony koszt kapitału	(-53 mln zł)	58 mln zł
	(+)	(-)
	wzrost o 1%	spadek o 1%
zmiana przychodów ze sprzedaży	47 mln zł	(-47 mln zł)

W przypadku wzrostu przychodów ze sprzedaży o 0,58% w horyzoncie prognozy przy niezmiennych pozostałych parametrach modelu określenia wartości odzyskiwalnej lub w przypadku obniżki średnioważonego kosztu kapitału o 0,48 p.p. przy pozostałych parametrach modelu niezmiennych, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

<i>PAK KWB Adamów SA</i>	<i>(+) wzrost o 1,0 p.p.</i>	<i>(-) spadek o 1,0 p.p.</i>
średnioważony koszt kapitału	0,5 mln zł	(0,6 mln zł)
	(+)	(-)
	wzrost o 1%	spadek o 1%
zmiana przychodów ze sprzedaży	4,5 mln zł	(4,6 mln zł)

W przypadku wzrostu przychodów ze sprzedaży o 3,32% w horyzoncie prognozy przy niezmiennych pozostałych parametrach modelu określenia wartości odzyskiwalnej lub w przypadku spadku średnioważonego kosztu kapitału o 30,38 p.p. przy pozostałych parametrach modelu niezmiennych, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

20. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu

Począwszy od 1 stycznia 2019 roku Grupa zastosowała po raz pierwszy MSSF 16 Leasing. Zgodnie z tym standardem Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Opis wdrożenia MSSF 16 znajduje się w nocie 9, opis zasad rachunkowości dotyczących leasingu znajduje się w nocie 11.8.

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest stroną umów leasingu w zakresie bazowych składników aktywów takich jak:

- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- pojazdy samochodowe,
- maszyny.

Umowy leasingu gruntów są zawarte na okres od 4 do 14 lat oraz na czas nieoznaczony, a prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały otrzymane na okres od 40 do 100 lat. Opłaty leasingowe są waloryzowane zgodnie z ustawą o gospodarce gruntami.

Okres leasingu pojazdów samochodowych wynosi od 2 do 5 lat.

Okres leasingu maszyn (pras wulkanizacyjnych) wynosi od 2 do 5 lat. Umowa zawiera opcję zakupu bazowego składnika aktywów po zakończeniu okresu leasingu.

Wszystkie umowy leasingu zostały zawarte w walucie PLN.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Analiza wymagalności zobowiązań z tytułu leasingu na 31 grudnia 2019 roku:

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>
Do jednego roku	6 620
Od 1 roku do 3 lat	11 199
Od 3 lat do 5 lat	9 189
Powyżej 5 lat	143 645
Razem według niezdyktowanych płatności	<u>170 653</u>
Wartość księgowa	<u><u>55 016</u></u>

Kwoty ujęte w rachunku przepływów pieniężnych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>
Całkowity wpływ środków pieniężnych	9 360

Prawo do użytkowania

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania obejmują aktywa użytkowane na podstawie umów dzierżawy gruntów, prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz leasingu finansowego w PAK KWB Konin SA, PAK KWB Adamów SA oraz ZE PAK SA.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>
Wartość brutto na 1 stycznia	67 296
Umorzenie na 1 stycznia	(3 822)
Wartość netto na 1 stycznia	63 474
Amortyzacja za okres	(7 265)
Stan na koniec okresu	<u><u>56 209</u></u>

Dodatkowe informacje jakościowe i ilościowe w zakresie czynności związanych z leasingiem

W związku z zawartymi umowami leasingu, Grupa jest potencjalnie narażona na przyszłe wpływy pieniężne, które nie zostały uwzględnione w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu. Obejmuje to narażenie wynikające:

- ze zmiennych opłat leasingowych,
- z opcji przedłużenia leasingu i opcji wypowiedzenia leasingu,
- z gwarantowanej wartości końcowej, oraz
- z nierozpoczętych jeszcze leasingów, do których zobligowany jest leasingobiorca.

Zmienne opłaty leasingowe

Obecne umowy leasingów nie zawierają zmiennych opłat leasingowych

Opcja przedłużenia

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Grupa nie zawarła umów leasingu, które zawierają opcje przedłużenia.

21. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne długoterminowe – rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	<i>Jednostki uprawniające do emisji CO₂ (EUA)</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Inne aktywa niematerialne</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 roku	-	22 333	2 133	417	24 883
Zmniejszenia	-	-	(5)	-	(5)
Zwiększenia	-	274	-	-	274
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 roku	-	22 607	2 128	417	25 152
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2019 roku	-	18 734	2 015	361	21 110
Odpis amortyzacyjny za okres	-	1 177	118	4	1 299
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	(5)	-	(5)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2019 roku	-	19 911	2 128	365	22 404
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	-	3 599	118	56	3 773
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	-	2 696	-	52	2 748

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Aktywa niematerialne długoterminowe – rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

	<i>Jednostki uprawniające do emisji CO2 (EUA)</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Inne aktywa niematerialne</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 266	21 886	1 981	428	26 561
Transfer EUA*	(2 266)	-	-	-	(2 266)
Zmniejszenia	-	(11)	(9)	(11)	(31)
Zwiększenia	-	458	161	-	619
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	22 333	2 133	417	24 883
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2018 roku	-	17 561	1 958	363	19 882
Odpis amortyzacyjny za okres	-	1 184	66	14	1 264
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	(11)	(9)	(16)	(36)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	18 734	2 015	361	21 110
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 266	4 325	23	65	6 679
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	3 599	118	56	3 773

W pozycji Transfer EUA Grupa prezentuje Transfer uprawnień do emisji CO₂ pomiędzy aktywami niematerialnymi długoterminowymi i krótkoterminowymi.

Krótkoterminowe aktywa niematerialne

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
	<i>Jednostki poświadczonej redukcji emisji (EUA)</i>	<i>Jednostki poświadczonej redukcji emisji (EUA)</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia	66 817	261 654
Zmniejszenia	(11 940)	
Zakup	530 408	93 102
Umorzenie EUA	(492 067)	(290 205)
Transfer EUA	-	2 266
Wartość netto na dzień 31 grudnia	<u>93 218</u>	<u>66 817</u>

22. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze

Na dzień 31 grudnia 2019 roku pozycja aktywów dotyczących zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych obejmuje aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu oraz inne aktywa górnicze w PAK KWB Konin SA w kwocie 70 620 tysięcy złotych.

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Stan na 1 stycznia	80 326	72 536
Zwiększenie	1	16 369
Zmniejszenie	(607)	-
Amortyzacja za okres	(9 100)	(8 579)
Stan na 31 grudnia	<u>70 620</u>	<u>80 326</u>
długoterminowe	70 620	80 326
krótkoterminowe	-	-

23. Pozostałe aktywa

23.1. Pozostałe aktywa finansowe

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Lokaty na obsługę kosztów zadłużenia	-	36 679
Lokaty i depozyty FLZG *	2 690	4 203
Udziały	352	352
Inne	178	212
Pozostałe aktywa finansowe ogółem	<u>3 220</u>	<u>41 446</u>
krótkoterminowe	-	36 698
długoterminowe	<u>3 220</u>	<u>4 748</u>

*FLZG – fundusz likwidacji zakładu górniczego

Tworzenie funduszu likwidacji zakładu górniczego wynika z Ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze.

23.2. Pozostałe aktywa niefinansowe

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Należności z tytułu VAT	58 315	18 378
Ubezpieczenia	337	1 516
Pozostałe należności budżetowe	916	1 842
Inne aktywa niefinansowe	-	2 682
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	1 924	2 149
Zaliczki na dostawy	7	66
Zaliczki na środki trwałe w budowie	2 311	751
Inne	413	528
Pozostałe aktywa niefinansowe ogółem	64 223	27 912
krótkoterminowe	61 615	24 039
długoterminowe	2 608	3 873

Największymi składnikami pozycji pozostałe rozliczenia międzyokresowe w 2018 roku są rozliczenia dotyczące wyceny nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży będących własnością PAK KWB Konin SA, w kwocie 607 tysięcy złotych. Obciążenie kosztów następuje w momencie sprzedaży nieruchomości, których dotyczyła wycena. Znaczącym składnikiem pozostałych rozliczeń międzyokresowych są także rozliczenia dotyczące opłat licencyjnych w kwocie 330 tysięcy złotych.

24. Świadczenia pracownicze

24.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia w wysokości określonej przez Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i innych świadczeń.

Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	Rezerwa na świadczenia emerytalno – rentowe i pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Dopłaty do energii elektrycznej / deputaty węglowe	Razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	25 973	1 915	23 112	51 000
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 069	192	354	1 615
Koszty odsetek	779	57	693	1 529
Zyski i straty aktuarialne	4 689	38	(860)	3 867
Wypłacone świadczenia	(3 756)	(333)	(2 407)	(6 496)
Koszty przeszłego zatrudnienia	1 152	(265)	-	887
Inne	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2019 roku	29 906	1 604	20 892	52 402
Rezerwy długoterminowe	25 740	1 241	18 524	45 505
Rezerwy krótkoterminowe	4 166	363	2 368	6 897

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	Rezerwa na świadczenia emerytalno – rentowe i pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Dopłaty do energii elektrycznej / deputaty węglowe	Razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	28 645	2 535	22 443	53 623
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 196	214	1 181	2 591
Koszty odsetek	957	84	741	1 782
Zyski i straty aktuarialne	161	(17)	(1 384)	(1 240)
Wypłacone świadczenia	(3 460)	(407)	(2 636)	(6 503)
Koszty przeszłego zatrudnienia	(1 974)	(494)	2 767	299
Inne	448	-	-	448
Stan na 31 grudnia 2018 roku	25 973	1 915	23 112	51 000
Rezerwy długoterminowe	23 412	1 623	20 520	45 555
Rezerwy krótkoterminowe	2 561	292	2 592	5 445

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
stopa dyskontowa	2,1%	3,0%
przewidywany wskaźnik inflacji	2,5%	2,5%
przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń	1,25% dla roku 2020, 3% dla następnych lat	w zależności od spółki zawiera się w przedziale od 0 % do 3%,

25. Zapasy

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Paliwo produkcyjne	9 828	7 131
Pozostałe materiały oraz niestrategiczne części zamienne	58 447	75 205
Świadectwa pochodzenia energii	36 065	26 897
Towary	1	6
Zapasy ogółem według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	104 341	109 239

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa posiadała łącznie według ewidencji 46 109,333 MWh praw majątkowych zielonych certyfikatów wyprodukowanej i zweryfikowanej przez URE zielonej energii. Od 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku Grupa otrzymała 374 459,704 MWh certyfikatów za produkcję we wrześniu, październiku, listopadzie 2018 oraz 275 673,370 MWh za produkcję od stycznia do września 2019 roku. W tym okresie złożony został wniosek o wydanie 26 630,737 MWh za produkcję w grudniu 2018 i wniosek o wydanie 36 651,931 MWh za produkcję w październiku 2019. Do 31 grudnia 2019 roku sprzedano 349 548 345 MWh na TGE SA., przychód z tego tytułu w kwocie 47 669 323,46 złotych, ujęto w pozycji Inne przychody. Wnioski za listopad i grudzień 2019 roku złożono w I kwartale 2020 roku. Przychód z tego tytułu wynosi 13 427 tysięcy złotych.

Części zamienne stanowią zapas na potrzeby bieżących remontów i serwisu. Odpis aktualizujący pozostałe materiały i niestrategiczne części zamienne na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 1 536 tysięcy złotych.

26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Należności z tytułu dostaw i usług	100 807	150 765
Należności z tytułu rekompensaty w związku z rozwiązaniem KDT	47 045	57 691
Należności z tytułu zabezpieczenia zakupów energii na rynku bilansującym	16 111	14 761
Pozostałe należności	64 615	130 966
Należności netto	228 578	354 183
Odpis aktualizujący należności	45 469	42 110
Należności brutto	274 047	396 293

W linii pozostałe należności na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa prezentuje głównie należności z tytułu kaucji kwocie 26 388 tysięcy złotych oraz z tytułu depozytów zabezpieczających na Towarowej Giełdzie Energii w kwocie 34 080 tysięcy złotych.

Grupa analizuje i redukuje ryzyko kredytowe w odniesieniu do środków pieniężnych poprzez bieżący monitoring ratingów instytucji finansowych oraz ogranicza ryzyko koncentracji nadwyżek środków pieniężnych w jednej instytucji finansowej, wykorzystując do tego wewnętrzny regulamin zasad zarządzania ryzykiem. Całość odpisu aktualizującego należności dotyczy należności indywidualnych.

Współczynniki niewypelnienia zobowiązania:

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
W terminie	0,11%	0,10%
< 30 dni	0,25%	0,28%
30 – 60 dni	28,82%	15,24%
60 – 90 dni	54,90%	25,28%
Powyżej 90 dni	100%	100%

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 14-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie 45 469 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 42 110 tysięcy złotych) zostały objęte odpisem. Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Odpis aktualizacyjny na dzień	42 110	41 522
Nabycie Spółki	-	(151)
Zwiększenie	3 552	874
Wykorzystanie	(1)	(69)
Rozwiązanie	(192)	(66)
Odpis aktualizacyjny na dzień	45 469	42 110

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, które na dzień 31 grudnia 2019 roku, oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem. Na saldo odpisu składa się głównie należność od kilku kontrahentów, która została odpisana historycznie w 100% (stopień 3 zgodnie z MSSF 9). Grupa zidentyfikowała duże prawdopodobieństwo nieściągalności odpisanych należności.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

31 grudnia 2019 roku	Razem bez odpisu	Nie przeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			<30 dni	30-60 dni	60-90 dni	90-120 dni	>120 dni
<i>Należności netto</i>	228 578	225 553	1 561	454	125	-	885
<i>Odpis aktualizujący</i>		42 444	1 561	454	125	-	885
<i>31 grudnia 2018 roku</i>	354 183	304 141	42 239	6 124	580	38	1 061
<i>Odpis aktualizujący</i>		-	34 307	6 124	580	38	1 061

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 414 634 tysiące złotych (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 304 658 tysięcy złotych).

Grupa analizuje i redukuje ryzyko kredytowe w odniesieniu do środków pieniężnych poprzez bieżący monitoring ratingów instytucji finansowych oraz ogranicza ryzyko koncentracji nadwyżek środków pieniężnych w jednej instytucji finansowej, wykorzystując do tego wewnętrzny regulamin zasad zarządzania ryzykiem.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

Struktura środków pieniężnych

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Środki pieniężne w banku i kasie	220 853	260 467
Lokaty krótkoterminowe	193 781	44 191
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie:	414 634	304 658
Różnice kursowe	-	(1 342)
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:	414 634	303 316

Wyjaśnienie zmian pozycji bilansowych i zmian pozycji ujętych w rachunku przepływów pieniężnych

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
<u>Amortyzacja:</u>		
Amortyzacja wykazana w rachunku zysków i strat	184 903	194 514
Rozliczenie dotacji	(1 502)	(1 502)
Amortyzacja wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	183 401	193 012
	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
<u>Należności:</u>	-	-
Bilansowa zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	125 605	(100 922)

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Bilansowa zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych długo i krótkoterminowych	(36 310)	(14 366)
Bilansowa zmiana kwot należnych od zamawiających z tytułu kontraktów długoterminowych	4 018	2 014
Zmiana stanu zaliczek na środki trwałe w budowie	862	(1 701)
Pozostałe zmiany	(805)	(315)
Zmiana stanu należności wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	93 370	(115 290)
	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
<u>Zobowiązania:</u>		
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań finansowych długo i krótkoterminowych	(48 593)	18 363
Bilansowa zmiana pozostałych zobowiązań niefinansowych	6 972	(11 426)
Bilansowa zmiana kwot należnych zamawiającym z tytułu kontraktów długoterminowych	(752)	(3 144)
Zmiana zobowiązań z tytułu rozrachunków inwestycyjnych	14 701	5 879
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	-
Nowe umowy leasingowe i spłaty zobow. leasingowych	(503)	1 426
Pozostałe zmiany	(1 579)	393
Zmiana stanu zobowiązań wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(29 754)	11 491
	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
<u>Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych oraz świadczeń pracowniczych:</u>		
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	69 965	282 980
Zmiana stanu świadczeń pracowniczych długo i krótkoterminowych	1 403	(364)
Zmiana stanu rezerwy z tytułu umorzenia jednostek EUA	492 068	290 205
Zmiana stanu rezerw i innych pozycji ujmowana w pozostałych całkowitych dochodach	(3 848)	(862)
Pozostałe zmiany	894	(56 827)
Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych oraz świadczeń pracowniczych	560 482	515 132
	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
<u>Zapasy</u>		
Bilansowa zmiana stanu zapasów	4 898	(11 480)
Przeniesienie do strategicznych części zamiennych	(13 127)	-
Zmiana stanu zapasów wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(8 229)	(11 480)

28. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe

28.1. Kapitał podstawowy

<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
50 823 547 akcji o wartości nominalnej 2 złote każda	101 647	101 647

28.1.1. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 2 złote i zostały w pełni opłacone.

28.1.2. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

28.1.3. Akcjonariusze o znaczącym udziale

	<i>3 kwietnia 2020 roku</i>	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
<i>Elektrim SA</i>			
udział w kapitale	0,39%	0,39%	0,39%
udział w głosach	0,39%	0,39%	0,39%
<i>Embud II sp. z o.o.</i>			
udział w kapitale	1,16%	1,16%	1,16%
udział w głosach	1,16%	1,16%	1,16%
<i>Trigon XIX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty</i>			
udział w kapitale	-	-	19,68%
udział w głosach	-	-	19,68%
<i>Argumenol Investment Company Limited</i>			
udział w kapitale	59,75%	56,68%	30,32%
udział w głosach	59,75%	56,68%	30,32%
<i>Nationale - Nederlanden OFE</i>			
udział w kapitale	8,86%	8,86%	9,97%
udział w głosach	8,86%	8,86%	9,97%
<i>Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych</i>			
<i>PZU SA</i>			
udział w kapitale	-	-	-
udział w głosach	-	-	-
<i>OFE PZU Złota Jesień</i>			
udział w kapitale	9,12%	9,12%	5,24%
udział w głosach	9,12%	9,12%	5,24%
<i>Pozostali</i>			
udział w kapitale	20,72%	23,79%	33,24%
udział w głosach	20,72%	23,79%	33,24%
	100,00%	100,00%	100,00%

Akcjonariusze posiadający powyżej 5% udziału w kapitale i liczbie głosów według wiedzy Spółki na podstawie zawiadomień przekazanych przez akcjonariuszy.

29. Kapitał zapasowy

Na dzień 31 grudnia 2019 roku struktura pochodzenia kapitału zapasowego w wysokości 1 124 376 tysięcy złotych przedstawia się następująco:

• ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	380 030
• utworzony zgodnie ze statutem ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	617 397
• inny, w tym:	126 949
- przejęcie PAK Odsiarczanie sp. z o.o. i PAK Holdco sp. z o.o.	66 126
- likwidacja środków trwałych	60 823

29.1. Pozostałe kapitały rezerwowe

Spółka ZE PAK SA powstała w wyniku komercjalizacji Przedsiębiorstwa Państwowego Zespół Elektrowni PAK dokonanej na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 1990 roku o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Widniejący w bilansie Spółki w ramach kapitału rezerwowego – tzw. Fundusz Prywatyzacyjny, został utworzony przez Przedsiębiorstwo Państwowe Zespół Elektrowni PAK na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1989 roku o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych.

Na wartość kapitału rezerwowego składa się Fundusz Prywatyzacyjny w kwocie 3 472 tysiące złotych, który został utworzony z zysku 1994 roku w oparciu o uchwałę Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia nowopowstałej Spółki oraz wartość związana z umorzeniem akcji własnych w kwocie 2 405 tysięcy złotych. W związku z ujemnym wynikiem spółki ZE PAK SA za 2015 rok w kwocie 1 515 851 tysięcy złotych Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 28 czerwca 2016 roku podjęło uchwałę nr 5 w sprawie pokrycia straty Spółki za 2015 rok. Zgodnie z uchwałą na pokrycie straty Walne Zgromadzenie przeznaczyło kwotę 2 405 tysięcy złotych z kapitału rezerwowego. Łączna wartość pozostałych kapitałów rezerwowych na dzień 31 grudnia 2019 roku to 3 472 tysiące złotych.

Środki zgromadzone na tym funduszu miały zostać przeznaczone na zakup przez pracowników od Skarbu Państwa akcji po przekształceniu przedsiębiorstwa w spółkę i jej prywatyzacji (zakup do 10% akcji za połowę ceny). Wprowadzona w 1996 roku ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych przyznała pracownikom prawo do nieodpłatnego nabycia 15% należących do Skarbu Państwa akcji spółki, w związku z czym cele jakim miał służyć fundusz prywatyzacyjny przestały istnieć jednak kapitał w pasywach spółki pozostał.

29.2. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy. Są to:

- Zyski/straty zatrzymane spółek zależnych, przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej,
- różnice w wartości zysków zatrzymanych pomiędzy sprawozdaniem statutowym a sprawozdaniem MSSF jednostki dominującej,
- równowartość 8% statutowego odpisu z zysku na kapitał oraz pozostałych odpisów dokonywanych na podstawie obowiązujących zapisów w umowach spółek zależnych.

W Grupie na dzień 31 grudnia 2019 roku pełna kwota niepodzielonego wyniku finansowego (w tym równowartość utworzonych w ramach podziału zysków w latach ubiegłych kapitałów zapasowego i rezerwowego) objęta jest ograniczeniem w wypłacie dywidendy. Podstawą przyjęcia takiego założenia są następujące uwarunkowania:

- Statutowe sprawozdania finansowe wszystkich spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej ZE PAK SA są przygotowywane zgodnie z polskimi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.
- Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest zobowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga

Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

29.3. Udziały niekontrolujące

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Na początku okresu		
Nabycie spółki - określenie udziałów niekontrolujących na dzień nabycia	30 971	30 971
Program akcji pracowniczych - korekta pierwotnego rozliczenia	(955)	(955)
Wynik jednostek zależnych w danym roku - przypisanie do udziałów niekontrolujących	(967)	(3 477)
Wynik jednostek zależnych w poprzednich latach - przypisanie do udziałów niekontrolujących	(278)	3 199
Rozliczenie opcji PUT - ujęcie zobowiązania do wykupu akcji pracowniczych	(30 016)	(30 016)
Rozliczenie opcji PUT - ujęcie różnicy pomiędzy wartością udziałów niekontrolujących a zobowiązaniem na koniec okresu	3 566	3 566
Razem	2 321	3 288

Alokacja wyniku do udziałów niekontrolujących

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym 15% wyniku PAK KWB Adamów SA oraz 15% wyniku PAK KWB Konin SA za okres od dnia 19 lipca 2012 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku oraz za okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014 zostało zaalokowane jako zysk przypadający akcjonariuszom niekontrolującym. W latach 2015, 2016, 2017 i 2018 w związku z trwającym procesem wykupu akcji pracowniczych zysk przypadający akcjonariuszom niekontrolującym alokowany był proporcjonalnie do wielkości udziałów akcjonariuszy niekontrolujących.

Zobowiązanie Spółki do wykupu akcji pracowniczych było ujmowane na dzień objęcia kontroli i dotyczy sytuacji, w których pracownicy posiadają opcję sprzedaży akcji. Zgodnie z wybraną polityką udziały niekontrolujące otrzymywały alokację wyniku oraz pozostałych całkowitych dochodów w kolejnych okresach sprawozdawczych. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego następowała korekta wartości udziałów niekontrolujących, tak jakby następowało ich nabycie przy jednoczesnym rozpoznaniu zobowiązania z tytułu opcji wykupu akcji. Różnica między wartością udziałów niekontrolujących wyksięgowanych na dzień sprawozdawczy a rozpoznany zobowiązaniem finansowym odnotowana była do pozycji zysków zatrzymanych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku zobowiązanie ZE PAK SA do wykupu akcji pracowniczych wygasło.

Ujęcie zobowiązania ZE PAK SA do zakupu pozostałych akcji PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA

Zgodnie z MSSF ZE PAK SA rozpoznał na dzień objęcia kontroli w PAK KWB Konin SA i w PAK KWB Adamów SA zobowiązanie do nabycia akcji PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA posiadanych przez udziały niekontrolujące.

W umowie sprzedaży akcji KWB Konin SA i KWB Adamów SA zawartej pomiędzy ZE PAK SA a Skarbem Państwa w dniu 28 maja 2012 roku (dalej „Umowa Sprzedaży Akcji”) ZE PAK SA złożył Skarbowi Państwa, na warunkach określonych w tej umowie, nieodwołalną ofertę zakupu od Skarbu Państwa pozostałych akcji obu kopalń, które nie zostaną nabyte od Skarbu Państwa przez uprawnionych pracowników ani przez ich następców prawnych na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników. Zgodnie z przepisami tej ustawy uprawnionym pracownikom KWB Konin SA i KWB Adamów SA przysługiwało prawo do nieodpłatnego nabycia do 15% akcji spółki objętych przez Skarb Państwa w dniu wpisania danej spółki do rejestru. Zgodnie z Umową

Sprzedaż Akcji zakup przez ZE PAK SA od Skarbu Państwa pozostałych akcji kopalń, nieobjętych przez uprawnionych pracowników ani przez ich następców prawnych, nastąpi po cenie za jedną akcję równą, odpowiednio, cenie jednej akcji KWB Konin SA i KWB Adamów SA w transakcji sprzedaży przez Skarb Państwa 85% akcji KWB Konin SA i KWB Adamów SA na rzecz ZE PAK SA, indeksowanej o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszany przez Prezesa GUS. Zgodnie z Umową Sprzedaży Akcji oferta zakupu pozostałych akcji KWB Konin SA i KWB Adamów SA złożona przez ZE PAK SA Skarbowi Państwa, o której mowa powyżej, była wiążąca do 28 lutego 2017 roku. Pozostałe akcje KWB Konin SA i KWB Adamów SA zostały od Skarbu Państwa zakupione.

Ponadto zgodnie z Umową Sprzedaży Akcji ZE PAK SA zobowiązał się, na przewidzianych w tej umowie warunkach, złożyć uprawnionym pracownikom KWB Konin SA i KWB Adamów SA, którzy nabyli od Skarbu Państwa nieodpłatnie akcje na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, oferty wykupu tych akcji po cenie za jedną akcję równą, odpowiednio, cenie jednej akcji KWB Konin SA i KWB Adamów SA w transakcji sprzedaży przez Skarb Państwa 85% akcji KWB Konin SA i KWB Adamów SA na rzecz ZE PAK SA. W wykonaniu tego zobowiązania, po upływie terminu obowiązywania zakazu obrotu akcjami pracowniczymi określonego w art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, ZE PAK SA rozpoczął proces odkupu akcji pracowniczych, w ramach którego osobom, które wyraziły zainteresowanie zbyciem akcji PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA, ZE PAK SA zaoferował dokonanie ich wykupu na warunkach ustalonych w Umowie Sprzedaży Akcji. Do końca 2016 roku w wyniku przeprowadzenia wspomnianego procesu wykupu, dokonano nabycia większości akcji pracowniczych PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA. ZE PAK SA nadal planuje zakup akcji pracowniczych PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA i kontynuuje proces wykupu po dotychczas oferowanej cenie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w ocenie Zarządu ZE PAK SA zobowiązanie do wykupu akcji pracowniczych PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA wygasło.

30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Krótkoterminowe	<i>Termin Spłaty</i>	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Kredyt inwestycyjny (konsorcjalny) w kwocie 240 000 tysięcy EUR, oprocentowany według stopy EURIBOR 3M + marża banku (Elektrownia Pątnów II sp. z o.o.)	23.04.2019	-	108 200
Kredyt w rachunku bieżącym w Santander Bank Polska SA w kwocie 40 000 tysięcy PLN, oprocentowany według stopy WIBOR 1M + marża banku (PAK KWB Konin SA)	30.06.2020	14 747	38 998
Kredyt w rachunku bieżącym w Alior Banku SA w kwocie 66 700 tysięcy PLN, oprocentowany według stopy WIBOR 1M + marża banku (PAK KWB Konin SA)	26.07.2019	-	58 448
Kredyt nieodnawialny w Alior Banku SA w kwocie 66 700 tysięcy PLN, oprocentowany według stopy WIBOR 3M + marża banku (PAK KWB Konin SA)	15.12.2021	32 020	-
Kredyt inwestycyjny (konsorcjalny) w kwocie 577 000 tysięcy PLN (Kredyt A), oprocentowany według stopy WIBOR 3M + marża banku (ZE PAK SA)	20.12.2019	-	139 188
Kredyt inwestycyjny (konsorcjalny) w kwocie 90 000 tysięcy PLN (Kredyt B), oprocentowany według stopy WIBOR 3M + marża banku (ZE PAK SA)	20.12.2019	-	11 683
Kredyt w rachunku bieżącym w mBank SA w kwocie 10 000 tysięcy PLN, oprocentowany według stopy WIBOR 1M + marża banku (PAK Serwis sp. z o.o.)	29.05.2020	-	4 438
RAZEM		46 767	360 955

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Długoterminowe	Termin Spłaty	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Kredyt inwestycyjny (konsorcjalny) w kwocie 577 000 tysięcy PLN (Kredyt A), oprocentowany według stopy WIBOR 3M + marża banku (ZE PAK SA)	20.12.2019	-	19 447
Kredyt inwestycyjny (konsorcjalny) w kwocie 90 000 tysięcy PLN (Kredyt B), oprocentowany według stopy WIBOR 3M + marża banku (ZE PAK SA)	20.12.2019	-	39 977
Kredyt nieodnawialny w Alior Banku SA w kwocie 66 700 tysięcy PLN, oprocentowany według stopy WIBOR 3M + marża banku (PAK KWB Konin SA)	15.12.2021	29 773	-
RAZEM		29 773	59 424

Zmiana stanu kredytów i pożyczek rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

	Kredyty bankowe	Kredyty inwestycyjne	Razem
Stan na 1 stycznia	101 885	318 494	420 379
Zaciągnięcie	70 007	-	70 007
Spłata w tym:	(95 352)	(323 131)	(418 483)
Spłata kapitału	(92 139)	(316 279)	(408 418)
Spłata odsetek	(3 152)	(6 416)	(9 568)
Zapłacone prowizje	(61)	(436)	(497)
Zmiana wyceny	-	4 637	4 637
Stan na koniec roku	<u>76 540</u>	<u>-</u>	<u>76 540</u>

Zmiana stanu kredytów i pożyczek rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Kredyty bankowe	Kredyty inwestycyjne	Razem
Stan na 1 stycznia	59 048	597 708	656 756
Zaciągnięcie	45 864	-	45 864
Spłata w tym:	(3 027)	(300 247)	(303 274)
Spłata kapitału	(577)	(284 371)	(284 948)
Spłata odsetek	(2 420)	(15 376)	(17 796)
Zapłacone prowizje	(30)	(500)	(530)
Zmiana wyceny	-	21 033	21 033
Stan na koniec roku	<u>101 885</u>	<u>318 494</u>	<u>420 379</u>

W 2019 roku dwie spółki Grupy spłaciły przedterminowo swoje kredyty. W dniu 23 kwietnia 2019 roku Elektrownia Pątnów II przedterminowo spłaciła całkowicie kredyt konsorcjalny z dnia 14 stycznia 2011 roku. Spółka spłaciła przed terminem ratę kapitałową w wysokości 8 462 tysiące euro, która zgodnie z harmonogramem przypadała do spłaty w lipcu 2019 roku. Oprócz wcześniejszej spłaty kredytu, Spółka rozwiązała również w dniu 23 kwietnia 2019 roku kontrakt IRS swap zabezpieczający stopę procentową kredytu. W dniu 20 grudnia 2019 roku ZE PAK SA przedterminowo spłaciła całkowicie kredyt konsorcjalny z dnia 13 marca 2014 roku. Spółka spłaciła przed terminem ratę kapitałową w wysokości 61 174 tysiące złotych, która zgodnie z harmonogramem przypadała do spłaty w marcu 2020 roku.

31. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe

31.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Rezerwa na premię i urlopy wypoczynkowe	25 490	25 545
Odszkodowania z zakładu ubezpieczeń	313	38
Badanie sprawozdania finansowego	223	264
Inne	1 280	1 545
Razem	27 306	27 392
krótkoterminowe	27 306	27 392
długoterminowe	-	-

Głównymi składnikami pozycji „Inne” jest rezerwa na karę za przekroczenie ilości pyłu wprowadzonego do powietrza w 2015 roku w kwocie 1 190 tysięcy złotych. Grupa odwołała się od tej decyzji do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu. Sprawa została skierowana do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zakończono procedurę zbierania i analizowania dokumentów dotyczących Elektrowni Adamów. Obecnie Grupa oczekuje na decyzję.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

31.2. Zmiany stanu rezerw

	<i>Rezerwa na umorzenie EUA</i>	<i>Rezerwa na zwrot uprawnień do emisji CO₂</i>	<i>Rezerwa na koszty likwidacji środków trwałych</i>	<i>Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów</i>	<i>Rezerwa na stratę na kontrakcie długoterminowym</i>	<i>Rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii</i>	<i>Rezerwy na rekultywację terenów górniczych</i>	<i>Inne</i>	<i>Razem</i>
Stan na 1 stycznia 2019 roku	492 104	30 640	17 391	63 656	65	21 919	358 718	25 983	1 010 476
zwiększenia	562 390	-	799	265	162	452	16 218	1 698	581 984
zmniejszenia w tym:	(467 007)	(24 278)	-	-	(161)	(3 122)	(13 802)	(3 560)	(511 930)
<i>wykorzystanie</i>	(467 007)	(24 278)				(3 122)	(12 494)	(2 039)	(508 940)
<i>rozwiązanie</i>					(161)		(1 308)	(1 521)	(2 990)
Stan na 31 grudnia 2019 roku	587 487	6 362	18 190	63 921	66	19 249	361 134	24 121	1 080 530
Długoterminowe	-	6 362	18 190	63 921	-	-	334 561	2 095	425 129
Krótkoterminowe	587 487	-	-	-	66	19 249	26 573	22 026	655 401
Stan na 1 stycznia 2018 roku (dane przekształcone)	289 942	-	16 593	57 649	370	8 522	362 416	24 754	760 246
zwiększenia	492 104	30 640	798	6 223	290	14 201	13 559	15 174	572 989
zmniejszenia w tym:	(289 942)	-	-	(216)	(595)	(804)	(17 257)	(13 945)	(322 759)
<i>wykorzystanie</i>	(289 942)			(216)	(559)	(804)	(17 257)	(13 945)	(322 723)
<i>rozwiązanie</i>					(36)				(36)
Stan na 31 grudnia 2018 roku	492 104	30 640	17 391	63 656	65	21 919	358 718	25 983	1 010 476
Długoterminowe	-	30 640	17 391	63 440	-	-	333 005	5 557	450 033
Krótkoterminowe	492 104	-	-	216	65	21 919	25 713	20 426	560 443

31.3. Opis istotnych tytułów rezerw

31.3.1. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych (EUA)

Grupa rozpoznaje rezerwę na umorzenie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku kwota rezerwy wynosi 587 487 tysięcy złotych. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży.

Prawa do emisji dwutlenku węgla

Od 1 stycznia 2013 roku obowiązuje kolejny okres rozliczeniowy dotyczący uprawnień do emisji, który zakończy się 31 grudnia 2020 roku. Założeniem tego okresu jest nieodpłatne przyznanie uprawnień do emisji (EUA) wynikających z produkcji energii cieplnej na podstawie art. 10a Dyrektywy 2009/29/WE), aczkolwiek energetyka została dodatkowo objęta możliwością derogacji. Derogacja wynikająca z art. 10c Dyrektywy 2009/29/WE polega na przyznaniu dodatkowych nieodpłatnych uprawnień pod warunkiem poniesienia zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych na inwestycje zgłoszone w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI) i przedstawienie sprawozdania rzeczowo-finansowego z ich realizacji.

W lutym 2019 roku ZE PAK SA zostały przyznane EUA związane z wytwarzaną energią cieplną za 2019 rok, wynikające z art. 10a, w ilości 37 081 ton.

W 2019 roku, podobnie jak w roku poprzednim, spółki z Grupy ZE PAK SA nie wystąpiły o przyznanie EUA wynikających z art. 10c Dyrektywy 2009/29/WE. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży.

Zwrot przyznanych uprawnień do emisji dwutlenku węgla w związku z zaniechaniem inwestycji w bloki 3 i 4 w Elektrowni Pątnów oraz ryzyko zwrotu przyznanych uprawnień związanych z inwestycją w blok gazowo-parowy w Elektrowni Konin

W dniu 10 października 2019 roku Rada Nadzorcza podjęła decyzję o zaprzestaniu realizacji modernizacji bloków nr 3 i 4 w Elektrowni Pątnów oraz wyraziła zgodę na dokonanie zwrotu równowartości przyznanych ZE PAK SA uprawnień do emisji na tę inwestycję. Zgodnie z wymaganiami ustawowymi, ZE PAK SA powiadomiła o tym fakcie Ministerstwo Środowiska. Minister Klimatu w dniu 6 grudnia 2019 roku wydał decyzję określającą wysokość zwrotu przyznanych ZE PAK SA nieodpłatnie EUA na kwotę 24 326 tysięcy złotych. ZE PAK SA dokonał zapłaty w dniu 18 grudnia 2019 roku.

W 2018 roku została utworzona rezerwa na potencjalny zwrotu przyznanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ związanych z inwestycją w bloki 3 i 4 oraz blok gazowo-parowy w wysokości 30 640 tysięcy złotych. W związku z zaniechaniem inwestycji w modernizację bloków 3 i 4 oraz zwrotem przyznanych nieodpłatnie EUA została wykorzystana część rezerwy dotycząca bloków 3 i 4 w kwocie 24 278 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku pozostała rezerwa dotycząca inwestycji w budowę bloku gazowo-parowego w kwocie 6 362 tysiące złotych. Pozostała spłata otrzymanych darmowych uprawnień do emisji CO₂ powinna zostać rozliczona do 30 czerwca 2020 roku.

W przypadku bloku gazowo-parowego w Elektrowni Konin w październiku 2019 roku ZE PAK SA poinformowała Ministerstwo Środowiska, że trwają jeszcze analizy mające na celu jednoznaczne określenie opłacalności inwestycji. W przypadku niedokończenia budowy, zwrot równowartości uprawnień do emisji nastąpi w późniejszym terminie. Najprawdopodobniej, zwrot stanie się wymagalny z chwilą przygotowywania przez Rzeczpospolitą Polską do Komisji Europejskiej końcowego sprawozdania z realizacji KPI, co będzie miało miejsce w 2020 roku. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku

		Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA		„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	
		<i>ilość (w tonach)</i>	<i>kwota (w tys. złotych)</i>	<i>ilość (w tonach)</i>	<i>kwota (w tys. złotych)</i>
	Emisja CO ₂ (w tonach)*	4 159 237		2 450 505	
EUA	Saldo na początek okresu	1 062 113	42 236	820 908	24 581
	Nabyte	3 744 000	292 566	2 679 000	225 902
	Otrzymane darmowe	37 081	-	-	-
	Umorzenie za rok 2018	(4 780 925)	(334 714)	(2 454 232)	(157 354)
	Saldo na koniec okresu	62 269	88	1 045 676	93 129
	Pozostało do nabycia	4 096 968	365 157	1 404 829	129 113

Łączna kwota nabycia wynosi 518 468 tysięcy złotych i zawiera ona zmniejszenie o transakcję sprzedaży EUA w kwocie 11 940 tysięcy złotych. Wydatki na nabycie uprawnień do emisji CO₂ wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wynoszą 530 408 tysięcy złotych.

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku

		Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA		„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	
		<i>ilość (w tonach)</i>	<i>kwota (w tys. złotych)</i>	<i>ilość (w tonach)</i>	<i>Kwota (w tys. złotych)</i>
	Emisja CO ₂ (w tonach)*	4 780 646		2 454 232	
EUA	Saldo na początek okresu	7 051 715	193 504	2 724 344	68 150
	Nabyte	2 202 000	70 787	702 000	24 581
	Otrzymane darmowe	69 066	-	-	-
	Umorzenie za rok 2017	(8 260 668)	(222 055)	(2 605 436)	(68 150)
	Saldo na koniec okresu	1 062 113	42 236	820 908	24 581
	Pozostało do nabycia	3 718 533	292 546	1 633 324	132 741

*Fizyczne umorzenie uprawnień do emisji za dany rok następuje w pierwszych miesiącach roku następnego

31.3.2. Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów i koszty likwidacji środków trwałych

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe koszty rekultywacji terenu w oparciu o prawny obowiązek wynikający z „Pozwoleń zintegrowanych”. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są dane przygotowywane przez służby wewnętrzne. Wartość rezerwy jest szacowana i weryfikowana na każdy dzień bilansowy na podstawie oszacowanych kosztów do poniesienia w przyszłości oraz dyskonta. Na dzień 31 grudnia 2019 roku utworzona rezerwa wynosiła 63 921 tysiące złotych. Opisy utworzonej rezerwy znajdują się w notach 5 i 11.

Ze względu na istnienie prawnego obowiązku likwidacji środków trwałych po ich okresie użytkowania Grupa tworzy rezerwę na przewidywane przyszłe koszty, które będą niezbędne do poniesienia dla wypełnienia tego obowiązku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 18 190 tysięcy złotych. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży. Kwota dyskonta odniesiona w koszty finansowe wynosi 1 279 tysięcy złotych.

31.3.3. Rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górniczą

PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA są zobowiązane na podstawie ustawy prawo górnicze i geologiczne do dokonania rekultywacji terenów, na których prowadzone były prace wydobywcze. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę zarówno na koszty rekultywacji terenu związanej z bieżącym wydobyciem węgla na danej odkrywce jak również na koszty rekultywacji wyrobiska końcowego w stopniu zaawansowania wydobycia węgla w poszczególnych odkrywkach na dany dzień bilansowy.

Rezerwa tworzona jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów rekultywacji w oparciu o raporty niezależnych ekspertów szacujących koszty rekultywacji na zlecenie Zarządu. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów rekultywacyjnych aktualizuje się okresowo, z tym że na każdą datę sprawozdawczą weryfikowana jest wielkość rezerwy zgodnie z aktualnymi założeniami w zakresie stopy dyskontowej, inflacji oraz wielkości wydobycia.

PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA w ramach prowadzonej działalności zobowiązane są do przywrócenia stanu pierwotnego lub odbudowy zniszczeń spowodowanych ruchem zakładu górniczego. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę na przewidywane koszty, do których poniesienia jest zobligowana na podstawie zawartych porozumień. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów związanych z ruchem zakładu górniczego aktualizowane są na każdą datę sprawozdawczą.

Rezerwa na likwidację obiektów i rekultywację terenów górniczych oraz z tytułu przygotowania terenów eksploatacyjnych w PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 361 134 tysiące złotych i zwiększyła się w porównaniu z rokiem zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku o 2 416 tysięcy złotych. Kalkulując rezerwę Grupa przyjęła następujące założenia: stopa dyskonta liczona za okres 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży. Kwota dyskonta odniesiona w koszty finansowe wynosi 9 957 tysięcy złotych.

31.3.4. Rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii

W związku ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców finalnych, Grupa ma obowiązek umorzenia określonej liczby certyfikatów pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, gazowych i kogeneracji. Na dzień 31 grudnia 2019 roku utworzona rezerwa z tego tytułu wyniosła 19 249 tysięcy złotych. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży.

31.3.5. Inne rezerwy

Głównymi pozycjami pozostałych rezerw na 31 grudnia 2019 roku są w PAK KWB Konin SA: rezerwy na szkody górnicze w kwocie 1 250 tysięcy złotych, rezerwy na toczące się postępowania sądowe w kwocie 527 tysięcy złotych, W PAK KWB Adamów SA: rezerwy z tytułu trwałego wyłączenia z produkcji pod końcowy zbiornik po odkrywce Adamów w kwocie 15 828 tysięcy złotych, rezerwa na szkody górnicze w kwocie 5 000 tysięcy złotych, rezerwy na sprawy sądowe w kwocie 524 tysiące złotych. Rezerwy na szkody górnicze i rezerwa z tytułu trwałego wyłączenia z produkcji są tworzone w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży a rezerwy na toczące się postępowania sądowe w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

32. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

32.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe)

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	84 731	123 339
<i>Pozostałe zobowiązania:</i>		
Zobowiązania inwestycyjne	4 484	9 468
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	15 848	16 313
Inne zobowiązania	3 906	5 770
Razem	<u>108 969</u>	<u>154 890</u>

W linii inne zobowiązania na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa prezentuje głównie zobowiązania z tytułu rozrachunków z pracownikami i potrąceń z listy płac na kwotę 2 094 tysiące złotych, rozrachunków z tytułu wadium w kwocie 757 tysiące złotych oraz z tytułu kaucji w kwocie 209 tysięcy złotych.

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14 bądź 30-dniowych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych bądź kwartalnych w ciągu całego roku obrotowego.

32.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (długoterminowe)

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego	-	1 389
Zobowiązanie z tytułu kaucji gwarancyjnej	2 000	2 000
Zobow. krótkot. wobec pozostałych jedn. -powyżej 12 m-cy	6 652	8 017
Inne zobowiązania finansowe	-	-
Inne	144	62
Razem	<u>8 796</u>	<u>11 468</u>

32.3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Zobowiązania z tytułu podatku VAT	46 008	35 817
Zobowiązania z tytułu opłat środowiskowych	18 496	15 832
Zobowiązania z tytułu podatku akcyzowego	714	2 660
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	20 910	21 714
Podatek dochodowy od osób fizycznych	4 596	5 244
Pozostałe zobowiązania budżetowe	4 598	6 092
Zaliczki na dostawy	55	94
Opłata eksploatacyjna	7 092	7 517
Inne	463	990
Razem	<u>102 932</u>	<u>95 960</u>

Zobowiązania z tytułu opłat środowiskowych dotyczą opłat za zanieczyszczanie powietrza, składowanie odpadów oraz pobór wód i odprowadzanie ścieków. Okresem rozliczeniowym jest rok.

Zobowiązania z tytułu opłat eksploatacyjnych dotyczą opłat od wydobytej kopaliny, które wynikają z Prawa geologicznego i górniczego. Okresem rozliczeniowym jest półrocze.

32.4. Pochodne instrumenty finansowe

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Instrumenty zabezpieczające zmienność stóp procentowych (SWAP)	-	921
Instrumenty zabezpieczające kurs walutowy (forward)	1 757	-
Razem	<u>1 757</u>	<u>921</u>
krótkoterminowe	1 757	921
długoterminowe	<u>-</u>	<u>-</u>

32.5. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (długoterminowe)

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Dotacje długoterminowe	38 501	40 003
Pozostałe	3 292	3 004
Razem	<u>41 793</u>	<u>43 007</u>

Główny składnik pozycji „Dotacje długoterminowe”: Zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2019 roku dotacje w kwocie 38 137 tysięcy złotych powstały na skutek wyceny otrzymanej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pożyczki, tak jakby została ona udzielona na warunkach rynkowych. Pożyczka została spłacona w czerwcu 2015 roku. Dotacja rozliczana jest zgodnie z okresem użyteczności środków trwałych wchodzących w skład bloku 464 MW w Elektrowni Pątnów II.

Głównym składnikiem pozycji „Pozostałe” są otrzymane nieodpłatnie od Starostwa Powiatowego oraz Gminy grunty w kwocie 3 140 tysięcy złotych.

32.6. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (krótkoterminowe)

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Dotacje krótkoterminowe	1 502	1 501
Pozostałe	-	1
Razem	<u>1 502</u>	<u>1 502</u>

33. Zobowiązania warunkowe oraz opis istotnych spraw sądowych

Poza zobowiązaniami opisanymi w notach 33.1 i 34 Grupa na dzień 31 grudnia 2019 roku nie posiadała innych zobowiązań warunkowych, udzielonych gwarancji oraz poręczeń.

33.1. Wpływ Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw

W dniu 1 stycznia 2019 roku weszła w życie Ustawa z dnia 28 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw („Ustawa”) (Dz.U. z 2018 roku poz. 2538 z późn. zm.). Ustawa w kluczowych kwestiach odsyła do Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 19 lipca 2019 roku w sprawie sposobu obliczenia kwoty różnicy ceny i rekompensaty finansowej oraz sposobu wyznaczania cen odniesienia („Rozporządzenie”) (Dz.U. z 2019 roku poz. 1369), które weszło w życie 14 sierpnia 2019 roku oraz Obwieszczenia Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie pozostałych kosztów jednostkowych oraz stawki dofinansowania („Obwieszczenie”) (M.P. z 2019 roku poz. 775).

Ustawa wprowadziła między innymi:

- 1) obniżenie stawki akcyzy na energię elektryczną z 20 złotych do 5 zł za megawatogodzinę (MWh),
- 2) obniżenie o 95% wysokości stawek opłaty przejściowej płaconej co miesiąc przez odbiorców energii elektrycznej w rachunkach za dystrybucję,
- 3) dla przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną obowiązek określenia cen i stawek opłat za energię elektryczną dla odbiorców końcowych na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku w wysokości nie wyższej niż ceny i stawki opłat za energię elektryczną stosowane w dniu 30 czerwca 2018 roku,

4) system rekompensat na pokrycie różnicy:

- pomiędzy średnioważoną ceną energii elektrycznej na rynku hurtowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku, powiększoną o pozostałe koszty jednostkowe, a ceną energii elektrycznej netto dla odbiorcy końcowego, o którym mowa w art. 5 Ustawy, stosowaną w dniu 30 czerwca 2018 roku, zawierającą stawkę akcyzy na energię elektryczną rozliczaną przez przedsiębiorstwo obrotu w 2018 roku (kwota różnicy ceny) oraz
- pomiędzy średnioważoną ceną energii elektrycznej na rynku hurtowym obowiązującą w miesiącu dostaw (dla dostaw od 1 lipca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku), powiększoną o pozostałe koszty jednostkowe, a ceną energii elektrycznej netto dla odbiorcy końcowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1a Ustawy, stosowaną w dniu 30 czerwca 2018 roku, zawierającą stawkę akcyzy na energię elektryczną rozliczaną przez przedsiębiorstwo obrotu w 2018 roku (rekompensata finansowa).

Ustawa wymaga od przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną obniżenia cen w umowach z odbiorcami końcowymi, ale jednocześnie poprzez wprowadzenie systemu rekompensat zakłada równoważenie interesów przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną i odbiorców końcowych energii elektrycznej.

Wpływ Ustawy na rok 2019

Grupa oszacowała potencjalne skutki finansowe Ustawy na PAK-Volt SA, spółkę w Grupie wykonującą działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną. Dokonując szacunków przyjęto następujące założenia:

- a) stan prawny na dzień publikacji sprawozdania,
- b) w odniesieniu do ustalenia kosztów wykonania świadczenia, przyjęto wysokość kosztów zgodnie z Rozporządzeniem i Obwieszczeniem Ministra Energii,
- c) wielkość wolumenu sprzedaży w okresie 12 miesięcy 2019 roku przyjęto zgodnie z zawartymi umowami przez PAK-Volt SA, tj. w wysokości 662 tysiące MWh.

Na podstawie przyjętych założeń otrzymano:

- a) przychody w segmencie sprzedaży energii elektrycznej uległy zmniejszeniu o 31 634 tysiące złotych (jest to kwota, którą PAK-Volt SA zobowiązana jest zwrócić odbiorcom końcowym zgodnie z Ustawą),
- b) kwota różnicy cen i rekompensata finansowa, którą PAK-Volt SA otrzymała od Zarządcy Rozliczeń SA za pierwsze III kwartały 2019 roku wyniosła 18 360 tysięcy złotych, ponadto PAK-Volt SA wystąpiła o kwotę 1 017 tysięcy złotych za IV kwartał 2019 roku.

PAK-Volt SA stoi na stanowisku, że zgodnie z przyjętą polityką rozliczeń powinna otrzymać rekompensatę w pełnej wysokości zmniejszenia przychodów czyli w kwocie 31 634 tysiące złotych.

Dodatkowo beneficjentami Ustawy są spółki PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów SA i PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA, które nabywają energię elektryczną na potrzeby wydobycia węgla brunatnego od podmiotu spoza Grupy a zaliczają się do odbiorców końcowych, innych niż określony w art. 5 ust. 1a Ustawy. Dla tych spółek za okres dostaw od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku miały zastosowanie ceny energii obowiązujące w dniu 30 czerwca 2018 roku. W związku z powyższym za 2019 rok ujęto obniżenie kosztów zużycia energii elektrycznej w łącznej wysokości 13 841 tysięcy złotych.

33.2. Sprawy sądowe

Zaskarżenie indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego w zakresie zwrotów do Zarządcy Rozliczeń SA ujemnych korekt wynikających z ustawy o KDT

W dniu 7 lipca 2017 roku Elektrownia Państw II sp. z o.o. złożyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu (za pośrednictwem Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej) skargę na indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego, wydaną przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 20 kwietnia 2017 roku w zakresie spłaty na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA, na podstawie zawartego przez strony porozumienia, zobowiązań tytułem zwrotu ujemnej korekty kosztów osieroconych za rok 2008 oraz innych przyszłych spłat (ujemnych korekt) od Elektrowni Państw II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA, których zasadność będzie wynikała z ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. z 2017 roku, poz. 569 ze zm.; dalej: „ustawa o KDT”).

Dnia 10 sierpnia 2017 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej przesłał do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu odpowiedzi na ww. skargę.

W opinii Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. wszelkie zwroty/splaty od Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA wynikające z ustawy o KDT stanowią koszty uzyskania przychodów w momencie faktycznego dokonania tych splat. Spółka ma prawo uwzględniać te koszty w rozliczeniu za rok podatkowy, w którym nastąpiła/nastąpi zapłata na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA. Przesądza o tym uregulowanie zawarte w art. 42 ust. 4 ustawy o KDT.

Powyższa opinia spółki jest również zgodna z szerokim orzecznictwem w tym zakresie.

Odmiennego zdania jest Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, który wydając indywidualną interpretację uznał stanowisko spółki za nieprawidłowe i stwierdził, że splaty na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA na podstawie zawartego porozumienia w latach 2014-2017 (w zakresie dokonanych splat), w roku 2017 (w zakresie przyszłych jeszcze nie dokonanych splat) oraz inne splaty od spółki na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA, których zasadność będzie wynikała z ustawy o KDT stanowią/stanowiąc będą koszty uzyskania przychodów w dniu ich poniesienia, tj. zaksięgowania w księgach rachunkowych.

W dniu 18 stycznia 2018 roku spółka wygrała przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu spór z Dyrektorem Krajowej Informacji Skarbowej w ww. sprawie. Wyrok sądu oznacza, że spółka w prawidłowy sposób rozpoznawała koszty uzyskania przychodu z ww. tytułu.

W marcu 2018 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej odwołał się od wyroku sądu.

Sprawa jest w toku.

Postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej wydanej na rzecz PAK KWB Konin SA dotyczącej złoża węgla brunatnego w Tomisławicach

PAK KWB Konin SA jest stroną postępowań administracyjnych dotyczących decyzji środowiskowej związanej ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach. W dniu 7 sierpnia 2007 roku wójt gminy Wierzbinek wydał decyzję środowiskową dotyczącą odkrywki węgla brunatnego. W dniu 5 grudnia 2008 roku decyzja ta została zaskarżona przez dziewięć osób fizycznych wspieranych przez fundację Greenpeace z powodu rzekomego rażącego naruszenia przepisów prawa. W dniu 25 marca 2009 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze odmówiło uchylenia decyzji środowiskowej. Powodowie złożyli wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W dniu 4 maja 2009 roku, po ponownym rozpatrzeniu sprawy, Samorządowe Kolegium Odwoławcze podtrzymało swoje wcześniejsze orzeczenie. Powodowie po raz kolejny złożyli odwołanie od decyzji środowiskowej. W dniu 5 maja 2010 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu orzekł, iż decyzja środowiskowa, na podstawie której została udzielona koncesja na wydobycie węgla brunatnego ze złoża Tomisławice, w rażący sposób narusza przepisy prawa. PAK KWB Konin SA i Samorządowe Kolegium Odwoławcze złożyły odwołanie od tego wyroku. W dniu 21 marca 2012 roku Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 listopada 2012 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu ogłosił wyrok uchylający decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbinek związanej z eksploatacją przez PAK KWB Konin SA odkrywki węgla brunatnego Tomisławice. W dniu 7 stycznia 2013 roku PAK KWB Konin SA złożyła skargę kasacyjną od opisywanego wyroku.

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 października 2014 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną PAK KWB Konin SA od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku uchylającego decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbinek związanej z eksploatacją odkrywki węgla brunatnego Tomisławice.

Oddalenie skargi kasacyjnej PAK KWB Konin SA oznacza, że wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku stał się prawomocny, a sprawa dotycząca stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wróciła ponownie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. W dniu 18 stycznia 2019 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koninie wydało decyzję odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbinek związanej z eksploatacją odkrywki węgla brunatnego Tomisławice. Następnie Kolegium utrzymało w mocy swoją decyzję, od której została wniesiona skarga do WSA w Poznaniu.

Decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie oznacza tym samym, że decyzja środowiskowa wydana przez Wójta Gminy Wierzbinek cały czas pozostaje w obrocie prawnym. Decyzja nie jest ostateczna. Został złożony wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej dotyczącej złoża węgla brunatnego w Ościsławie

W dniu 13 marca 2017 roku PAK KWB Konin SA otrzymała decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu („RDOŚ w Poznaniu”) z dnia 10 marca 2017 roku odmawiającą określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn.: „Wydobycie węgla brunatnego i kopalin towarzyszących z Odkrywki Ościsławo”. Decyzja RDOŚ w Poznaniu nie miała charakteru ostatecznej. PAK KWB Konin SA złożyła od wydanej decyzji stosowne odwołanie do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (GDOŚ w Warszawie). W odwołaniu wniesiono o uchylenie zaskarżonego rozstrzygnięcia w całości i określenie uwarunkowań środowiskowych dla realizacji ww. przedsięwzięcia. 30 listopada 2017 roku GDOŚ w Warszawie podjęła decyzję o uchyleniu w całości zaskarżonej przez PAK KWB Konin SA decyzji RDOŚ w Poznaniu z dnia 10 marca 2017 roku odmawiającej określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn.: „Wydobycie węgla brunatnego i kopalin towarzyszących z Odkrywki Ościsławo” i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez RDOŚ w Poznaniu. PAK KWB Konin SA pismem z dnia 18 grudnia 2017 roku wniosła sprzeciw od ww. decyzji GDOŚ w Warszawie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (WSA). W ocenie PAK KWB Konin S.A. istniały podstawy do wydania przez GDOŚ w Warszawie orzeczenia reformatoryjnego, czyli zmiany zaskarżonej decyzji RDOŚ w Poznaniu i merytorycznego rozstrzygnięcia w tej sprawie, a nie skierowania sprawy do ponownego rozpatrzenia. Również uczestnik postępowania przeciwny budowie odkrywki Ościsławo wniósł sprzeciw do WSA od decyzji GDOŚ w Warszawie. Oba sprzeciwy zostały oddalone przez WSA. Wyrok zapadł 1 marca 2018 roku. Dnia 12 kwietnia 2018 roku PAK KWB Konin SA złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie od wyroku WSA w Warszawie z dnia 1 marca 2018 roku. Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 25 września 2018 roku uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie. WSA wyrokiem z dnia 18 października 2018 roku uchylił zaskarżoną decyzję z 30 listopada 2017 roku wydaną przez GDOŚ w Warszawie. Obecnie sprawa jest ponownie rozpatrywana przez GDOŚ w Warszawie a ogłoszony termin załatwienia sprawy wyznaczono na 30 czerwca 2020 roku.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji środowiskowej zostało wszczęte 16 września 2015 roku.

Istotne postępowania podatkowe zostały opisane w nocie 33.3.

33.3. Rozliczenia podatkowe

Wszczęcie postępowania podatkowego wobec Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2016

W 2017 roku miała miejsce kontrola podatku dochodowego od osób prawnych w spółce Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. za 2016 rok. W opinii Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. wszelkie zwroty/spłaty od Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA wynikające z ustawy KDT stanowią koszty uzyskania przychodów w momencie faktycznego dokonania tych spłat. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. ma prawo uwzględniać te koszty w rozliczeniu za rok podatkowy, w którym nastąpiła/nastąpi zapłata na rzecz Zarządcy Rozliczeń. Przesądza o tym uregulowanie zawarte w art. 42 ust.4 ustawy KDT. Powyższa opinia spółki jest również zgodna z szerokim orzecznictwem sądowym w tym zakresie.

Odmiennego zdania był Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, który wydając indywidualną interpretację uznał stanowisko Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. za nieprawidłowe i stwierdził, że spłaty na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA na podstawie zawartego porozumienia w latach 2014-2017 (w zakresie dokonanych spłat), w roku 2017 (w zakresie przyszłych jeszcze nie dokonanych spłat) oraz inne spłaty od Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA, których zasadność będzie wynikała z ustawy o KDT stanowią/stanowią będą koszty uzyskania przychodów w dniu ich poniesienia, tj. zaksięgowania w księgach rachunkowych.

W dniu 18 stycznia 2018 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w odpowiedzi na ww. skargę Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., wydał wyrok uchylający zaskarżoną Interpretację Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 20 kwietnia 2017 roku. W uzasadnieniu wyroku, WSA podzielił stanowisko Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., iż w niniejszej sprawie wbrew stanowisku organu podatkowego nie można stosować ogólnych reguł określających dzień poniesienia kosztów uzyskania przychodu, które zostały określone w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych (dalej u.p.d.o.p.), a w szczególności w art. 15. W niniejszej sprawie należy zastosować przepis art. 42 ust.4 ustawy o KDT jako *lex specialis* do przepisów u.p.d.o.p.

Wyrok WSA w Poznaniu potwierdził, iż Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. postępowała i postępuje poprawnie, zaliczając wszelkie zwroty/spłaty od Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA wynikające z ustawy KDT do kosztów uzyskania przychodów w momencie faktycznego dokonania tych spłat.

Dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. powyższy wyrok oznacza obniżenie ryzyka podatkowego i potwierdzenie poprawnego rozliczenia aktywa podatkowego za lata 2014-2016. Powyższy wyrok WSA, stanowi jednocześnie zabezpieczenie stanowiska Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., która nie zgodziła się z wynikiem kontroli podatkowej za 2016 rok, przeprowadzonej w 2017 roku, na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych.

W protokole z kontroli z dnia 31 października 2017 roku, Naczelnik Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu, podzielił bowiem stanowisko wyrażone przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z dnia 20 kwietnia 2017 roku.

W dniu 14 listopada 2017 roku, Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. wniosła zastrzeżenia do ww. protokołu kontroli podatkowej i nie zgodziła się ze stanowiskiem organów podatkowych, w zakresie zakwestionowania przez Urząd Skarbowy, sposobu ujęcia jako kosztów uzyskania przychodu, wydatków z tytułu zwrotu Zarządcy Rozliczeń SA środków na pokrycie kosztów osieroconych. Jednocześnie Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. wskazała, iż najzasadniejszym rozwiązaniem, będzie wstrzymanie się z wszelkimi działaniami w tej sprawie, do czasu uzyskania rozstrzygnięcia sądowego w sprawie skargi na indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego, wydaną przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 20 kwietnia 2017 roku.

W dniu 27 marca 2018 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej złożył skargę kasacyjną od Wyroku WSA w Poznaniu z 18 stycznia 2018 roku.

W nawiązaniu do powyższego w dniu 17 kwietnia 2018 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. otrzymała postanowienie Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu o wszczęciu postępowania podatkowego w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2016 rok.

25 czerwca 2018 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. otrzymała postanowienie Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu o zawieszeniu, wszczętego w kwietniu 2018 roku, postępowania podatkowego w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2016 rok do czasu rozstrzygnięcia zagadnienia przez Naczelny Sąd Administracyjny. Grupa nie rozpoznaje ryzyka związanego z kontrolą podatkową. Na dzień sporządzenia sprawozdania Spółka nie utworzyła aktywa na podatek odroczonej ani innej rezerwy.

Wszczęcie postępowania podatkowego wobec ZE PAK SA w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2014 z uwzględnieniem cen transferowych

Dnia 13 kwietnia 2016 roku Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Poznaniu wszczął z urzędu postępowanie podatkowe wobec ZE PAK SA w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy 2014, z uwzględnieniem zagadnienia cen transferowych. W dniu 11 czerwca 2019 roku organ podatkowy zakończył kontrolę podatkową.

W dniu 22 lipca 2019 roku Spółka dokonała korekty podatku dochodowego od osób prawnych za 2014 rok zgodnie z ustaleniami wynikającymi z protokołu. Korekta spowodowała przesunięcie rozpoznania kosztu podatkowego związanego z zakupem prawa do emisji CO₂ w poszczególnych okresach.

W roku 2014 wystąpiło zobowiązanie podatkowe do zapłaty w kwocie 1 954 tysięcy złotych wraz z należnymi odsetkami 646 tysięcy złotych. Jednakże Spółka dodatkowo skorygowała deklaracje CIT8 za lata 2013, 2015-2018 co spowodowało nadpłatę w podatku dochodowym od osób prawnych w kwocie 3 809 tysięcy złotych. Ostatecznie Urząd Skarbowy rozliczył zobowiązanie za 2014 rok i należne odsetki.

Korekty te spowodowały powstanie nowych strat podatkowych, które przedstawiono poniżej:

	<i>Wynik podatkowy na dzień 31 grudnia 2019 roku (po korekcie)</i>	<i>Wynik podatkowy na dzień 31 grudnia 2018 roku</i>
Zysk/strata podatkowa 2013	18 500	(708)
Zysk/strata podatkowa 2014	10 297	(48 119)
Zysk/strata podatkowa 2015	(24 149)	48 634
Zysk/strata podatkowa 2016	(22 990)	(133 400)
Zysk/strata podatkowa 2017	(37 586)	105 468
Zysk/strata podatkowa 2018	(248 115)	15 811

W związku ze zmianą podejścia do rozliczenia ujęcia zakupu CO₂ Grupa rozwiązała aktywo dotyczące rezerwy w kwocie 63 609 tysięcy złotych i rezerwę na odroczonej podatek dochodowy w kwocie 8 025 tysięcy złotych.

33.4. Zobowiązania warunkowe związane z likwidacją elektrowni

Obowiązek przeprowadzenia likwidacji i rekultywacji terenu wynika z pozwoleń zintegrowanych na prowadzenie instalacji spalania paliw w elektrowniach Pątnów i Konin oraz Adamów należących do ZE PAK SA oraz elektrowni Pątnów II należącej do Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. Na wyżej wymienionych podmiotach w przypadku zakończenia działalności ciąży obowiązek do przeprowadzenia likwidacji wszystkich obiektów i urządzeń instalacji zgodnie z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa budowlanego. Teren instalacji po ich likwidacji winien być zagospodarowany według ustaleń dokonanych z organem samorządowym. W szczególności należy sporządzić projekt likwidacji obiektów i urządzeń uwzględniający wymagania ochrony środowiska, głównie w odniesieniu do gospodarki odpadami.

W związku z powyższym aby wiarygodnie oszacować koszty likwidacji obiektów i urządzeń niezbędne jest sporządzenie projektu uwzględniającego szereg wymogów (np. budowlanych, BHP, środowiskowych) natomiast wymogi te będą w pełni zależne od ustaleń dokonanych z organem samorządowym, ponieważ to z nim należy ustalić sposób zagospodarowania terenu. Na dzień dzisiejszy nie znamy terminu zakończenia działalności, nie znamy ustaleń jakie będą musiały zostać wypracowane z organem samorządowym co do sposobu zagospodarowania terenu, tym samym nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kosztów likwidacji.

34. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupa stosuje wiele form zabezpieczeń. Do najpowszechniejszych należą hipoteki oraz zastawy rejestrowe.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa posiadała następujące zobowiązania zabezpieczone na jej majątku oraz pozostałe zabezpieczenia spłaty zobowiązań:

Zobowiązania zabezpieczone na majątku

Umowa	Rodzaj zabezpieczenia	31 grudnia 2019	Waluta	31 grudnia 2018	Waluta
		Kwota zabezpieczenia		Kwota zabezpieczenia	
Umowa kredytu konsorcjalnego z dnia 13 marca 2014 roku na kwotę 667 mln złotych dla ZE PAK SA ¹	Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy				
	Zastaw rejestrowy na rachunkach bankowych	do kwoty 2 040 000	PLN	do kwoty 2 040 000	PLN
	Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach				
Umowa kredytu konsorcjalnego z dnia 14 stycznia 2011 roku na kwotę 240 mln euro dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. ²	Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach Elektrowni Pątnów II i PAK Infrastruktura	do kwoty 400 000 do kwoty 339 750	EUR PLN	do kwoty 400 000 do kwoty 339 750	EUR PLN
	Umowa kredytu nieodnawialnego z dnia 25 lipca 2019 roku na kwotę 66,7 mln złotych dla PAK KWB Konin SA	Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach	Do kwoty 141 400	PLN	-

1/ Kredyt dla ZE PAK został całkowicie spłacony w dniu 20 grudnia 2019 roku. ZE PAK jest w trakcie procedury zwalniania zabezpieczeń – na dzień 31 grudnia 2019 roku zabezpieczenia były jeszcze aktywne.

2/ Kredyt dla Elektrowni Pątnów II został całkowicie spłacony w dniu 23 kwietnia 2019 roku. Elektrownia Pątnów II jest w trakcie procedury zwalniania zabezpieczeń – na dzień 31 grudnia 2019 roku część zabezpieczeń była jeszcze aktywna.

Pozostałe zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Udzielone gwarancje

<i>Rodzaj gwarancji</i>	<i>31 grudnia 2019 roku</i>		<i>31 grudnia 2018 roku</i>	
	<i>Kwota zabezpieczenia</i>	<i>Waluta</i>	<i>Kwota zabezpieczenia</i>	<i>Waluta</i>
Gwarancje dobrego wykonania umowy	15 175	PLN	19 255	PLN
Gwarancje usunięcia wad i usterek	4 827	PLN	4 317	PLN
	2 657	EUR	438	EUR
Gwarancje płatności (w tym gwarancje zabezpieczające transakcje na TGE / IRGIT)	30 208	PLN	219	PLN
Gwarancje zwrotu zaliczki	-	PLN	148	PLN

Ponadto Grupa stosuje jako zabezpieczenia spłaty zobowiązań cesje z umów sprzedaży, cesje z polis ubezpieczeniowych, pełnomocnictwa do rachunków bankowych oraz oświadczenia o poddaniu się egzekucji.

Poniższa tabela pokazuje sumę udzielonych poręczeń.

	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>Waluta</i>	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>Waluta</i>
Poręczenia wewnątrzgrupowe	120 700	PLN	126 700	PLN
Poręczenia udzielone podmiotom spoza Grupy	16 259	PLN	-	PLN
Razem udzielone poręczenia	136 959	PLN	126 700	PLN

35. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi (kontrolowanymi przez tego samego większościowego właściciela) za bieżący i poprzednie lata obrotowe:

<i>Podmiot powiązany</i>		<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>
Elektrim S.A.	2019	-	120	-	-
	2018	-	120	-	-
Megadex Serwis sp. z o.o.	2019	3	25 508	-	-
	2018	-	25 497	-	-
Polkomtel sp. z o.o.	2019	170 641	12 863	22 375	719
	2018	188 578	2 234	21 994	413
Polkomtel Infrastruktura sp. z o.o.	2019	110	-	136	-
	2018	-	-	-	-
Laris Investments sp. z o.o.	2019	460	389	171	149
	2018	470	831	255	-
CPE sp. z o.o.	2019	-	135	-	60
	2018	-	37	-	38
Plus Flota sp. z o.o.	2019	-	336	-	91
	2018	-	241	-	27
Cyfrowy Polsat	2019	-	3	-	3
	2018	2 261	-	485	-
Razem	2019	171 214	39 354	22 682	1 022
	2018	191 309	28 960	22 734	478

Elektrim SA jest jednostką dominującą w stosunku do Grupy ZE PAK SA. Pozostałe spółki są spółkami zależnymi lub powiązanymi z Elektrim SA.

Transakcje z Polkomtel sp. z o.o. dotyczą głównie sprzedaży energii elektrycznej.

Transakcje z jednostkami powiązanymi są dokonywane na warunkach rynkowych.

35.1. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

Zarówno w roku obrotowym kończącym się dnia 31 grudnia 2019 roku jak i w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Jednostka dominująca nie udzieliła osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących żadnych pożyczek i świadczeń o podobnym charakterze.

35.2. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

Zarówno w roku obrotowym kończącym się dnia 31 grudnia 2019 roku jak i w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku nie miały miejsca transakcje z udziałem osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących.

35.3. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

35.3.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy

	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
Zarząd jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 376	2 463
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	65	-
Rada Nadzorcza jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 117	1 099
Zarządy jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 550	2 928
Świadczenia po okresie zatrudnienia	25	-
Rada Nadzorcza jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	14	14
Razem	6 147	6 504

35.3.2. Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	11 157	12 514
Nagrody jubileuszowe	-	19
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	32
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	216	183
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	11 373	12 748

W skład głównej kadry kierowniczej wchodzi dyrektorzy oraz kierownicy wyższego szczebla.

36. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku, oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku w podziale na rodzaje usług:

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2019 roku	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2018 roku
Obowiązkowe badanie i przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	675	750
Pozostałe usługi	-	65
Razem	<u>675</u>	<u>815</u>

37. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, środki pieniężne oraz lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawarła również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontrakty na kupno waluty EUR (forwardy walutowe). Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

37.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa korzysta z zobowiązań finansowych, głównie kredytów i pożyczek o oprocentowaniu zmiennym. Na dzień 31 grudnia 2019 roku, Grupa wykazuje długoterminowe zadłużenie finansowe z tytułu jednego kredytu bankowego. Pozostałe zobowiązania finansowe z tytułu kredytów i pożyczek są krótkoterminowe.

W celu zminimalizowania ryzyka stopy procentowej, Grupa posiadała na dzień 31 grudnia 2018 roku kontrakty na zamianę stóp procentowych IRS (Interest Rate Swap), w ramach których zgadzała się na wymianę, w określonych odstępach czasu, różnicy między kwotą odsetek naliczonych według stałego i zmiennego oprocentowania od uzgodnionej kwoty głównej. Transakcje te miały na celu zabezpieczenie zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w Grupie nie występował instrument pochodny stopy procentowej IRS ze względu na jego całkowite rozliczenie wraz z przedterminową spłatą kredytu konsorcjalnego przez Elektrownię Pątnów II w dniu 23 kwietnia 2019 roku.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w trakcie najbliższego roku. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych ATMF opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych z daty bilansowej.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

<i>Klasy instrumentów finansowych</i>	<i>31 grudnia 2019 roku</i>		<i>Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2019 roku</i>							
	<i>wartość bilansowa</i>	<i>wartość narażona na ryzyko</i>	<i>WIBOR</i>				<i>EURIBOR</i>			
			<i>WIBOR + 45pb</i>		<i>WIBOR - 45pb</i>		<i>EURIBOR + 11,03pb</i>		<i>EURIBOR - 11,03pb</i>	
		<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	
Pozostałe aktywa finansowe	3 220	2 690	12	-	(12)	-	-	-	-	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	228 578	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	414 634	414 634	1 862	-	(1 862)	-	1	-	(1)	
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(76 540)	(76 540)	(344)	-	344	-	-	-	-	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(117 765)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zobowiązania z tytułu leasingu	(55 016)	(55 016)	(248)	-	248	-	-	-	-	
Pochodne instrumenty finansowe	(1 757)	(1 757)	-	-	-	-	-	-	-	
Razem	395 354	284 011	1 282	-	(1 282)	-	1	-	(1)	

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

<i>Klasy instrumentów finansowych</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>		<i>Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2018 roku</i>							
	<i>wartość bilansowa</i>	<i>wartość narażona na ryzyko</i>	<i>WIBOR</i>				<i>EURIBOR</i>			
			<i>WIBOR + 48pb</i>		<i>WIBOR - 48pb</i>		<i>EURIBOR + 16,57pb</i>		<i>EURIBOR - 16,57pb</i>	
		<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	
Pozostałe aktywa finansowe	41 427	22 542	20	-	(20)	-	30	-	(30)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	354 183	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	304 658	304 658	906	-	(906)	-	192	-	(192)	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(420 379)	(420 379)	(1 499)	-	1 499	-	(179)	-	179	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(166 358)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	(921)	(921)	-	-	-	-	-	46	-	(46)
Razem	112 629	(94 100)	(573)	-	573	-	43	46	(43)	(46)

37.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie dotyczy zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku dwie spółki Grupy stosowały instrumenty służące ograniczeniu ryzyka wynikającego ze zmian kursów walutowych. ZE PAK SA i Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. zabezpieczyły kurs euro dla części przepływów związanych z zakupem jednostek uprawniających do emisji CO₂. ZE PAK SA do zabezpieczenia kursu zastosował transakcje typu forward z rozliczeniem w marcu i kwietniu 2020 roku. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. do zabezpieczenia kursu zastosowała transakcje typu forward z rozliczeniem w również marcu i kwietniu 2020 roku. Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmiany kursów walutowych.

<i>Klasy instrumentów finansowych</i>	<i>31 grudnia 2019 roku</i>		<i>Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2019 roku</i>			
	<i>wartość bilansowa</i>	<i>wartość narażona na ryzyko</i>	EUR/PLN			
			kurs EUR/PLN + 4,275%		kurs EUR/PLN - 4,275%	
			4,4406		4,0764	
		<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	
Pozostałe aktywa finansowe	3 220	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	228 578	216	9	-	(9)	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	414 634	885	38	-	(38)	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(76 540)	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(117 765)	(625)	(27)	-	27	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	(55 016)	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	(1 757)	-	-	-	-	-
Razem	395 354	476	20	-	(20)	-

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

<i>Klasy instrumentów finansowych</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>		<i>Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2018 roku</i>			
	<i>wartość bilansowa</i>	<i>wartość narażona na ryzyko w EUR</i>	<i>EUR/PLN</i>		<i>EUR/PLN</i>	
			<i>kurs EUR/PLN + 5,887%</i>	<i>kurs EUR/PLN - 5,887%</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>
			4,5531	4,0469		
Pozostałe aktywa finansowe	41 427	18 340	1 080	-	(1 080)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	354 183	305	18	-	(18)	-
Pochodne instrumenty finansowe	19	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	304 658	115 970	6 827	-	(6 827)	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(420 379)	(108 200)	(6 370)	-	6 370	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(166 358)	(1 794)	(106)	-	106	-
Pochodne instrumenty finansowe	(921)	-	-	-	-	-
Razem	112 629	24 621	1 449	-	(1 449)	-

37.3. Ryzyko cen surowców

Spółka narażona jest na działanie i niekorzystny wpływ czynników ryzyka związanego ze zmiennością przepływów pieniężnych oraz wyniku finansowego z tytułu zmian cen surowców. Ekspozycję na ryzyko cen surowców odzwierciedla wolumen zakupów podstawowych surowców, do których głównie zalicza się węgiel brunatny i biomasę pochodzenia drzewnego i rolnego.

Wolumen oraz koszty zużycia głównych surowców przedstawia poniższa tabela:

	2019		2018	
	Wolumen (tony)	Koszt zużycia (w tysiącach złotych)	Wolumen (tony)	Koszt zużycia (w tysiącach złotych)
Paliwo:				
Węgiel brunatny	7 020 653	625 033	7 660 483	565 207
Biomasa leśna	407 919	82 725	320 476	60 527
Biomasa rolna	48 020	10 676	56 116	12 864
Olej opałowy	8 526	15 366	7 745	13 847
Sorbent	115 166	9 956	173 406	13 752

Znaczącymi czynnikami ryzyka są także koszty zakupu uprawnień do emisji CO₂ oraz koszty zakupu energii elektrycznej.

	2019		2018	
	Emisja CO ₂ (tony)	Koszty emisji (w tysiącach złotych)	Emisja CO ₂ (tony)	Koszty emisji (w tysiącach złotych)
Koszty emisji CO ₂	6 609 742	587 489	7 234 878	489 950

	2019		2018	
	Ilość (MWh)	Koszt zakupu (w tysiącach złotych)	Ilość (MWh)	Koszt zakupu (w tysiącach złotych)
Zakup energii elektrycznej	3 695 944	813 980	3 279 319	605 948

37.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może zmaterializować się w postaci następujących czynników: niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego nieprzewidzianego odstępstwa od warunków kontraktowych.

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

Monitoringowi podlega kwestia koncentracji należności w odniesieniu do kluczowych odbiorców energii elektrycznej Grupy. Głównymi odbiorcami energii elektrycznej są spółki o istotnej pozycji w sektorze obrotu energią elektryczną takie jak Energa Obrót, Enea Trading, Tauron Polska Energia oraz PSE Operator. Transakcje dokonywane na giełdzie rozliczane są w trybie dziennym przez spółkę Towarowa Giełda Energii SA, co minimalizuje ryzyko kredytowe. Duży udział sprzedaży na giełdzie energii oraz dobieranie do portfela sprzedażowego Grupy renomowanych firm o dobrej zdolności kredytowej sprawia, iż pomimo faktu występowania w tym portfelu podmiotów o relatywnie dużym udziale wynoszącym ponad 5% udziału w portfelu, poziom koncentracji nie jest identyfikowany jako znaczący. W świetle powyższego Grupa nie stosuje dodatkowych zabezpieczeń wynikających z samego tylko zjawiska koncentracji, stosowanie zabezpieczeń uzależnione jest każdorazowo od kondycji finansowej kontrahenta.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Grupa analizuje i redukuje ryzyko kredytowe w odniesieniu do środków pieniężnych poprzez bieżący monitoring ratingów instytucji finansowych oraz ogranicza ryzyko koncentracji nadwyżek środków pieniężnych w jednej instytucji finansowej, wykorzystując do tego wewnętrzny regulamin zasad zarządzania ryzykiem.

Długoterminowe ratingi przyznane bankom w których Grupa posiada środki pieniężne:

Nazwa banku	Rating przyznany przez Agencję Ratingową		
	Fitch	S&P	Moody's
PEKAO SA	BBB+	BBB+	A2
PKO BP	-	-	A2
BGK	A-	-	-
mBank	BBB-	-	-
Bank Millennium	BBB-	-	Baa1
Santander Bank Polska	BBB+	-	A3
Alior Bank	BB	BB	-
DNB Bank Polska*	-	AA-	Aa2
BNP Paribas Bank Polska	-	-	Baa1

* Ze względu na brak ratingu dla DNB Bank Polska, rating banku właściciela – DNB Bank (ASA)

Oprócz banków przedstawionych w tabeli powyżej, Grupa posiadała na dzień 31 grudnia 2019 roku również środki pieniężne w Plus Banku SA. Bank ten nie został oceniony przez żadną z głównych trzech agencji ratingowych, tj. Fitch, Standard&Poor's oraz Moody's. Ze względu na to, że Plus Bank jest kontrolowany przez tego samego właściciela, Grupa ocenia ryzyko kredytowe tego banku jako niewielkie.

Środki pieniężne GK PAK na dzień 31 grudnia 2019 roku w podziale na poszczególne ratingi kredytowe banków:

Poziom ratingu poszczególnych agencji ratingowych			Kwota środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2019 roku (bez środków w kasie)
Moody's	S&P	Fitch	
Aaa	AAA	AAA	-
Aa1	AA+	AA+	-
Aa2	AA	AA	-
Aa3	AA-	AA-	80 009
A1	A+	A+	-
A2	A	A	10 300
A3	A-	A-	206 456
Baa1	BBB+	BBB+	57 693
Baa2	BBB	BBB	-

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Baa3	BBB-	BBB-	45 616
Ba1	BB+	BB+	-
Ba2	BB	BB	14 522
Ba3	BB-	BB-	-
B1	B+	B+	-
B2	B	B	-
B3	B-	B-	-
Caa1	CCC+	CCC	-
Caa2	CCC		-
Caa3	CCC-		-
Ca	CC		-
	C		-
C	D	DDD	-
-		DD	-
-		D	-
SUMA			414 596

37.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności / zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane oraz umowy leasingu finansowego.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	8 005	38 762	29 773	-	76 540
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	101 545	7 424	8 796	-	117 765
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 655	4 967	26 488	21 906	55 016
Pochodne instrumenty finansowe	110 409	205 435	-	-	315 844
	219 959	251 621	93 585	-	565 165

<i>31 grudnia 2018 roku</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	75 524	285 051	61 738	-	422 313
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	137 478	17 412	11 468	-	166 358
Pochodne instrumenty finansowe	69 450	421	-	-	69 871
	282 452	302 884	73 206	-	658 542

Wykazane w powyższych tabelach instrumenty pochodne zostały zaprezentowane w wartościach brutto niezdyktowanych płatności. Jednak, kontrakty te mogą być rozliczone w wartościach brutto lub w kwotach netto. Poniższe tabele prezentują uzgodnienie tych wartości do wartości bilansowych instrumentów pochodnych:

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Bieżąca wartość rynkowa netto (forwardy walutowe)	-	(965)	(792)	-	-	(1 757)
<i>31 grudnia 2018 roku</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Wpływy	-	(43)	(40)	-	-	(83)
Wyływy	-	416	421	-	-	837
Kwoty netto	-	(459)	(461)	-	-	(920)
Zdyskontowane przy użyciu odpowiednich stóp międzybankowych	-	(459)	(462)	-	-	(921)

38. Instrumenty finansowe

38.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia wykaz instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań zgodnie z MSSF 9.

<i>Aktywa finansowe</i>	Kategoria zgodnie z MSSF 9	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Pozostałe aktywa finansowe	AFwgZK	3 220	41 427
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	AFwgZK	228 578	354 183
Pochodne instrumenty finansowe	WwWGpWF	-	19
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	AFwgZK	414 634	304 658
<i>Zobowiązania finansowe</i>			
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:		76 540	420 379
Długoterminowe	PZFwgZK	29 773	59 424
Krótkoterminowe	PZFwgZK	46 767	360 955
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFwgZK	117 765	166 358
Zobowiązania z tytułu leasingu	PZFwgZK	55 016	-
Pochodne instrumenty finansowe	WwWGpWF	1 757	921

Użyte skróty:

- WwWGpWF – Aktywa / zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy / kapitały
- PZFwgZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
- AFwgZK – Aktywa finansowe wg zamortyzowanego kosztu

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku, Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej:

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Poziom 1</i>	<i>Poziom 2</i>	<i>Poziom 3</i>
Instrumenty pochodne zabezpieczające aktywa	-	-	-	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające zobowiązania	-	-	1 757	-

	<i>31 grudnia 2018 roku</i>	<i>Poziom 1</i>	<i>Poziom 2</i>	<i>Poziom 3</i>
Instrumenty pochodne zabezpieczające aktywa	-	-	19	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające zobowiązania	-	-	921	-

Wartość godziwa instrumentów finansowych innych niż instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 nie odbiegała istotnie od wartości bilansowych, z uwagi głównie na fakt iż dla instrumentów krótkoterminowych efekt zastosowania dyskonta nie jest istotny oraz fakt, iż dotyczące transakcje są zawierane na warunkach rynkowych; z tego powodu wartość godziwa wspomnianych instrumentów została zaprezentowana w wysokości wartości bilansowej.

Wycena oprocentowanych pożyczek i kredytów po początkowym ujęciu dokonywana jest wg metody zamortyzowanego kosztu, uwzględniając umowne koszty związane z uzyskaniem danego kredytu lub pożyczki oraz dyskonto i uzyskane premie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku instrumenty pochodne, transakcje terminowe kupna waluty, zostały wycenione do wartości godziwej. Dla potrzeb wyceny kontraktów walutowych obliczana jest różnica zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych pomiędzy ceną terminową na dzień wyceny a ceną transakcyjną, wg notowań przygotowywanych przez odpowiedni bank, przemnożona przez wartość nominalną kontraktu w walucie obcej. Wycena tych instrumentów została sklasyfikowana do poziomu 2 hierarchii wyceny wartości godziwej.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

38.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019

	<i>Przychody /(koszty) z tytułu odsetek (w tym efekt wyceny zamortyzowanym kosztem)</i>	<i>Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/(utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski /(straty) z tytułu instrumentów pochodnych</i>	<i>Inne</i>	<i>Razem</i>
<i>Aktywa finansowe</i>						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 123	(1 597)	-	-	38	1 564
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	(1 270)	-	-	-	(1 270)
Należności z tytułu dostaw i usług	11	1 575	1	-	197	1 784
Należności inne	269	-	-	-	-	269
Instrumenty pochodne	-	(873)	-	667	-	(206)
<i>Zobowiązania finansowe</i>						
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (długo i krótkoterminowe)	(2 260)	850	-	-	(958)	(2 368)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(62)	(79)	-	-	-	(141)
Inne zobowiązania finansowe (bez instrumentów)	(152)	(2)	-	-	(4)	(158)
Instrumenty pochodne	-	-	-	(1 208)	-	(1 208)
Inne zobowiązania	(2 101)	(1 571)	(10 933)	-	(8 620)	(23 225)
Razem	(1 172)	(2 967)	(10 932)	(541)	(9 347)	(24 959)

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018

	<i>Przychody /(koszty) z tytułu odsetek (w tym efekt wyceny zamortyzowanym kosztem)</i>	<i>Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/(utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski /(straty) z tytułu instrumentów pochodnych</i>	<i>Inne</i>	<i>Razem</i>
<i>Aktywa finansowe</i>						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 446	1 812	-	-	-	5 258
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług	21	(5)	-	-	313	329
Należności inne	407	-	-	-	-	407
Instrumenty pochodne	-	(1 830)	-	2 300	-	470
<i>Zobowiązania finansowe</i>						
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (długo i krótkoterminowe)	(13 021)	(5 297)	-	-	(577)	(18 895)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(112)	(36)	-	-	-	(148)
Inne zobowiązania finansowe (bez instrumentów pochodnych)	(138)	-	-	-	-	(138)
Instrumenty pochodne	-	-	-	(2 854)	-	(2 854)
Inne zobowiązania	(97)	(6)	-	-	(14 005)	(14 108)
Razem	(9 494)	(5 362)	-	(554)	(14 269)	(29 679)

38.3. Ryzyko stopy procentowej instrumentów finansowych

Poniższa tabela prezentuje ekspozycję Grupy na ryzyko stopy procentowej, oraz koncentrację tego ryzyka w podziale na waluty oraz rodzaj oprocentowania.

	Rodzaj oprocentowania	Wartość bilansowa na dzień	Wartość bilansowa na dzień
		31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Aktywa finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej - PLN	Stała	-	-
	Zmienna	416 440	192 891
Aktywa finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej -Inne waluty	Stała	-	-
	Zmienna	885	134 310
Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej- PLN	Stała	-	-
	Zmienna	76 541	312 179
Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej- Inne waluty	Stała	-	53 756
	Zmienna	-	54 444
Ekspozycja netto -PLN	Stała	-	-
	Zmienna	339 899	(119 288)
Ekspozycja netto-Inne waluty	Stała	-	(53 756)
	Zmienna	885	79 866

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności / wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

38.3.1. Zabezpieczenia

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa zabezpieczała ryzyko stopy procentowej związane z zaciągniętym kredytem konsorcjalnym denominowanym w EUR o zmiennym oprocentowaniu na bazie stopy referencyjnej EURIBOR 3M przy wykorzystaniu transakcji pochodnych. Instrumentem zabezpieczającym ekspozycję na ryzyko stopy procentowej była transakcja typu Interest Rate Swap, w ramach której Grupa dokonywała zamiany strumienia płatności odsetkowych opartych o zmienną stopę procentową EURIBOR 3M na płatności o stałej stopie procentowej w wysokości 3,1050%. Grupa wyznaczała desygnowane instrumenty pochodne jako instrumenty zabezpieczające w modelu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i ujmowała je zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w Grupie nie występował instrument pochodny stopy procentowej Interest Rate Swap ze względu na jego całkowite rozliczenie wraz z przedterminową spłatą kredytu konsorcjalnego Elektrowni Pątnów II w dniu 23 kwietnia 2019 roku.

W związku z brakiem na dzień 31 grudnia 2019 roku instrumentu pochodnego stopy procentowej IRS w tabeli poniżej przedstawione zostały podstawowe parametry transakcji pochodnych wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające, w tym okresy, w których wystąpią przepływy pieniężne z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych oraz w których wpłyną one na wynik finansowy, a także ich wartość godziwa w polskich złotych dla danych porównawczych na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Typ instrumentu	Wartość nominalna w walucie transakcji [EUR]*	Wartość godziwa w PLN	Oczekiwany okres realizacji pozycji zabezpieczenia
	31 grudnia 2018 roku	31 grudnia 2018 roku	31 grudnia 2018 roku
Transakcja typu IRS	12 501	(921)	w okresach kwartalnych, w styczniu, kwietniu, lipcu oraz październiku każdego roku do daty zapadalności transakcji IRS, tzn. lipca 2019 roku

*nominał amortyzowany zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Zmiana wartości godziwej zabezpieczeń przepływów pieniężnych odnoszona na kapitał własny została przedstawiona poniżej:

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2019 roku	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2018 roku
Bilans otwarcia	(569)	(3 307)
Efektywna część zysków/strat na instrumencie zabezpieczającym	951	4 413
Kwoty odnoszone w rachunek zysków i strat, z tego:	382	1 675
-korekta kosztów odsetkowych	382	1 675
-korekta z tytułu nieefektywności zabezpieczenia	-	-
Bilans zamknięcia	-	(569)
Aktywo z tytułu podatku odroczonego - rozpoznany w kapitale z aktualizacji wyceny	-	108
Bilans zamknięcia z uwzględnieniem podatku odroczonego	-	(461)

Na dzień 31 grudnia 2019 roku dwie spółki Grupy stosowały instrumenty służące ograniczaniu ryzyka wynikającego ze zmian kursów walutowych. ZE PAK SA i Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. zabezpieczyły kurs euro dla części przepływów związanych z zakupem jednostek uprawniających do emisji CO₂. ZE PAK SA do zabezpieczenia kursu zastosował transakcje typu forward z rozliczeniem w marcu i kwietniu 2020 roku. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. do zabezpieczenia kursu zastosowała transakcje typu forward z rozliczeniem w również marcu i kwietniu 2020 roku.

<i>Rodzaj zawartych transakcji</i>	<i>Para walutowa</i>	<i>Kwota transakcji (wartość nominalna w tys. EUR) 31 grudnia 2019 roku (niebadane)</i>	<i>Wartość rynkowa netto (wartość godziwa w tys. PLN) 31 grudnia 2019 roku (niebadane)</i>	<i>Termin zapadalności</i>
Transakcje terminowe kupna waluty EUR (forward)	(EUR/PLN)	25 597	110 409	Marzec 2020
Transakcje terminowe kupna waluty EUR (forward)	(EUR/PLN)	47 777	205 435	Kwiecień 2020

Grupa zabezpiecza także ryzyko zmian cen uprawnień do emisji CO₂ wykorzystując transakcje terminowe na zakup uprawnień na własne potrzeby. W poniższych tabelach przedstawiono podsumowanie aktywnych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku transakcji terminowych.

31 grudnia 2019

<i>Rodzaj zawartych transakcji</i>	<i>Ilość zakupionych uprawnień (niebadane)</i>	<i>Łączny nominal transakcji w tys. EUR (niebadane)</i>	<i>Waluta transakcji</i>	<i>Termin zapadalności</i>
Transakcje forward	5 849 000	123 036	EUR	Do 1 roku
Transakcje forward	4 441 000	114 750	EUR	Powyżej 1 roku

31 grudnia 2018

<i>Rodzaj zawartych transakcji</i>	<i>Ilość zakupionych uprawnień</i>	<i>Łączny nominal transakcji w tys. EUR</i>	<i>Waluta transakcji</i>	<i>Termin zapadalności</i>
Transakcje forward	6 433 000	16 923	EUR	Do 1 roku
Transakcje forward	4 647 000	96 382	EUR	Powyżej 1 roku

39. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni dla Grupy powinna wynosić maksymalnie 30%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	76 540	420 379
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	1 757	921
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	117 765	166 358
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	414 634	304 658
Zadłużenie netto	(218 572)	283 000
Kapitał własny	1 176 468	1 687 147
Kapitały z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	-	(460)
Kapitał razem	1 176 468	1 686 687
Kapitał i zadłużenie netto	957 896	1 969 687
Wskaźnik dźwigni	(22,82%)	14,37%

40. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w latach zakończonych dnia 31 grudnia 2019 roku oraz dnia 31 grudnia 2018 roku kształtowało się następująco:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Zarząd jednostki dominującej	4	5
Zarządy jednostek z Grupy	7	9
Administracja	243	269
Dział sprzedaży	114	136
Pion produkcji	4 082	4 460
Pozostali	394	330
Razem	4 844	5 209

41. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Wpływ pandemii wywołanej chorobą COVID-19 na działalność Grupy

W pierwszym kwartale 2020 roku w Polsce i innych krajach Europy nasiliły się przypadki zachorowań na chorobę COVID-19, wywołanych wirusem aktywnym wcześniej w Azji. Spowodowało to całą gamę następstw w sferze społecznej i ekonomicznej. Wśród najważniejszych czynników, które bezpośrednio dotknęły spółki w Grupie wymienić należy zwiększoną ilość pracowników przebywających na urloпах, zwolnieniach lekarskich oraz świadczących pracę zdalną. Priorytetem dla spółek z Grupy jest ochrona pracowników. Do działań podejmowanych w Grupie zaliczają się między innymi czasowe ograniczenie wyjazdów i spotkań służbowych, zwiększenie dostępności oraz zakresu stosowania środków czystości, środków do dezynfekcji oraz środków ochronnych, wprowadzenie odpowiednich procedur pracy (np. praca zmianowa), a także uważne monitorowanie kierunków podróży pracowników (w tym ich rodzin/innych domowników) pod kątem krajów o podwyższonym poziomie ryzyka. Do kluczowych działań należy ponadto zaliczyć dostosowanie obowiązujących procedur do wymagań Ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Jednak dużo większy wpływ na działalność Grupy mogą mieć pośrednie następstwa, które prawdopodobnie odbiją się na sytuacji gospodarczej w Polsce i na świecie. Skala zmniejszenia dynamiki wzrostu gospodarczego wpłynie z pewnością na zapotrzebowanie na energię elektryczną w okresie, gdy bardzo wiele firm zmniejszyło skalę działalności lub zupełnie jej zaprzestało. W okresie od początku roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania produkcja w elektrowniach Grupy spadła o około 4% w stosunku do tego samego okresu roku poprzedniego, co jeszcze nie jest istotnym zmniejszeniem, jednak kluczowe będą kolejne miesiące. Niebagatelne znaczenie ma również obecna sytuacja na rynkach finansowych i towarowych. Notowany na nich podwyższony poziom zmienności powoduje, że bardzo dynamicznie zmieniają się relacje cen na poszczególnych rynkach (m.in. rynku energii elektrycznej i uprawnień do emisji CO₂). Spółki w Grupie stosują strategię jednoczesnego zabezpieczania cen energii elektrycznej i cen zakupu uprawnień do emisji dla przyszłych okresów, nie mniej jednak dynamiczne zmiany cen obu instrumentów mogą mieć wpływ na płynność oraz przyszłe wyniki finansowe. Podejmowane są starania by w miarę możliwości depozyty, zabezpieczające aktualnie posiadane pozycje na rynku energii i uprawnień do emisji, zastępować gwarancjami bankowymi w celu minimalizowania ich wpływu na płynność. Dodatkowym czynnikiem, który zdynamizował wzrost zmienności w pierwszym kwartale 2020 roku była sytuacja na głównym rynku surowcowym, tj. rynku ropy naftowej. Zmiany cen na głównym rynku surowcowym mają pośredni wpływ na inne towary powiązane z szeroko rozumianą energetyką np. ceny gazu, energii elektrycznej a pośrednio również uprawnień do emisji CO₂. Grupa nie jest w stanie precyzyjnie oszacować wpływu zwiększenia zmienności na rynkach towarów energetycznych jednak ryzyko związane z podwyższoną zmiennością należy brać pod uwagę w procesie przewidywania potencjalnych przyszłych wyników finansowych Grupy i jej kondycji finansowej.

Zarząd uważa powyżej opisaną sytuację za zdarzenie niepowodujące korekt w sprawozdaniu finansowym za rok 2019, lecz za zdarzenie po dacie bilansu wymagające dodatkowych ujawnień. Zarząd do tej pory nie odnotował istotnie zauważalnego wpływu zaistniałej sytuacji na sprzedaż lub łańcuch dostaw. Jednakże sytuacja w Polsce i na świecie wciąż się zmienia, więc nie można w tej chwili przewidzieć potencjalnych skutków, gdyby sytuacja gospodarcza uległa pogorszeniu. Zarząd będzie nadal monitorować potencjalny wpływ i podejmie wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić wszelkie negatywne skutki dla Grupy. Ewentualny wpływ, jeśli wystąpi taka konieczność, zostanie uwzględniony w wynikach 2020 roku.

Zawarcie umowy dotyczącej przebudowy kotła w elektrowni Konin

W dniu 27 marca 2020 roku została zawarta umowa ze spółką Valmet Technologies dotycząca realizacji w formule „pod klucz” kontraktu na zaprojektowanie i wykonanie przebudowy kotła K-7 na kocioł fluidalny pracujący w technologii BFB. Przedmiotem umowy jest przystosowanie istniejącego kotła węglowego K-7, zlokalizowanego na terenie elektrowni Konin, na kocioł fluidalny typu BFB ze stacjonarnym, bąbelkowym złożem fluidalnym, wykorzystujący biomasę. Zmodernizowana instalacja o mocy 50 MWe będzie produkowała energię elektryczną oraz pełniła funkcję rezerwową dla działającego już obecnie bloku biomasowego, zasilającego w ciepło miasto Konin. Po modernizacji kotła K-7, w elektrowni Konin dostępna będzie generacja mocy około 100MWe (2x50MWe) z wykorzystaniem biomasy jako paliwa podstawowego.

Zgodnie z zawartą umową, wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy zostało określone na kwotę netto 89,8 mln złotych, a termin realizacji ustalono na 18 miesięcy od daty zawarcia umowy.

Przebudowa kotła K-7 stanowi główny element całego projektu polegającego na dostosowaniu instalacji wykorzystywanej uprzednio do produkcji energii elektrycznej z węgla brunatnego do spalania biomasy. Szacunkowy całkowity łączny koszt projektu wynosi około 180 mln złotych.

Zawarcie Umów o otwarcie linii gwarancji z Bankiem Pekao SA

W dniu 31 marca 2020 roku spółki ZE PAK SA i Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o. podpisały umowy linii gwarancyjnych z Bankiem Pekao SA odpowiednio na kwoty 50 i 30 milionów złotych. Linie pozwalają na wystawianie gwarancji bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym zabezpieczających należyte wykonanie umowy/zapłatę ceny, w tym również zabezpieczających transakcje zawierane na Towarowej Giełdzie Energii. Przyjęte zabezpieczenia nie odbiegają od standardowych przy tego typu umowach.

Konin, dnia 3 kwietnia 2020 roku

PODPISY:

Henryk Sobierajski
Prezes Zarządu

.....

Zygmunt Artwik
Wiceprezes Zarządu

.....

Paweł Markowski
Wiceprezes Zarządu

.....

Paweł Lisowski
Wiceprezes Zarządu

.....

Maciej Nietopiel
Wiceprezes Zarządu

.....

Aneta Desecka
Główny Księgowy

.....